

Ειδική έκθεση

Έχει σχεδιαστεί σωστά και βασίζεται σε ορθά δεδομένα το σύστημα της Επιτροπής για τη μέτρηση των επιδόσεων σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών;

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Τηλ .+352 4398-1

Email: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2016

Print	ISBN 978-92-872-4056-9	ISSN 1831-0826	doi:10.2865/760907	QJ-AB-16-001-EL-C
PDF	ISBN 978-92-872-4063-7	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/783871	QJ-AB-16-001-EL-N
EPUB	ISBN 978-92-872-4026-2	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/27659	QJ-AB-16-001-EL-E

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2016

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Το γράφημα στη σελ. 14 αναπαράγεται με την ευγενή άδεια του ΟΟΣΑ.

©ΟΟΣΑ (2003), Farm Household Income: Issues and Policy Responses (Εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών, Ζητήματα και απαντήσεις πολιτικής), OECD Publishing, Παρίσι.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264099678-en>

Ειδική έκθεση

Έχει σχεδιαστεί σωστά και βασίζεται σε ορθά δεδομένα το σύστημα της Επιτροπής για τη μέτρηση των επιδόσεων σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών;

(υποβαλλόμενη δύναμι του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ)

Οι ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων και των ελέγχων συμμόρφωσης που αυτό διενεργεί επί συγκεκριμένων τομέων του προϋπολογισμού ή επί συγκεκριμένων διαχειριστικών ζητημάτων. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά καθήκοντα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου Ι, του οποίου προεδρεύει ο Augustyn Kubik, Μέλος του ΕΕΣ, και το οποίο ειδικεύεται στους τομείς δαπανών που αφορούν τη διατήρηση και τη διαχείριση των φυσικών πόρων. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν η Rasa Budbergytė, Μέλος του Συνεδρίου συνεπικουρούμενη από τους Tomas Mackevičius, προϊστάμενο του ιδιαίτερου γραφείου της, Maura McElhinney, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο της, Helder Faria Viegas, ανώτερο διοικητικό στέλεχος, Sven Kölling και Blanka Hapbach, βασικό κλιμάκιο ελέγχου, Ramona Bortnowschi, Els Brems, Antonio Caruda Ruiz, Vincent Ly-Sunnaram, Ιωάννης Παπαδάκης, Maciej Szymura και Bertrand Tanguy, ελεγκτές.

Από αριστερά: B. Hapbach, T. Mackevičius, S. Kölling, R. Budbergytė, H. Faria Viegas.

Σημεία

Συντομογραφίες

Γλωσσάριο

I-X Σύνοψη

1-17 Εισαγωγή

1-2 Γενικοί στόχοι της ΚΓΠ και της μεταρρύθμισης του 2013 σχετικά με τα εισοδήματα των γεωργών

3-5 Οι στόχοι των μέτρων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών

6 Τα εισοδήματα των γεωργών, το εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών και το βιοτικό επίπεδο

7-11 Οι πηγές δεδομένων της Επιτροπής για τα εισοδήματα στον τομέα της γεωργίας

12-15 Μέτρηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ σε σχέση με το γεωργικό εισόδημα

16-17 Προηγούμενοι έλεγχοι του Συνεδρίου

18-24 Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

25-87 Παρατηρήσεις

25-51 Η Επιτροπή δεν έχει καθορίσει ακόμα ένα ολοκληρωμένο σύνολο δεδομένων για την αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών

26-32 Η Επιτροπή εξακολουθεί να μην διαθέτει κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τα εισοδήματα των γεωργών σε επίπεδο ΕΕ

33-39 Οι ΟΛΓ αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης της γεωργίας, ωστόσο παρουσιάζουν εγγενείς περιορισμούς όσον αφορά την αξιολόγηση των μέτρων της ΚΓΠ

40-51 Το ΔΓΛΠ αποτελεί καθιερωμένη πηγή πληροφοριών για το εισόδημα και τις επιχειρήσεις όσον αφορά τις εμπορικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, αλλά παρουσιάζει περιορισμούς

- 52-76 **Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν διασφάλιζαν πάντοτε ότι τα διαθέσιμα δεδομένα για τα εισοδήματα των γεωργών ήταν κατάλληλης ποιότητας**
- 54-58 Διαπιστώθηκαν αδυναμίες στη διαχείριση των ΟΛΓ από την Επιτροπή...
- 59-76 ... και σε ορισμένα κράτη μέλη διαπιστώθηκαν αδυναμίες στη λειτουργία του ΔΓΛΠ
- 77-87 **Οι περιορισμοί στα διαθέσιμα δεδομένα, οι ασαφείς στόχοι ορισμένων μέτρων της ΚΓΠ και οι αδυναμίες στους δείκτες επιδόσεων επηρεάζουν την ικανότητα της Επιτροπής να καταδείξει όσα έχουν επιτευχθεί**
- 79-82 Οι άμεσες ενισχύσεις εξυπηρετούν πολυάριθμους στόχους των οποίων η επίτευξη είναι δύσκολο να μετρηθεί ...
- 83-87 ... και οι δείκτες επιδόσεων της ΚΓΠ που σχετίζονται με τα εισοδήματα των γεωργών δεν μπορούν να συνδεθούν σαφώς με τα μέτρα και την πραγματική επίτευξη των στόχων

88-100 **Συμπεράσματα και συστάσεις**

- Παράρτημα I — Οι επιλογές των κρατών μελών για την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων της ΕΕ
- Παράρτημα II — Υπολογισμός του γεωργικού εισοδήματος όπως ορίζεται στους ΟΛΓ
- Παράρτημα III — Υπολογισμός του εισοδήματος στο πλαίσιο του ΔΓΛΠ
- Παράρτημα IV — Δείκτες επιδόσεων της Επιτροπής για την αξιολόγηση της ΚΓΠ
- Παράρτημα V — Κριτήρια αξιολόγησης της ποιότητας που εφαρμόζονται στις ευρωπαϊκές στατιστικές

Απαντήσεις της Επιτροπής

ΔΓΛΠ: Δίκτυο γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης

ΕΓΤΑΑ: Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης

ΕΓΤΕ: Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων

ΕΔΓΕ: Έρευνα για τη διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων

ΚΓΠ: Κοινή γεωργική πολιτική

ΚΠΠΑ: Κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης

ΟΛΓ: Οικονομικοί λογαριασμοί της γεωργίας

ΟΟΣΑ: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

ΣΛΕΕ: Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EU-SILC: Στατιστικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης

Αξιολόγηση: η περιοδική συλλογή και ανάλυση αποδεικτικών στοιχείων με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των «παρεμβάσεων». Οι παρεμβάσεις κρίνονται βάσει των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου στο επίπεδο των αποδεκτών της πολιτικής.

Απόσβεση: απώλεια της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου λόγω της παρόδου του χρόνου ή της χρήσης.

Αποσύνδεση: διαδικασία διαχωρισμού των άμεσων ενισχύσεων από τη γεωργική παραγωγή.

Γεωργική εκμετάλλευση: μονάδα υπό ενιαία διαχείριση, η οποία εκτελεί γεωργικές δραστηριότητες εντός του εδάφους της ΕΕ, είτε ως κύρια είτε ως δευτερεύουσα δραστηριότητα. Ένας γεωργός μπορεί να διαθέτει πολλές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Γεωργικό εισόδημα συντελεστών παραγωγής: το εισόδημα που λαμβάνεται από τους συντελεστές που χρησιμοποιούνται στη γεωργική παραγωγή (γη, εργασία και κεφάλαιο). Υπολογίζεται αφαιρώντας την αξία της ενδιάμεσης κατανάλωσης, της ανάλωσης παγίου κεφαλαίου (απόσβεση) και των φόρων επί της παραγωγής από την αξία της γεωργικής παραγωγής σε βασικές τιμές και προσθέτοντας την αξία των (λοιπών) επιδοτήσεων της παραγωγής. Κατά γενικό κανόνα δεν συμπεριλαμβάνει το εισόδημα από άλλες πηγές (μη γεωργικές δραστηριότητες, μισθοί, κοινωνικές παροχές, εισόδημα από ακίνητη περιουσία).

Γεωργικό επιχειρηματικό εισόδημα: εισόδημα που παράγεται από γεωργικές δραστηριότητες έπειτα από την αφαίρεση των δαπανών για τους υπαλλήλους, των τόκων από τον δανεισμό κεφαλαίων και των μισθωμάτων για τη μίσθωση γης. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ανταμοιβή των ιδίων συντελεστών παραγωγής που ανήκουν στην εκμετάλλευση (ίδια εργασία, ίδιο κεφάλαιο και ιδιόκτητη γη).

Γεωργός: πρόσωπο του οποίου η εκμετάλλευση βρίσκεται εντός του εδάφους της ΕΕ και το οποίο ασκεί ανεξάρτητη γεωργική δραστηριότητα.

ΔΓΛΠ: δίκτυο γεωργικής λογιστικής παρακολούθησης, εργαλείο για την αξιολόγηση του εισοδήματος και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των εμπορικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και του αντίκτυπου της κοινής γεωργικής πολιτικής. Βασίζεται στα στοιχεία λογαριασμών ενός δείγματος άνω των 80 000 γεωργικών εκμεταλλεύσεων από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Δείκτης: μετρήσιμη μεταβλητή που παρέχει χρήσιμες πληροφορίες, οι οποίες βοηθούν στην αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο έχει επιτευχθεί ένας στόχος.

(Δημόσια) Παρέμβαση: «πράξη», «μέτρο», πρόγραμμα ή έργο που υλοποιείται ή χρηματοδοτείται από δημόσια αρχή.

Διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών: συνολικό εισόδημα από όλες τις πηγές μείον φόρους και υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης.

Δορυφορικοί λογαριασμοί: λογαριασμοί οι οποίοι καταρτίζονται βάσει των εθνικών λογαριασμών προκειμένου να παρέχουν συμπληρωματικές πληροφορίες και έννοιες που είναι προσαρμοσμένες στον ιδιαίτερο χαρακτήρα ενός οικονομικού τομέα, για παράδειγμα του γεωργικού τομέα.

Εθνικοί λογαριασμοί: οι εθνικοί λογαριασμοί παρέχουν πληροφορίες για τη διάρθρωση της οικονομίας και την εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης σε κάθε κράτος μέλος.

Εισόδημα γεωργικών νοικοκυριών: το εισόδημα των νοικοκυριών από ανεξάρτητη δραστηριότητα στον τομέα της γεωργίας, καθώς και από μη γεωργικές δραστηριότητες. Η γεωργία ενδέχεται να μην είναι η κύρια πηγή εισοδήματος.

Ενδιάμεση κατανάλωση: η αξία των αγαθών και των υπηρεσιών που καταναλώνονται στη διάρκεια της διαδικασίας παραγωγής (δεν περιλαμβάνονται οι αποσβέσεις).

Καθαρή προστιθέμενη αξία γεωργικής εκμετάλλευσης: δείκτης του ΔΓΛΠ, ο οποίος περιγράφει τη συνολική αξία παραγωγής μιας γεωργικής εκμετάλλευσης συν τις άμεσες ενισχύσεις μείον την ενδιάμεση κατανάλωση και τις αποσβέσεις. Αυτό είναι το διαθέσιμο ποσό προς καταβολή σε όλους τους πάγιους συντελεστές παραγωγής μιας γεωργικής εκμετάλλευσης (γη, εργασία και κεφάλαιο).

Καθαρό εισόδημα γεωργικής εκμετάλλευσης: δείκτης του ΔΓΛΠ, ο οποίος περιγράφει το διαθέσιμο ποσό για την καταβολή αμοιβής στους ίδιους συντελεστές παραγωγής της εκμετάλλευσης. Υπολογίζεται αφαιρώντας τους μισθούς, το μίσθωμα και τους τόκους που καταβάλλει ο κάτοχος από την καθαρή προστιθέμενη αξία της γεωργικής εκμετάλλευσης.

Μεταρρύθμιση του 2003: η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ, η οποία εισήγαγε την αποσύνδεση των άμεσων ενισχύσεων από τη γεωργική παραγωγή και έθεσε ως προϋπόθεση για την καταβολή των ενισχύσεων τη συμμόρφωση με βασικά πρότυπα που αφορούν τη διατήρηση της γης, το περιβάλλον, την ασφάλεια των τροφίμων, την υγεία των ζώων και των φυτών και την καλή διαβίωση των ζώων (γνωστή ως πολλαπλή συμμόρφωση).

Μεταρρύθμιση του 2013: η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ για την περίοδο 2014-2020. Στοχεύει στην επίτευξη περισσότερο ισορροπημένης κατανομής των διαθέσιμων ενισχύσεων και στην ανταμοιβή των γεωργών για βιώσιμες γεωργικές πρακτικές μέσω «ενισχύσεων οικολογικού προσανατολισμού». Στοχεύει επίσης στη βελτίωση του προσανατολισμού της γεωργίας της ΕΕ προς την αγορά, παρέχοντας ταυτόχρονα δίκτυ ασφαλείας για την προστασία των γεωργών έναντι εξωτερικών αστάθμητων παραγόντων, καθώς και στην περαιτέρω στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης στα κράτη μέλη.

Οικογενειακό εισόδημα εκμετάλλευσης: δείκτης του ΔΓΛΠ, ο οποίος περιγράφει το εισόδημα από τη γεωργία σε εκμεταλλεύσεις με μη αμειβόμενους εργαζόμενους από την οικογένεια, ήτοι ο γεωργός και μέλη της οικογένειάς του/της.

ΟΛΓ: οικονομικοί λογαριασμοί της γεωργίας, βασικό εργαλείο ανάλυσης της οικονομικής κατάστασης του γεωργικού τομέα μιας χώρας. Αποτελούν δορυφορικό λογαριασμό των εθνικών λογαριασμών.

Παρακολούθηση: η τακτική εξέταση των πόρων, των εκροών και των αποτελεσμάτων των «παρεμβάσεων».

Τυπική απόδοση: η χρηματική αξία της ακαθάριστης παραγωγής μιας γεωργικής εκμετάλλευσης σε τιμές παραγωγού. Η τυπική αξία καθορίζεται ανάλογα με τη μέση κατάσταση σε δεδομένη περιφέρεια.

I Τα εισοδήματα και το βιοτικό επίπεδο των γεωργών αποτελούν στοιχεία στα οποία εστιάζουν ιδιαίτερα η Συνθήκη και η μεταρρύθμιση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΚΓΠ) του 2013. Σχεδόν το ένα τρίτο του προϋπολογισμού της ΕΕ εξακολουθεί να διατίθεται άμεσα ή έμμεσα στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών συμβάλλοντας, ως εκ τούτου, στη διασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου για τους γεωργούς.

II Το νέο πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της ΚΓΠ απαιτεί από την Επιτροπή να αξιολογεί τον συνδυασμένο αντίκτυπο των μέτρων της ΚΓΠ σε σχέση με τους δηλωθέντες στόχους. Αυτό προϋποθέτει όχι μόνο σαφώς καθορισμένους γενικούς στόχους, επιμέρους στόχους και δείκτες, αλλά επίσης επαρκείς και ποιοτικές στατιστικές πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση της γεωργίας και τα εισοδήματα των γεωργών.

III Στην παρούσα έκθεση αξιολογείται κατά πόσον η μέτρηση των επιδόσεων που εφαρμόζει η Επιτροπή σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών έχει σχεδιαστεί σωστά και βασίζεται σε ορθά δεδομένα. Το Συνέδριο εξέτασε κατά πόσον η Επιτροπή καθόρισε με σαφήνεια τα απαιτούμενα στατιστικά δεδομένα, κατά πόσον τα εν λόγω δεδομένα ήταν κατάλληλης ποιότητας και κατά πόσον η Επιτροπή καθόρισε κατάλληλους δείκτες.

IV Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το σύστημα που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη μέτρηση των επιδόσεων της ΚΓΠ σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών δεν είναι επαρκώς σχεδιασμένο και η ποσότητα και ποιότητα των στατιστικών δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των εισοδημάτων των γεωργών παρουσιάζουν σημαντικούς περιορισμούς.

V Η Επιτροπή δεν έχει καθορίσει σαφώς τα στατιστικά δεδομένα που απαιτούνται για την αποτελεσματική αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ που στοχεύουν στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών. Δεν διατίθενται αντιπροσωπευτικά δεδομένα για το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών, τα οποία θα διευκόλυναν την αξιολόγηση της επίτευξης του στόχου της Συνθήκης περί διασφάλισης δίκαιου βιοτικού επιπέδου για τους γεωργούς. Επιπλέον, δεν υφίσταται αξιόπιστο σύστημα που να επιτρέπει την πραγματοποίηση συγκρίσεων μεταξύ των γεωργικών εισοδημάτων και των εισοδημάτων σε άλλους τομείς της οικονομίας, οι οποίες θα μπορούσαν να αιτιολογήσουν τη στήριξη του εισοδήματος των γεωργών από την ΕΕ.

VI Τα κυριότερα εργαλεία που είναι επί του παρόντος διαθέσιμα σε επίπεδο ΕΕ για την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών είναι οι οικονομικοί λογαριασμοί της γεωργίας (ΟΛΓ) και το δίκτυο γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης (ΔΓΛΠ). Οι ΟΛΓ αποτελούν την κύρια στατιστική πηγή της Επιτροπής για τη συνολική παρακολούθηση των εισοδημάτων των γεωργών σε μακροοικονομικό επίπεδο. Ωστόσο, οι δυνατότητές τους δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμα πλήρως και δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες για σημαντικούς παράγοντες που σχετίζονται με τα εισοδήματα των γεωργών, καθώς και με την οικονομική αξία της γεωργίας συνολικά. Το ΔΓΛΠ αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την αξιολόγηση της ΚΓΠ, ωστόσο παρουσιάζει περιορισμούς διότι καλύπτει μόνο τις εμπορικές εκμεταλλεύσεις και οι πληροφορίες για το εισόδημα είναι ατελείς.

VII

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν διασφάλιζαν πάντοτε ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιούνταν για την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών ήταν κατάλληλης ποιότητας. Όσον αφορά τόσο τους ΟΛΓ όσο και το ΔΓΛΠ, το Συνέδριο διαπίστωσε αδυναμίες στη διαχείριση της Επιτροπής και των κρατών μελών. Επιπλέον, οι διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας για τους ΟΛΓ δεν είναι ακόμα πλήρως αποτελεσματικές, μολονότι στο πλαίσιο του ελέγχου εντοπίστηκαν ορισμένες αδυναμίες στις ρυθμίσεις διασφάλισης ποιότητας για το ΔΓΛΠ.

VIII

Οι ασαφείς στόχοι ορισμένων μέτρων της ΚΓΠ και η έλλειψη βάσης αναφοράς καθιστούν δύσκολο να αξιολογηθεί κατά πόσον τα επιμέρους μέτρα της ΚΓΠ που στοχεύουν στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών έχουν επιτύχει τους στόχους τους. Η Επιτροπή δεν έχει επίσης ορίσει κατάλληλους δείκτες για την αποτελεσματική μέτρηση των επιδόσεων. Οι δείκτες στους οποίους η Επιτροπή πρέπει να βασίσει την αξιολόγησή της δεν είναι επαρκώς αξιόπιοι ή δεν συνδέονται με επαρκώς σαφή τρόπο με τα μέτρα της ΚΓΠ και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να καταδείξουν εάν τα εν λόγω μέτρα συνέβαλαν αποτελεσματικά και αποδοτικά στην επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων και εάν μείωσαν τις εισοδηματικές ανισότητες.

IX

Όσον αφορά τα στατιστικά δεδομένα για τα εισοδήματα των γεωργών, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή:

- α) Να αναπτύξει ένα περισσότερο ολοκληρωμένο πλαίσιο για την παροχή πληροφοριών σχετικά με το διαθέσιμο εισόδημα, καθώς και για τη σύγκριση των εισοδημάτων των γεωργών με τα εισοδήματα σε άλλους τομείς της οικονομίας.
- β) Να αναπτύξει περαιτέρω τους ΟΛΓ προκειμένου να αξιοποιηθούν καλύτερα οι δυνατότητές τους.
- γ) Να διασφαλίσει ότι η ανάλυση των εισοδημάτων των γεωργών βασίζεται σε δείκτες που λαμβάνουν υπόψη την τρέχουσα κατάσταση της γεωργίας, καθώς και σε επαρκή και συνεπή δεδομένα για όλους τους δικαιούχους των μέτρων της ΚΓΠ. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί αναπτύσσοντας συνεργείες μεταξύ των υφιστάμενων διοικητικών δεδομένων ή αναπτύσσοντας το ΔΓΛΠ ή άλλα κατάλληλα στατιστικά εργαλεία.
- δ) Να βελτιώσει τις υφιστάμενες ρυθμίσεις διασφάλισης ποιότητας για τις στατιστικές που καταρτίζουν τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των ΟΛΓ και του ΔΓΛΠ.

X

Όσον αφορά τη μέτρηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ που στοχεύουν στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών, το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή να ορίσει από την αρχή της επόμενης περιόδου προγραμματισμού κατάλληλους επιχειρησιακούς στόχους και σημεία αναφοράς με τα οποία να μπορούν να συγκριθούν οι επιδόσεις των μέτρων της ΚΓΠ, να συμπληρώσει στο πλαίσιο των αξιολογήσεών της το τρέχον πλαίσιο των δεικτών επιδόσεων με άλλα συναφή δεδομένα καλής ποιότητας για τη μέτρηση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων και να αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των μέτρων που έχουν σχεδιαστεί για τη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών.

Γενικοί στόχοι της ΚΓΠ και της μεταρρύθμισης του 2013 σχετικά με τα εισοδήματα των γεωργών

01

Σύμφωνα με τη Συνθήκη¹, στους στόχους της ΚΓΠ περιλαμβάνεται η αύξηση της παραγωγικότητας της γεωργίας προκειμένου να εξασφαλίζεται «κατ' αυτό τον τρόπο ένα δίκαιο βιοτικό επίπεδο στον γεωργικό πληθυσμό, ιδίως με την αύξηση του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στη γεωργία». Η μεταρρύθμιση του 2013² εστίασε επίσης στο γεωργικό εισόδημα, στο πλαίσιο του στόχου για τη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων, συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στη διασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου για τους γεωργούς³.

02

Τα μέτρα της ΚΓΠ χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ μέσω του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ ή «πρώτος πυλώνας») και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ ή «δεύτερος πυλώνας»). Σύμφωνα με το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, κατά την περίοδο 2014-2020 θα δαπανηθεί από το ΕΓΤΕ ποσό ύψους έως 277 δισεκατομμυρίων ευρώ (29 % του συνολικού προϋπολογισμού της ΕΕ) για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς και για στήριξη της αγοράς σε συγκεκριμένους γεωργικούς τομείς⁴.

Οι στόχοι των μέτρων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών

03

Η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ του 2003 μετατόπισε την έμφαση από τη στήριξη της παραγωγής (η αποκαλούμενη «αποσύνδεση») και θέσπισε ένα σύστημα εισοδηματικής στήριξης που βασιζόταν σε μεγάλο βαθμό στα επίπεδα των ενισχύσεων που λάμβαναν μεμονωμένοι γεωργοί στη διάρκεια μιας περιόδου αναφοράς. Η μεταρρύθμιση του 2013 αποσυνέδεσε περαιτέρω τις ενισχύσεις από το ιστορικό τους πλαίσιο, ενώ μετατοπίστηκε σταδιακά προς περισσότερο ομοιόμορφες ενισχύσεις ανά εκτάριο σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Αναδιάρθρωσε επίσης τις άμεσες ενισχύσεις οι οποίες, από το 2015, αναλύονται σε μια βασική ενίσχυση ανά εκτάριο για όλους τους γεωργούς, μια «ενίσχυση οικολογικού προσανατολισμού» με την οποία οι γεωργοί ανταμείβονται για συγκεκριμένες γεωργικές πρακτικές που θεωρούνται επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον, και μια ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας. Εντός ορισμένων ορίων, τα κράτη μέλη διαθέτουν σημαντικό περιθώριο ελιγμών και μπορούν να στοχεύσουν περαιτέρω τις ενισχύσεις προκειμένου να αντιμετωπιστούν συγκεκριμένα ζητήματα πολιτικής⁵.

- 1 Άρθρο 39, παράγραφος 1, στοιχεία α) και β), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) (ΕΕ L 326 της 26.10.2012, σ. 47). Άλλοι στόχοι της ΚΓΠ που ορίζονται στο άρθρο 39 είναι γ) να σταθεροποιεί τις αγορές, δ) να εξασφαλίζει τον εφοδιασμό και ε) να διασφαλίζει λογικές τιμές κατά την προσφορά αγαθών στους καταναλωτές.
- 2 Άρθρο 110, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549).
- 3 Βλέπε επίσης προοίμιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671).
- 4 Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884).
- 5 Για μια επισκόπηση των επιλογών που προέκριναν τα κράτη μέλη βλέπε **παράρτημα Ι**.

04

Μολονότι δεν αναφέρονται σαφώς στον κανονισμό⁶, η Επιτροπή θεωρεί ότι ορισμένα στοιχεία πολιτικής σχετίζονται συγκεκριμένα με τη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών, ιδίως οι άμεσες ενισχύσεις. Οι εν λόγω ενισχύσεις επιδιώκουν να συμβάλουν στη διατήρηση της γεωργίας σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ μέσω της στήριξης και της σταθεροποίησης των εισοδημάτων των γεωργών, διασφαλίζοντας κατ' αυτό τον τρόπο τη μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και καθιστώντας τις εν λόγω εκμεταλλεύσεις λιγότερο ευάλωτες στις διακυμάνσεις των τιμών. Επιπλέον, θέτοντας ως προϋπόθεση για την καταβολή του συνόλου των ενισχύσεων την τήρηση βασικών προτύπων (γνωστή ως πολλαπλή συμμόρφωση) και εφαρμόζοντας τη συγκεκριμένη συνιστώσα του «οικολογικού προσανατολισμού», οι εν λόγω ενισχύσεις πρέπει επίσης να συμβάλουν στο να διασφαλιστεί ότι η γεωργία παρέχει δημόσια αγαθά στην κοινωνία.

05

Μολονότι έχουν τη μεγαλύτερη σημασία από οικονομικής πλευράς, οι άμεσες ενισχύσεις δεν είναι το μόνο μέσο που επηρεάζει τα εισοδήματα των γεωργών. Σε επίπεδο ΕΕ, συνοδεύονται από μέτρα για την αγροτική ανάπτυξη⁷, δέσμη μέτρων για την αγορά και μέτρων προώθησης που στοχεύουν σε συγκεκριμένους γεωργικούς τομείς. Η Επιτροπή δύναται επίσης να παρεμβαίνει σε συγκεκριμένες αγορές σε καιρούς κρίσης διευρύνοντας την περιορισμένη πρόσβαση στη δημόσια ή ιδιωτική παρέμβαση υπό μορφή αποθεματοποίησης, γεγονός που επηρεάζει τις τιμές της αγοράς και, ως εκ τούτου, τα εισοδήματα των γεωργών.

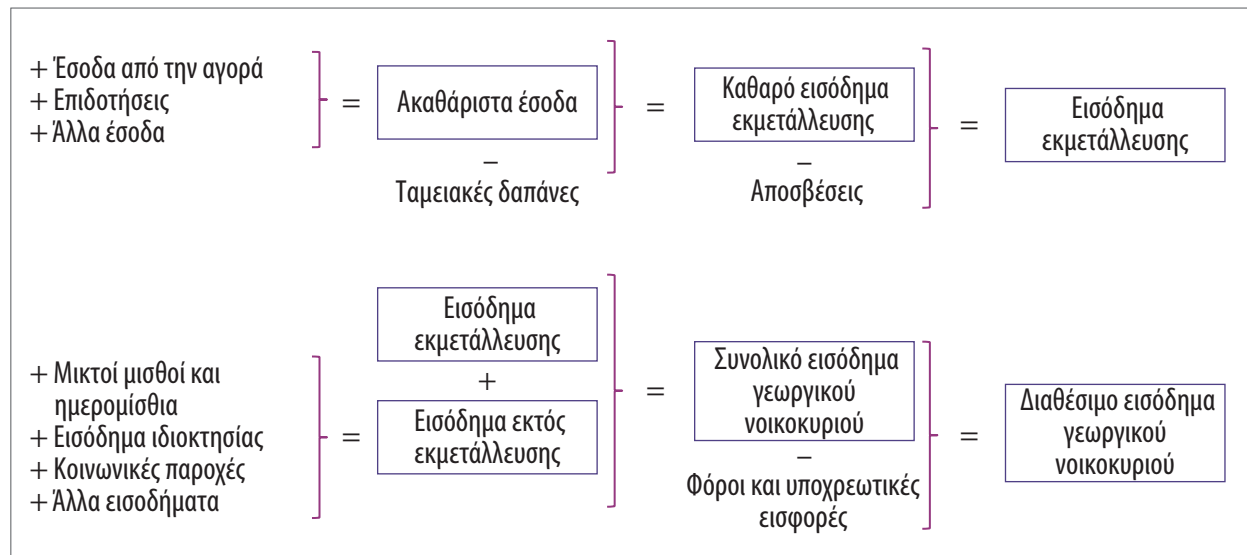
Τα εισοδήματα των γεωργών, το εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών και το βιοτικό επίπεδο

06

Η οικογενειακή γεωργία αποτελεί το σημαντικότερο κοινό γεωργικό μοντέλο στην ΕΕ, με τη συντριπτική πλειονότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων να διοικούνται ακόμα ως ατομικές εκμεταλλεύσεις⁸. Οι εν λόγω εκμεταλλεύσεις χαρακτηρίζονται συνήθως από την εκτεταμένη χρήση της οικογενειακής εργασίας. Η εισοδηματική κατάσταση αυτού του είδους γεωργικού νοικοκυριού παρουσιάζεται στο **γράφημα**. Η νομοθεσία της ΕΕ ουδέποτε όρισε τις έννοιες του «γεωργικού πληθυσμού», του «δίκαιου βιοτικού επιπέδου» ή των «εισοδημάτων» που αναφέρονται στη Συνθήκη, ωστόσο το διαθέσιμο εισόδημα του γεωργικού νοικοκυριού αποτελεί βασικό στοιχείο αξιολόγησης του βιοτικού του επιπέδου⁹.

- 6 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 608).
- 7 Όπως επενδυτικά μέτρα ή ενισχύσεις σε γεωργούς περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα.
- 8 Ο όρος «οικογενειακή γεωργική εκμετάλλευση» αναφέρεται σε οποιαδήποτε γεωργική εκμετάλλευση που τελεί υπό οικογενειακή διαχείριση και στην οποία το 50 % ή περισσότερο του τακτικού γεωργικού εργατικού δυναμικού παρέχεται από εργαζομένους που είναι μέλη της οικογένειας. Σύμφωνα με την Eurostat, το 2010 το 97 % των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην ΕΕ διοικούνταν από μεμονωμένους κατόχους.
- 9 Βλέπε παραγράφους 64 και 65 της ειδικής έκθεσης αριθ. 14/2003 σχετικά με την αποτίμηση του γεωργικού εισοδήματος από την Επιτροπή, άρθρο 33, παράγραφος 1, στοιχείο β) της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ C 45 της 20.2.2004, σ. 1).

Συνιστώσες του εισοδήματος των γεωργικών νοικοκυριών

Πηγή: ΟΟΣΑ (2003).

Οι πηγές δεδομένων της Επιτροπής για τα εισοδήματα στον τομέα της γεωργίας

07

Η Επιτροπή πρέπει να καθορίσει το αναγκαίο στατιστικό πλαίσιο για την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών, ενώ τα κράτη μέλη πρέπει να παράσχουν στην Επιτροπή όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των σχετικών μέτρων. Στο μέτρο του δυνατού, οι πληροφορίες αυτές πρέπει να βασίζονται σε καθιερωμένες πηγές δεδομένων¹⁰.

08

Η κύρια πηγή γενικών δεδομένων της Επιτροπής σχετικά με τον γεωργικό πληθυσμό είναι η **έρευνα για τη διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (ΕΔΓΕ)**¹¹, η οποία συλλέγει δεδομένα για τη γεωργική κατάσταση σε ολόκληρη την ΕΕ με σκοπό την παρακολούθηση των τάσεων και των μεταβολών στη διάρθρωση των ευρωπαϊκών γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Δεν έχει σχεδιαστεί για να συλλέγει δεδομένα για το γεωργικό εισόδημα των γεωργών ή για τη στήριξη της ΕΕ που χρηματοδοτείται από το ΕΓΤΕ.

10 Άρθρο 110, παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

11 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1166/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με τις έρευνες για τη διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και με την έρευνα για τις μεθόδους γεωργικής παραγωγής, καθώς και σχετικά με την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 571/88 του Συμβουλίου (ΕΕ L 321 της 1.12.2008, σ. 14). Η τελευταία έρευνα για τη διάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων πραγματοποιήθηκε σε επίπεδο ΕΕ το 2010, με τη μορφή απογραφής. Η επόμενη δειγματοληπτική έρευνα σχεδιάζεται για το 2016.

09

Η Επιτροπή χρησιμοποιεί δύο κύρια στατιστικά εργαλεία για την παρακολούθηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και του εισοδήματος από γεωργικές δραστηριότητες και ορισμένες επιχειρηματικές δραστηριότητες που αφορούν την εκμετάλλευση:

- ο τους **οικονομικούς λογαριασμούς της γεωργίας (ΟΛΓ)**, ένα βασικό εργαλείο για την ανάλυση της μακροοικονομικής κατάστασης του γεωργικού τομέα μιας χώρας και των μεταβολών στο γεωργικό εισόδημα·
- το **δίκτυο γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης (ΔΓΛΠ)**, ένα μικροοικονομικό εργαλείο στόχος του οποίου είναι να αξιολογεί τα εισοδήματα και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των εμπορικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

10

Οι ΟΛΓ αποτελούν δορυφορικό λογαριασμό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΛ 95), παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες και χρησιμοποιούν έννοιες που αρμόζουν στον γεωργικό τομέα¹². Ακολουθούν συγκεκριμένη μεθοδολογία και καταρτίζονται βάσει συγκεκριμένων κανόνων και μεθόδων¹³. Για τα μεγαλύτερα κράτη μέλη, οι ΟΛΓ υποδιαιρούνται σε περιφερειακούς λογαριασμούς. Η συλλογή και συγκέντρωση δεδομένων σε εθνικό επίπεδο χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από τα κράτη μέλη· οι εθνικές στατιστικές αρχές ή τα υπουργεία Γεωργίας είναι αρμόδια για τη συλλογή των δεδομένων και τον υπολογισμό των εθνικών ΟΛΓ. Η Επιτροπή (Eurostat) είναι αρμόδια για τον καθορισμό της μεθοδολογίας και τη συγκέντρωση των δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ.

11

Σκοπός του ΔΓΛΠ είναι η εκτίμηση του εισοδήματος των εμπορικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων ως επιχειρηματικών μονάδων, των οποίων η αξία παραγωγής, μετρηθείσα σε τυπική απόδοση, υπερβαίνει ένα ορισμένο όριο αυτού που θεωρείται ότι καλύπτει το μεγαλύτερο δυνατό μερίδιο της γεωργικής παραγωγής, της γεωργικής έκτασης και της γεωργικής εργασίας για αυτές τις εκμεταλλεύσεις που είναι προσανατολισμένες στην αγορά¹⁴. Αποτελεί τη μόνη εναρμονισμένη πηγή οικονομικών δεδομένων για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε επίπεδο ΕΕ¹⁵ και τελεί υπό τη διαχείριση της ΓΔ Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Επιτροπής. Καθώς βασίζεται σε εθνικά δίκτυα λογιστικής πληροφόρησης, τα κράτη μέλη είναι εκείνα που χρηματοδοτούν τη συλλογή δεδομένων, ωστόσο η Επιτροπή καταβάλλει κατ' αποκοπήν αμοιβή ανά εκμετάλλευση για τα δεδομένα που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη¹⁶. Επί του παρόντος, οι εθνικές υπηρεσίες-σύνδεσμοι (δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς) συλλέγουν δεδομένα από περισσότερες από 80 000 γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε όλα τα κράτη μέλη. Η συμμετοχή στην έρευνα είναι προαιρετική. Τα δεδομένα χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή και πολλά άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 138/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Δεκεμβρίου 2003, για τους οικονομικούς λογαριασμούς της γεωργίας στην Κοινότητα (ΕΕ L 33 της 5.2.2004, σ. 1).
- Ο υπολογισμός του γεωργικού εισοδήματος βάσει των ΟΛΓ παρουσιάζεται στο **παράρτημα II**.
- Ο υπολογισμός του εισοδήματος βάσει του ΔΓΛΠ παρουσιάζεται στο **παράρτημα III**. Μια εκμετάλλευση δεν είναι ταυτόσημη με ένα γεωργικό νοικοκυριό και είναι πιθανό ένας γεωργός να διαχειρίζεται πολλές γεωργικές εκμεταλλεύσεις.
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1217/2009 του Συμβουλίου, της 30ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη δημιουργία δικτύου για τη συλλογή λογιστικών στοιχείων όσον αφορά τα εισοδήματα και την οικονομική λειτουργία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 328 της 15.12.2009, σ. 27).
- Για τις λογιστικές χρήσεις από το 2010 έως το 2014 η Επιτροπή έχει καταβάλει έως τώρα 51,4 εκατομμύρια ευρώ σε κατ' αποκοπήν αμοιβές.

Μέτρηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ σε σχέση με το γεωργικό εισόδημα

12

Κάθε μέτρο της ΚΓΠ πρέπει να παρακολουθείται και να αξιολογείται προκειμένου να βελτιώνεται η ποιότητά του και να αποδεικνύονται τα επιτεύγματά του¹⁷. Η μέτρηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ όσον αφορά το γεωργικό εισόδημα βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στις πληροφορίες που περιέχονται στους ΟΛΓ και στο ΔΓΛΠ, οι οποίες πρέπει, ως εκ τούτου, να είναι επαρκείς και ποιοτικές.

13

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018, η Επιτροπή πρέπει να παρουσιάσει την πρώτη έκθεση σχετικά με την υλοποίηση της παρακολούθησης και της αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων των πρώτων αποτελεσμάτων για τις επιδόσεις της ΚΓΠ κατά την περίοδο 2014-2020. Μια δεύτερη έκθεση, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των επιδόσεων της ΚΓΠ, θα υποβληθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

14

Με τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ του 2013, το κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΠΠΑ), που ήδη εφαρμοζόταν για το ΕΓΤΑΑ, εφαρμόστηκε και σε μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ¹⁸. Προκειμένου η Επιτροπή να εκπληρώνει το καθήκον της που αφορά την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των μέτρων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ, πρέπει να καθορίζει ποιες πληροφορίες είναι απαραίτητες, και να καταρτίζει πολυετές σχέδιο αξιολόγησης. Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα δεδομένα αυτά είναι καλής ποιότητας και εγκαίρως διαθέσιμα.

15

Το ΚΠΠΑ βασίζεται σε τυποποιημένους δείκτες προκειμένου να γίνεται ολοκληρωμένη και τακτική αξιολόγηση της προόδου, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των μέτρων σε σχέση με τους στόχους. Η Επιτροπή έχει θεσπίσει δέσμη δεικτών¹⁹ προκειμένου να περιγράφεται η εφαρμογή των μέσων της ΚΓΠ (**δείκτες επιδόσεων**), να μετράται ποια αποτελέσματα επιτυγχάνονται (**δείκτες αποτελεσμάτων**) και να καταδεικνύεται ο αντίκτυπός τους στην επίτευξη των γενικών στόχων της ΚΓΠ (**δείκτες αντίκτυπου**).²⁰

17 Βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 68 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

18 Άρθρο 110 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

19 Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 834/2014 της Επιτροπής, της 22ας Ιουλίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κοινού πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 230 της 1.8.2014, σ. 1).

20 Για λεπτομέρειες βλέπε **παράρτημα IV**.

Προηγούμενοι έλεγχοι του Συνεδρίου

16

Το Συνέδριο έλεγξε την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών από την Επιτροπή το 2002²¹. Με τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι τα στατιστικά εργαλεία της ΕΕ δεν παρείχαν επαρκείς αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών και δεν επέτρεπαν την αξιολόγηση του βιοτικού επιπέδου του γεωργικού πληθυσμού.

17

Στην ετήσια έκθεσή του για το οικονομικό έτος 2007, το Συνέδριο διαπίστωσε, όσον αφορά την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών, ότι η Επιτροπή είχε αναλάβει ένα σύνολο πρωτοβουλιών σχετικά με τους ΟΛΓ και το ΔΓΛΠ²². Ωστόσο, το Συνέδριο έκρινε ότι απαιτούνταν πληρέστερες στατιστικές και δείκτες προκειμένου να παρακολουθούνται στενότερα οι επιδόσεις της κοινής γεωργικής πολιτικής, στο πλαίσιο της οποίας περισσότερα από τα δύο τρίτα των δημοσιονομικών πόρων διατίθεντο για την παροχή εισοδηματικής στήριξης.

21 Ειδική έκθεση αριθ. 14/2003.

22 Ετήσια έκθεση σχετικά με το οικονομικό έτος 2007, παράγραφος 5.66 (ΕΕ C 286 της 10.11.2008, σ. 1).

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

18

Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ΚΓΠ απαιτεί πληροφορίες καλής ποιότητας για την οικονομική κατάσταση της γεωργίας και τα εισοδήματα των γεωργών. Ο σημαντικότερος κίνδυνος είναι η έλλειψη ορθών στατιστικών πληροφοριών και κατάλληλων δεικτών σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει κίνδυνος οι δείκτες και τα κριτήρια για την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών να μην είναι κατάλληλα καθορισμένα ή να μην διατίθενται κατάλληλα δεδομένα ή τα δεδομένα να μην είναι επαρκούς ποιότητας.

19

Στόχος του παρόντος ελέγχου ήταν να εξετάσει τα εργαλεία της Επιτροπής για την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών και τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιεί η Επιτροπή τα δεδομένα που σχετίζονται με το εισόδημα για την αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ που στοχεύουν στη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων και στη στήριξη του εισοδήματος των γεωργών. Στο πλαίσιο αυτό, το Συνέδριο εξέτασε επίσης τους κοινούς δείκτες επιδόσεων που όρισε πρόσφατα η Επιτροπή για τις άμεσες ενισχύσεις και άλλα μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΕ σε σχέση με τους συγκεκριμένους στόχους της ΚΓΠ²³. Σκοπός του ελέγχου δεν ήταν η αξιολόγηση του ΚΠΠΑ αυτού καθαυτού ούτε η διατύπωση συνολικής γνώμης για τη λειτουργία των στατιστικών συστημάτων των κρατών μελών.

20

Το γενικό ερώτημα του ελέγχου ήταν το εξής:

«Έχει σχεδιαστεί σωστά και βασίζεται σε ορθά δεδομένα το σύστημα της Επιτροπής για τη μέτρηση των επιδόσεων της ΚΓΠ σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών;»

Πιο συγκεκριμένα, σκοπός του ελέγχου ήταν να δοθεί απάντηση στα ακόλουθα ερωτήματα:

- Καθόρισε η Επιτροπή με σαφήνεια ποια στατιστικά δεδομένα απαιτούνται για την αποτελεσματική αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ που στοχεύουν στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών;
- Διασφάλισαν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών είναι κατάλληλης ποιότητας;
- Όρισε η Επιτροπή κατάλληλους δείκτες που να επιτρέπουν την αποτελεσματική αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ που στοχεύουν στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών;

23 Για τη μέτρηση των επιδόσεων των μέτρων που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ βλέπε ειδική έκθεση αριθ. 12/2013 με τίτλο «Μπορούν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταδείξουν ότι τα κονδύλια της ΕΕ που διατίθενται για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης δαπανώνται ορθά;» (<http://eca.europa.eu>).

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

21

Το Συνέδριο καθόρισε τα κριτήρια ελέγχου του βάσει των διατάξεων της Συνθήκης²⁴ και των κανονιστικών ρυθμίσεων που ισχύουν²⁵.

22

Οι επισκέψεις ελέγχου πραγματοποιήθηκαν στην Επιτροπή και σε έξι κράτη μέλη²⁶. Τα εν λόγω κράτη μέλη αντιστοιχούν μαζί σε περισσότερο από το 50 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της ευρωπαϊκής γεωργίας και οι γεωργοί σε αυτά τα κράτη μέλη λαμβάνουν περισσότερο από το 50 % του προϋπολογισμού της ΕΕ για τη γεωργία, πρωτίστως με τη μορφή άμεσων ενισχύσεων.

23

Σε επίπεδο Επιτροπής, το Συνέδριο έλεγξε κατά πόσον οι διαδικασίες διασφάλιζαν ότι η κατάρτιση των ΟΛΓ και η διαχείριση του ΔΓΛΠ πληρούσαν τις απαιτήσεις ποιότητας του πλαισίου για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών που ορίζονται στον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές²⁷. Στα κράτη μέλη όπου πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις, το Συνέδριο εξέτασε τις διαδικασίες που ακολουθούνται για τη συλλογή δεδομένων και τη διασφάλιση της ποιότητας όσον αφορά τόσο τους ΟΛΓ όσο και το ΔΓΛΠ. Σκοπός των επισκέψεων στα κράτη μέλη ήταν επίσης να εντοπιστούν ορθές πρακτικές όσον αφορά την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών. Τα αποδεικτικά στοιχεία του ελέγχου συλλέχθηκαν και εξετάστηκαν με γνώμονα τα κριτήρια ελέγχου μέσω της πραγματοποίησης συνεντεύξεων και της ανάλυσης εγγράφων και δεδομένων. Επιπλέον, το Συνέδριο διενήργησε έρευνα και στα 28 κράτη μέλη όσον αφορά την υλοποίηση των ΟΛΓ και του ΔΓΛΠ.

24

Το Συνέδριο διενήργησε επίσης έλεγχο βάσει εγγράφων και ανάλυση του πλαισίου διαχείρισης επιδόσεων της Επιτροπής όσον αφορά τους στόχους και τους δείκτες επιδόσεων σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών. Στην ανάλυση αυτή, καθώς και στον έλεγχο του συστήματος του ΔΓΛΠ, το Συνέδριο συνέδραμαν δύο εξωτερικοί εμπειρογνώμονες.

24 Άρθρο 39 της ΣΛΕΕ.

25 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 138/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Δεκεμβρίου 2003, για τους οικονομικούς λογαριασμούς της γεωργίας στην Κοινότητα (ΕΕ L 33 της 5.2.2004, σ. 1) και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1217/2009 του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη δημιουργία δικτύου για τη συλλογή λογιστικών στοιχείων όσον αφορά τα εισοδήματα και την οικονομική λειτουργία των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 328 της 15.12.2009, σ. 27), κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009, σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1101/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη διαβίβαση στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πληροφοριών που καλύπτονται από το στατιστικό απόρρητο, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 322/97 του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές και της απόφασης 89/382/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου για τη σύσταση επιτροπής του στατιστικού προγράμματος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 87 της 31.3.2009, σ. 164) και κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

26 Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Κάτω Χώρες, Πολωνία και Ρουμανία.

27 Βλέπε **παράρτημα V**.

Η Επιτροπή δεν έχει καθορίσει ακόμα ένα ολοκληρωμένο σύνολο δεδομένων για την αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών

25

Προκειμένου να διερευνηθεί το ζήτημα του κατά πόσον η Επιτροπή έχει καθορίσει σαφώς τα απαιτούμενα στατιστικά δεδομένα, το Συνέδριο εξέτασε εάν λαμβάνονται πληροφορίες για όλες τις σχετικές πτυχές των εισοδημάτων των γεωργών, εάν οι ΟΛΓ αποτυπώνουν επαρκή μακροοικονομικά δεδομένα για τα εισοδήματα των γεωργών και εάν στο ΔΓΛΠ περιλαμβάνονται επαρκή δεδομένα για το εισόδημα σε επίπεδο μεμονωμένων γεωργών.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να μην διαθέτει πληροφορίες σχετικά με τα εισοδήματα των γεωργών σε επίπεδο ΕΕ

Δεν υπάρχουν αντιπροσωπευτικά δεδομένα για το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών

26

Στο διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών περιλαμβάνονται έσοδα από τις πωλήσεις γεωργικών προϊόντων, επιδοτήσεις, άλλα έσοδα (εισόδημα που σχετίζεται με γεωργικές εκμεταλλεύσεις)²⁸ και άλλα εισοδήματα²⁹. Το διαθέσιμο εισόδημα αποτελεί βασικό στοιχείο για την αξιολόγηση του βιοτικού επιπέδου των γεωργών, το οποίο αποτελεί έναν από τους κύριους στόχους της Συνθήκης.

27

Δεν έχει αναπτυχθεί σε επίπεδο ΕΕ στατιστικό πλαίσιο το οποίο να παρέχει πληροφορίες για το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργών και των νοικοκυριών τους. Και αυτό παρά το γεγονός ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες καταδεικνύουν την αυξανόμενη σημασία των εισοδημάτων που δεν σχετίζονται με τη γεωργική δραστηριότητα. Η Επιτροπή εκπόνησε δύο μελέτες σκοπιμότητας σχετικά με τη συλλογή των εν λόγω δεδομένων³⁰, των οποίων η αξιολόγηση αποτελούσε μέρος του στατιστικού προγράμματος της Επιτροπής για την περίοδο 2008-2012³¹. Ωστόσο, μέχρι στιγμής η Επιτροπή δεν έχει πραγματοποιήσει την εν λόγω αξιολόγηση ούτε έχει αναλάβει οποιαδήποτε άλλη δράση για τη βελτίωση των γνώσεων της σχετικά με το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών.

28

Δεδομένα σχετικά με το διαθέσιμο εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης των νοικοκυριών γενικότερα, συμπεριλαμβανομένων των γεωργικών νοικοκυριών, είναι διαθέσιμα μέσω των στατιστικών της ΕΕ για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης (EU-SILC)³². Ο αριθμός των γεωργικών νοικοκυριών που περιλαμβάνονται στην έρευνα αυτή είναι, ωστόσο, κατά κανόνα υπερβολικά μικρός ώστε να εξαχθούν έγκυρα συμπεράσματα για τα εισοδήματα και τις συνθήκες διαβίωσης των γεωργών.

28 Εισόδημα από άλλες κερδοφόρες δραστηριότητες που εκτελούνται χρησιμοποιώντας πόρους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

29 Εισόδημα από εξωτερικές πηγές, όπως μισθοί ή ημερομίσθια από άλλες δραστηριότητες του γεωργού ή των μελών της οικογένειας.

30 Στατιστική Υπηρεσία Σουηδίας, *Feasibility study on collection of off-farm income data and data on other income, 2006*. AgraCeas, *Feasibility study on the implementation of income of agricultural households sector (IAHS) statistics, 2007*.

31 Απόφαση αριθ. 1578/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2007, για το κοινοτικό στατιστικό πρόγραμμα 2008-2012 (ΕΕ L 344 της 28.12.2007, σ. 15).

32 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1177/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης (EU-SILC) (ΕΕ L 165 της 3.7.2003, σ. 1).

29

Επιπλέον, τα δεδομένα για το εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών συλλέγονται συγκεκριμένα μόνο σε 10 κράτη μέλη. Επιπροσθέτως, οι προσεγγίσεις στη συλλογή των εν λόγω πληροφοριών και το επίπεδο λεπτομέρειας που επιτυγχάνεται διαφέρουν σημαντικά μεταξύ αυτών των κρατών μελών (βλέπε **πλαίσιο 1**). Η διαφοροποίηση των προσεγγίσεων περιορίζει τα συμπεράσματα που μπορούν να εξαχθούν για τα εισοδήματα και το βιοτικό επίπεδο των γεωργών.

Πλαίσιο 1

Στατιστικές για το εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών που καταρτίζονται από τα επιμέρους κράτη μέλη

Δεδομένα για το εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών συλλέγονται επί του παρόντος στη Βουλγαρία, τη Δανία, την Ισπανία, τη Γαλλία, τις Κάτω Χώρες, την Αυστρία, την Πολωνία, τη Φινλανδία, τη Σουηδία και στο Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία). Ωστόσο, δεν υπάρχει κοινός ορισμός των «γεωργικών νοικοκυριών» και υπάρχουν διαφορές μεταξύ των εφαρμοζόμενων μεθοδολογιών. Στις Κάτω Χώρες υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με το εισόδημα των νοικοκυριών για περισσότερες από τις μισές γεωργικές εκμεταλλεύσεις στο δείγμα του ΔΓΛΠ (2013). Στη Γαλλία, οι αρχές χρησιμοποιούν τα δεδομένα του ΔΓΛΠ από κοινού με πληροφορίες από τα φορολογικά μητρώα προκειμένου να υπολογίζουν το εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών. Στην Πολωνία, χρησιμοποιείται η έρευνα EU-SILC και από τους ερωτηθέντες του ΔΓΛΠ ζητείται να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το εισόδημα των νοικοκυριών τους σε εθελοντική βάση. Η Βουλγαρία, η Ισπανία και η Φινλανδία χρησιμοποιούν μόνο την έρευνα EU-SILC, στην οποία περιλαμβάνεται συγκριτικά μικρός αριθμός γεωργικών νοικοκυριών.

Δεν υφίσταται κατάλληλο σύστημα αναφοράς για τη σύγκριση των εισοδημάτων των γεωργών με τα εισοδήματα σε άλλους τομείς της οικονομίας

30

Είναι σημαντικό να συγκρίνονται τα εισοδήματα των γεωργών με τα εισοδήματα σε άλλους τομείς της οικονομίας ή με το εισόδημα συγκεκριμένων κοινωνικο-οικονομικών ομάδων που είναι συγκρίσιμες με τους γεωργούς, προκειμένου να προσδιορίζεται σε ποιον βαθμό μπορεί να βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και για ποιον λόγο είναι αναγκαία ή σημαντική η εισοδηματική στήριξη από την ΕΕ για τη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων.

31

Σύμφωνα με την Επιτροπή, τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία καταδεικνύουν ότι τα εισοδήματα των γεωργών εξακολουθούν να είναι σημαντικά χαμηλότερα από το μέσο εισόδημα στο σύνολο της οικονομίας³³. Ωστόσο, το συμπέρασμα αυτό βασίζεται στη σύγκριση εισοδημάτων που υπολογίζονται σε διαφορετικές βάσεις και, ως εκ τούτου, δεν είναι εύκολα συγκρίσιμα³⁴. Τέτοιου είδους σύγκριση απαιτεί προσεκτική ερμηνεία προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος ανακριβών συμπερασμάτων σχετικά με το εάν και σε ποιον βαθμό τα εισοδήματα των γεωργών είναι χαμηλότερα από τα εισοδήματα σε άλλους τομείς της οικονομίας.

33 SEC(2011) 1153 τελικό/2 της 20ής Οκτωβρίου 2011 «Commission Impact Assessment, the Common Agricultural Policy towards 2020» (Εκτίμηση αντίκτυπου της Επιτροπής, η κοινή γεωργική πολιτική με ορίζοντα το 2020), σ. 18. Σύμφωνα με την Επιτροπή, το επίπεδο εισοδήματος στον γεωργικό τομέα παραμένει χαμηλότερο από το 50 % του μέσου μισθού στο σύνολο της οικονομίας.

34 Στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριότητας της, η Επιτροπή συγκρίνει το γεωργικό εισόδημα συντελεστών παραγωγής ανά μονάδα γεωργικής εργασίας με το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν της ΕΕ. Μια άλλη σύγκριση που χρησιμοποιεί η Επιτροπή είναι μεταξύ του γεωργικού επιχειρηματικού εισοδήματος ανά μη αμειβόμενο εργαζόμενο και των ακαθάριστων μισθών και ημερομισθίων ανά ισοδύναμη πλήρη απασχόληση στους υπόλοιπους τομείς της οικονομίας.

32

Τα μεγέθη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και τα επίπεδα εισοδήματος του γεωργικού πληθυσμού διαφέρουν σημαντικά, όπως και η ποικιλομορφία των εκμεταλλεύσεων. Οι μέσοι όροι που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη σύγκριση των εισοδημάτων ανά μέγεθος εκμετάλλευσης, είδος εκμετάλλευσης και περιοχής στο ΔΓΛΠ δεν καταδεικνύουν πάντοτε τον βαθμό στον οποίο ορισμένες ομάδες γεωργών βρίσκονται σε μειονεκτική θέση σε σύγκριση με άλλες. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω μέσοι όροι δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον τα μέτρα της ΚΓΠ για τη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών συμβάλλουν στη μείωση των εισοδηματικών ανισοτήτων.

Οι ΟΛΓ αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης της γεωργίας, ωστόσο παρουσιάζουν εγγενείς περιορισμούς όσον αφορά την αξιολόγηση των μέτρων της ΚΓΠ

Η Επιτροπή δεν έχει αναπτύξει περαιτέρω τους ΟΛΓ προκειμένου να αξιοποιηθούν καλύτερα οι δυνατότητές τους

33

Μέχρι σήμερα η Επιτροπή δεν έχει προσαρμόσει τους ΟΛΓ στα νέα πρότυπα για τους εθνικούς λογαριασμούς³⁵ και δεν έχει αξιοποιήσει όλες τις δυνατότητες των ΟΛΓ μέσω της περαιτέρω ανάπτυξής τους, προκειμένου να παρέχουν πληροφορίες για τον ρόλο των εισαγωγών, τις εξελίξεις στη ζήτηση για γεωργικά προϊόντα (εγχώρια ή μη), την παράδοση στη βιομηχανία τροφίμων, την τελική κατανάλωση από τα νοικοκυριά, την ειδική μεταχείριση της γεωργίας στα φορολογικά συστήματα ή τη χρήση για μη διατροφικούς σκοπούς, όπως η παραγωγή βιοενέργειας. Όλα αυτά τα στοιχεία αποτελούν, ωστόσο, σημαντικούς παράγοντες που επηρεάζουν τα εισοδήματα των γεωργών.

34

Οι ΟΛΓ δεν προορίζονται να συμβάλλουν στην ανάλυση της εξάρτησης συγκεκριμένων τομέων από τις επιδοτήσεις και της σημασίας τους για τη βιώσιμη γεωργία στις περιφέρειες, για συγκεκριμένα είδη παραγωγής ή για συγκεκριμένες κοινωνικοοικονομικές ομάδες γεωργών. Ο ρόλος των επιδοτήσεων παρουσιάζεται μόνο ως σύνολο στο οποίο περιλαμβάνεται η στήριξη που χορηγείται στους γεωργούς τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο. Το γεγονός αυτό περιορίζει τη χρησιμότητα των ΟΛΓ όσον αφορά την παροχή βάσης για την ανάλυση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των μέτρων της ΚΓΠΑ σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών.

35 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΣΛ 2010) (ΕΕ L 174 της 26.6.2013, σ. 1).

35

Οι πληροφορίες για τις τιμές της γης και τα μισθώματα δεν είναι σημαντικές μόνο για τον υπολογισμό των εισοδημάτων των γεωργών, αλλά και για την εκτίμηση του αντίκτυπου των μέτρων της ΚΓΠ, διότι η γη αποτελεί τον κύριο συντελεστή παραγωγής στον τομέα της γεωργίας. Επιπλέον, οι άμεσες ενισχύσεις σχετίζονται κυρίως με τη γεωργική γη, γεγονός που μπορεί να επηρεάσει τις τιμές της γης και, ως εκ τούτου, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της στήριξης³⁶.

Μέχρι σήμερα, στη νομοθεσία της ΕΕ δεν υφίσταται νομική βάση που να διασφαλίζει την τακτική συλλογή δεδομένων, τα οποία να είναι συγκρίσιμης ποιότητας, για τις τιμές της γης και τα μισθώματα σε όλα τα κράτη μέλη. Παρά τις προσπάθειες που έχει καταβάλει ως έναν βαθμό η Eurostat για τη συλλογή κατάλληλων δεδομένων, τα διαθέσιμα δεδομένα είναι ελλιπή και δεν ακολουθούν κοινή μεθοδολογία. Το γεγονός αυτό επηρέασε επίσης την ακρίβεια των δεδομένων που υποβλήθηκαν στους ΟΛΓ³⁷.

36

Στους ΟΛΓ παρουσιάζονται αποτελέσματα σχετικά με το εισόδημα για κάθε κράτος μέλος συνολικά, αλλά όχι σε περιφερειακό επίπεδο. Τα κράτη μέλη παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με το περιφερειακό εισόδημα μόνο σε εθελοντική βάση· ωστόσο, δεν διατίθενται τέτοια δεδομένα για όλες τις σχετικές περιφέρειες όλων των κρατών μελών και, όπου διατίθενται, παρέχονται με σημαντική καθυστέρηση δύο ετών. Το γεγονός αυτό μειώνει τη χρησιμότητα των αποτελεσμάτων στην αξιολόγηση της περιφερειακής εισοδηματικής κατάστασης στον τομέα της γεωργίας.

37

Εξ ορισμού, οι ΟΛΓ μετρούν σε μακροοικονομικό επίπεδο τις οικονομικές επιδόσεις και την ανάπτυξη ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων της αγοράς και την εξέλιξή τους μέσα στον χρόνο. Δεν λαμβάνουν υπόψη τα δημόσια αγαθά που παρέχονται από τους γεωργούς στην κοινωνία. Η παροχή των εν λόγω δημόσιων αγαθών αποτελεί σημαντικό συγκεκριμένο στόχο μέτρων όπως η «ενίσχυση οικολογικού προσανατολισμού», η οποία αντιστοιχεί στο 30 % των άμεσων ενισχύσεων της ΕΕ. Η εν λόγω ενίσχυση δίνει έμφαση στον πολυλειτουργικό ρόλο της γεωργίας, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στο εισόδημα των γεωργών. Ο βαθμός στον οποίο η γεωργία παράγει δημόσια αγαθά και η αξιολόγησή της από την κοινωνία ενδέχεται, ωστόσο, να διαφέρει σημαντικά μεταξύ των περιφερειών και των κρατών μελών. Μέχρι στιγμής, η Επιτροπή δεν έχει εξετάσει το ενδεχόμενο να αναπτύξει περαιτέρω τους ΟΛΓ ούτε έχει θεσπίσει οποιοδήποτε άλλο μέσο για τη μέτρηση της οικονομικής αξίας των δημόσιων αγαθών που παράγονται από τον γεωργικό τομέα συνολικά.

36 Βλέπε σημείο 97 της ειδικής έκθεσης αριθ. 5/2011 «Καθεστώς Ενιαίας Ενίσχυσης: Ζητήματα προς αντιμετώπιση για τη βελτίωση της ορθής δημοσιονομικής διαχείρισής του» και σημείο 74 της ειδικής έκθεσης αριθ. 16/2012 «Η αποτελεσματικότητα του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης ως μεταβατικού συστήματος για τη στήριξη των γεωργών στα νέα κράτη μέλη» (<http://eca.europa.eu>).

37 Βλέπε σημείο 56.

Η χρήση ορισμένων πληροφοριών των ΟΛΓ από την Επιτροπή μπορεί να βελτιωθεί

38

Οι ΟΛΓ έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τις μεταβολές στο εισόδημα του γεωργικού τομέα συνολικά και όχι σχετικά με τα απόλυτα επίπεδα εισοδήματος, το εισόδημα των επιμέρους γεωργικών εκμεταλλεύσεων ή των νοικοκυριών που απασχολούνται στον τομέα της γεωργίας. Ως εκ τούτου, δεν έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την εξαγωγή λεπτομερών συμπερασμάτων σε μικροοικονομικό επίπεδο, όπως σχετικά με την οικονομική βιωσιμότητα των επιμέρους εκμεταλλεύσεων και το βιοτικό επίπεδο των γεωργικών νοικοκυριών. Εντούτοις, στις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων της και στις ετήσιες εκθέσεις στατιστικών και οικονομικών στοιχείων, η Επιτροπή χρησιμοποιεί ως βασικό δείκτη επιδόσεων πληροφορίες των ΟΛΓ σε μικροοικονομικό επίπεδο, εφαρμόζοντας συγκρίσεις του γεωργικού εισοδήματος συντελεστών παραγωγής ανά εργαζόμενο³⁸ σε απόλυτες τιμές. Ωστόσο, οι ΟΛΓ δεν έχουν ρητώς σχεδιαστεί για να παρέχουν δεδομένα σχετικά με τα απόλυτα επίπεδα εισοδήματος ή τα επίπεδα εισοδήματος των μεμονωμένων γεωργών.

39

Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τον δείκτη «γεωργικό επιχειρηματικό εισόδημα»³⁹ για τον κατά προσέγγιση υπολογισμό του «οικογενειακού γεωργικού εισοδήματος»⁴⁰ και θεωρεί ότι αποτελεί τον πλησιέστερο δείκτη για το βιοτικό επίπεδο των γεωργών. Ωστόσο, η υπόθεση αυτή δεν αντικατοπτρίζει πλέον την πραγματικότητα του τομέα της γεωργίας στην ΕΕ, διότι ο γεωργικός πληθυσμός παρουσιάζει σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και δεν περιλαμβάνει πλέον μόνο μεμονωμένες («οικογενειακές») εκμεταλλεύσεις τις οποίες διαχειρίζονται ατομικές επιχειρήσεις που δεν λαμβάνουν πληρωμή για την εργασία τους, αλλά περιλαμβάνει επίσης σημαντικό ποσοστό νομικών προσώπων ή ομαδικών εκμεταλλεύσεων που χρησιμοποιούν σχεδόν αποκλειστικά αμειβόμενη εργασία⁴¹. Τα εν λόγω νομικά πρόσωπα ή οι ομαδικές εκμεταλλεύσεις είναι συχνά συμβατικές εταιρείες (π.χ. επενδυτές που αγοράζουν μεγάλες εκτάσεις γης για εντατική καλλιέργεια), όπως συμβαίνει και σε άλλους τομείς της οικονομίας. Ως εκ τούτου, τα αποτελέσματα των ΟΛΓ για το εισόδημα δεν μπορούν να αποδοθούν σαφώς σε «οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις» και δεν μπορούν να λαμβάνονται υπόψη ως δείκτης για το εισόδημα ή το βιοτικό επίπεδο των μεμονωμένων γεωργών. Δεδομένου ότι το ποσοστό των μεμονωμένων εκμεταλλεύσεων εμφανίζει επίσης σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, τα αποτελέσματα για το εισόδημα, όπως παρέχονται από τους ΟΛΓ, δεν είναι συγκρίσιμα μεταξύ των κρατών μελών⁴².

- 38 Το γεωργικό εισόδημα συντελεστών παραγωγής αντιπροσωπεύει το εισόδημα που παράγεται από τη γεωργία, το οποίο χρησιμοποιείται για την αμοιβή των συντελεστών παραγωγής που αποτελούν αντικείμενο δανεισμού ή μίσθωσης (κεφάλαιο, μισθοί και μισθώματα γης) και των ιδίων συντελεστών παραγωγής (ίδια εργασία, ίδιο κεφάλαιο και ιδιότητα γη).
- 39 Πρόκειται για την αμοιβή για τις εργασίες που εκτελεί ο γεωργός συν το εισόδημα που απομένει μετά την αφαίρεση των δαπανών για μισθωτή εργασία και παρέχει πληροφορίες για τις τάσεις στην εξέλιξη του γεωργικού εισοδήματος των ανεξάρτητων γεωργικών επιχειρήσεων.
- 40 Βλέπε **παράρτημα III**.
- 41 Σύμφωνα με την ΕΔΓΕ του 2010, το 27 % της γεωργικής έκτασης της ΕΕ καλλιεργείται από νομικά πρόσωπα. Το ποσοστό αυξήθηκε σημαντικά με τις διευρύνσεις της ΕΕ το 2004 και το 2007.
- 42 Βλέπε επίσης σημείο 5.12 του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 138/2004.

Το ΔΓΛΠ αποτελεί καθιερωμένη πηγή πληροφοριών για το εισόδημα και τις επιχειρήσεις όσον αφορά τις εμπορικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, αλλά παρουσιάζει περιορισμούς

40

Στόχος του ΔΓΛΠ είναι να συλλέγει αντιπροσωπευτικά δεδομένα λογαριασμών για τις εμπορικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις⁴³. Μπορεί να παρέχει σημαντικές και χρήσιμες πληροφορίες για τις επιχειρηματικές επιδόσεις των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ανά γεωργικό τομέα και τάξη μεγέθους. Αποτελεί, ως εκ τούτου, βασική πηγή πληροφοριών για την αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ⁴⁴.

41

Σε συνέχεια της ειδικής έκθεσης αριθ. 14/2003 του Συνεδρίου, η Επιτροπή, σε συνεργασία με τις υπηρεσίες-συνδέσμους στα κράτη μέλη, αναπτύσσει τη μεθοδολογία του ΔΓΛΠ προκειμένου να λαμβάνεται υπόψη η εξέλιξη του γεωργικού τομέα. Έχει λάβει επίσης μέτρα προκειμένου να φέρει τα αποτελέσματα του ΔΓΛΠ εγγύτερα στα διεθνή λογιστικά πρότυπα και στα πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς.

Οι δείκτες εισοδήματος δεν λαμβάνουν πλήρως υπόψη την εξέλιξη των εκμεταλλεύσεων στον γεωργικό τομέα

42

Ο κύριος δείκτης εισοδήματος του ΔΓΛΠ είναι η «**καθαρή προστιθέμενη αξία εκμετάλλευσης**». Ο δείκτης αυτός είναι χρήσιμος για τη σύγκριση των εισοδηματικών επιδόσεων των εκμεταλλεύσεων ανεξαρτήτως της οργανωτικής τους μορφής. Καθώς δεν λαμβάνει υπόψη τις δαπάνες των εξωτερικών συντελεστών παραγωγής (π.χ. μίσθωμα γης ή τραπεζικοί τόκοι), οι οποίες βαρύνουν πολλούς γεωργούς, δεν μπορεί να παράσχει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με το πραγματικό γεωργικό εισόδημα των γεωργών ή την απόδοση των εκμεταλλεύσεων.

43

Ιστορικά, το ΔΓΛΠ σχεδιάστηκε για να παρέχει πληροφορίες για τις «οικογενειακές γεωργικές εκμεταλλεύσεις» και ένας σημαντικός δείκτης που χρησιμοποιείται είναι το «**καθαρό εισόδημα εκμετάλλευσης ανά μονάδα οικογενειακής εργασίας**» για τις εκμεταλλεύσεις που χρησιμοποιούν την εργασία και το κεφάλαιο των κατόχων και των οικογενειών τους. Υπολογίζεται μόνο για εκμεταλλεύσεις για τις οποίες έχει καταγραφεί μη αμειβόμενη οικογενειακή εργασία. Ωστόσο, οι εταιρείες που ανήκουν σε μοναδικούς κατόχους ή σε ομάδες κατόχων που έχουν συσταθεί για φορολογικούς σκοπούς, οι οποίες διαφέρουν από τις οικογενειακές εκμεταλλεύσεις μόνο όσον αφορά τη νομική μορφή, εξαιρούνται διότι δεν διαθέτουν μη αμειβόμενη εργασία. Οι δομές αυτές απαντώνται ωστόσο συχνά σε πολλά κράτη μέλη, ιδίως στη Γερμανία, την Ισπανία και τη Γαλλία, και η εξαίρεσή τους είναι πιθανόν να οδηγήσει σε στρέβλωση των αποτελεσμάτων⁴⁵.

43 Εκμεταλλεύσεις που υπερβαίνουν ένα ελάχιστο οικονομικό μέγεθος.

44 Η αξιολόγηση της Επιτροπής σχετικά με τις συνέπειες της άμεσης ενίσχυσης στο εισόδημα και η εκτίμηση αντίκτυπου για την «ΚΓΠ με ορίζοντα το 2020», τις οποίες εκπόνησε η Επιτροπή το 2011, βασίζονται ουσιαστικά σε δεδομένα του ΔΓΛΠ.

45 Στην Ισπανία περισσότερο από το 30 % της γεωργικής έκτασης καλλιεργείται από νομικά πρόσωπα, πολλά εκ των οποίων έχουν συσταθεί για φορολογικούς σκοπούς. Στη Γαλλία τα νομικά πρόσωπα και οι ομαδικές εκμεταλλεύσεις καλλιεργούν το 58 % της γεωργικής έκτασης και στη Γερμανία πάνω από το ένα τρίτο.

44

Επιπλέον, δεν υφίσταται χωριστός δείκτης εισοδήματος για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που είναι οργανωμένες ως συμβατικές εταιρίες, μολονότι τα εν λόγω νομικά πρόσωπα διαδραματίζουν καίριο ρόλο στον γεωργικό τομέα σε πολλά κράτη μέλη.

Οι πληροφορίες που αφορούν άλλα εισοδήματα των γεωργών που σχετίζονται με γεωργικές εκμεταλλεύσεις είναι ελλιπείς**45**

Τα έσοδα από οικονομικές επενδύσεις, μεταβιβάσεις κεφαλαίου και τις ευνοϊκές συνέπειες της φορολογίας του γεωργικού εισοδήματος μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά το εισόδημα και την οικονομική κατάσταση μιας εκμετάλλευσης, καθώς και την ικανότητά της να αντιδρά στις δυνάμεις της αγοράς. Ωστόσο, η τρέχουσα μεθοδολογία του ΔΓΛΠ δεν λαμβάνει υπόψη αυτές τις συνέπειες.

46

Πολλοί γεωργοί χρησιμοποιούν επίσης τους πόρους των εκμεταλλεύσεών τους προκειμένου να ασκούν προσοδοφόρες δραστηριότητες πέραν της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής ή να διαφοροποιούν με άλλον τρόπο τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες με σκοπό την αύξηση του εισοδήματός τους. Παραδείγματα τέτοιων δραστηριοτήτων που σχετίζονται με γεωργικές εκμεταλλεύσεις είναι η επεξεργασία τροφίμων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, η απευθείας πώληση προϊόντων, η παροχή υπηρεσιών με χρήση γεωργικού εξοπλισμού, η παραγωγή ανανεώσιμης ενέργειας ή ο αγροτουρισμός. Οι δραστηριότητες αυτές παρέχουν πρόσθετα έσοδα και μειώνουν τόσο τη μεταβλητότητα του εισοδήματος όσο και την εξάρτηση των γεωργών από τις επιδοτήσεις.

Η ανανεώσιμη ενέργεια μπορεί να παράσχει πρόσθετες πηγές εισοδήματος στους γεωργούς

©Ευρωπαϊκή Ένωση. Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή —Υπηρεσία Οπτικοακουστικών Μέσων, φωτογραφία: L. Chamussy.

47

Περισσότερο λεπτομερείς πληροφορίες για άλλα εισοδήματα που σχετίζονται με γεωργικές εκμεταλλεύσεις άρχισαν να συλλέγονται μόλις από το 2014⁴⁶. Ωστόσο, οι πληροφορίες αυτές συμπεριλαμβάνονται μόνο στις περιπτώσεις που τα έσοδα και οι δαπάνες δεν μπορούν να διαχωριστούν από τις γεωργικές δραστηριότητες στους λογαριασμούς των εκμεταλλεύσεων. Οι πληροφορίες παραμένουν ελλιπείς διότι σε άλλες περιπτώσεις δεν συμπεριλαμβάνονται καθόλου, όπως για παράδειγμα όταν η διαχείριση της δραστηριότητας γίνεται σε χωριστές επιχειρηματικές μονάδες που ανήκουν στον γεωργό. Επίσης, τα δεδομένα που συλλέγονται δεν είναι αντιπροσωπευτικά διότι οι εν λόγω εκμεταλλεύσεις, επί του παρόντος, υποεκπροσωπούνται στο δείγμα του ΔΓΛΠ και, λόγω διαφορών στη λογιστική αντιμετώπιση, τα δεδομένα δεν είναι συγκρίσιμα μεταξύ των κρατών μελών (βλέπε **πλαίσιο 2**). Συνεπώς, είναι ελλιπής η εικόνα των πραγματικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των γεωργών που σχετίζονται με γεωργικές εκμεταλλεύσεις και του ρόλου που διαδραματίζουν οι πρόσθετες πηγές εσόδων στη σταθεροποίηση του συνολικού εισοδήματός τους.

46 Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 385/2012 της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2012, περί του δελτίου εκμεταλλεύσεων που πρέπει να χρησιμοποιείται για τη διαπίστωση των εισοδημάτων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και για την ανάλυση της οικονομικής λειτουργίας των εκμεταλλεύσεων αυτών (ΕΕ L 127 της 15.5.2012, σ. 1).

Ασυνεπής αντιμετώπιση των άλλων εισοδημάτων των γεωργών που σχετίζονται με γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Σύμφωνα με την ΕΔΓΕ του 2010, ποσοστό υψηλότερο του 30 % των εκμεταλλεύσεων στη Γερμανία δήλωσαν ότι είχαν επιχειρηματικές δραστηριότητες εκτός της γεωργίας. Το κυρίαρχο στοιχείο για την ταξινόμηση του εισοδήματος στο ΔΓΛΠ είναι, ωστόσο, η εθνική φορολογική νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία τα λειτουργικά έσοδα που δεν προέρχονται από την πρωτογενή γεωργική παραγωγή θεωρούνται γεωργικό εισόδημα εντός στενών ορίων. Σε περίπτωση υπέρβασης των ορίων αυτών, τα έσοδα δεν καταγράφονται στο ΔΓΛΠ. Σε πολλές εκμεταλλεύσεις λειτουργούν εργοστάσια βιοαερίου και παράγεται και πωλείται ηλεκτρική ενέργεια στο εθνικό δίκτυο. Καθώς τα έσοδα αυτά ταξινομούνται ως «μη γεωργικά», θεωρείται ότι δεν συνδέονται άμεσα με την εκμετάλλευση και δεν περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα του ΔΓΛΠ.

Στη Γαλλία, το εισόδημα από άλλες προσοδοφόρες δραστηριότητες που σχετίζονται με την εκμετάλλευση, όπως η επεξεργασία γεωργικών προϊόντων, οι γεωργικές υπηρεσίες, η εκμίσθωση γης ή κτιρίων (συμπεριλαμβανομένου του εισοδήματος από εκμίσθωση για την εγκατάσταση μονάδων αιολικής ενέργειας ή ηλιακών συλλεκτών και την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας) περιλαμβάνονται μόνον εφόσον εκτελούνται από την ίδια εκμετάλλευση και εφόσον τα έσοδα από τις εν λόγω δραστηριότητες δεν υπερβαίνουν ένα συγκεκριμένο ποσό⁴⁷. Διαφορετικά, δεν περιλαμβάνονται στο ΔΓΛΠ. Και στις δύο περιπτώσεις, το ΔΓΛΠ αντικατοπτρίζει ελλιπώς το πραγματικό επίπεδο της διαφοροποίησης.

Στις Κάτω Χώρες διαπιστώθηκε η εφαρμογή μιας ορθής πρακτικής, στο πλαίσιο της οποίας η συλλογή δεδομένων για άλλες προσοδοφόρες δραστηριότητες επιτρέπει την καλύτερη αξιολόγηση της εισοδηματικής κατάστασης των γεωργών. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ΔΓΛΠ των Κάτω Χωρών για το 2012, οι εκμεταλλεύσεις που είχαν και άλλες προσοδοφόρες δραστηριότητες πέραν της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, εισέπραξαν κατά μέσο όρο 51 000 ευρώ από αυτές τις δραστηριότητες.

47 Κατά κανόνα το 30 % του ετήσιου κύκλου εργασιών της εκμετάλλευσης ή 50 000 ευρώ, όποιο από τα δύο είναι χαμηλότερο.

Το ΔΓΛΠ, βάσει του σχεδιασμού του, δεν είναι αντιπροσωπευτικό των δικαιούχων της ΚΓΠ

48

Η έρευνα στην οποία στηρίζεται το ΔΓΛΠ έχει σχεδιαστεί ώστε να αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο δυνατό μερίδιο της γεωργικής παραγωγής, της γεωργικής έκτασης και της γεωργικής εργασίας για αυτές τις εκμεταλλεύσεις. Για τον σκοπό αυτό, όλες οι εκμεταλλεύσεις ταξινομούνται βάσει τυποποιημένης αξίας απόδοσης, η οποία αντικατοπτρίζει σε γενικές γραμμές την αξία της γεωργικής παραγωγής τους. Ωστόσο, το κατώτατο όριο της τυπικής απόδοσης διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών, όπως και η κάλυψη του συνολικού γεωργικού πληθυσμού και των δικαιούχων της στήριξης της ΕΕ (βλέπε **πίνακα**).

49

Παρότι η προσέγγιση που χρησιμοποιείται αιτιολογείται από την οπτική των κρατών μελών, καθώς το οικονομικό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων ποικίλλει σημαντικά ανά την ΕΕ, η εν λόγω προσέγγιση περιορίζει τις συγκρίσεις βάσει ΔΓΛΠ του εισοδήματος μεταξύ των κρατών μελών. Για παράδειγμα, για μια εκμετάλλευση με τυπική απόδοση 10 000 ευρώ ανά έτος στην Ισπανία, δεν υπάρχουν διαθέσιμα συγκρίσιμα στοιχεία στη Γερμανία, τη Γαλλία ή τις Κάτω Χώρες, διότι οι εκμεταλλεύσεις αυτές δεν περιλαμβάνονται στην έρευνα. Κατά συνέπεια, είναι διαθέσιμες εναρμονισμένες πληροφορίες σε όλη την ΕΕ μόνο για τις εκμεταλλεύσεις που υπερβαίνουν το όριο των 25 000 ευρώ όσον αφορά την ετήσια τυπική απόδοση⁴⁸. Οι συγκρίσεις του μέσου εισοδήματος ανά εργαζόμενο μεταξύ όλων των εκμεταλλεύσεων που περιλαμβάνονται στο ΔΓΛΠ μπορεί, ως εκ τούτου, να οδηγήσει σε εσφαλμένη ερμηνεία της εισοδηματικής κατάστασης των γεωργών στα κράτη μέλη.

50

Το ΔΓΛΠ δημιουργήθηκε με σκοπό την εξέταση των εισοδημάτων και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Ωστόσο, κατά την επιλογή των εκμεταλλεύσεων δεν λαμβάνεται υπόψη εάν οι εκμεταλλεύσεις είναι δικαιούχοι της στήριξης της ΕΕ. Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι δεν διατίθενται επαρκώς αντιπροσωπευτικές πληροφορίες για τα αποτελέσματα των συγκεκριμένων μέτρων στήριξης σε επίπεδο ΕΕ και το εισόδημα συγκεκριμένων ομάδων, όπως οι νέοι γεωργοί⁴⁹. Επιπλέον, οι άμεσες ενισχύσεις δεν καταβάλλονται μόνο σε εμπορευόμενους γεωργούς, αλλά και σε σημαντικό αριθμό μερικώς απασχολούμενων γεωργών και γεωργών που καλλιεργούν για ίδια κατανάλωση, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο του ΔΓΛΠ. Η Επιτροπή έχει περιορισμένες γνώσεις σχετικά με το εισόδημα και τις παραγωγικές δραστηριότητες των εν λόγω μικρότερων εκμεταλλεύσεων, οι οποίες κυμαίνονται μεταξύ ποσοστού 12 % των δικαιούχων των άμεσων ενισχύσεων της ΕΕ στη Βουλγαρία και 79 % στη Σλοβακία⁵⁰. Το γεγονός αυτό περιορίζει τα συμπεράσματα που μπορούν να εξαχθούν από τα αποτελέσματα του ΔΓΛΠ σχετικά με τη συνολική επίδραση των μέτρων στήριξης σε διάφορες κατηγορίες εκμεταλλεύσεων⁵¹.

48 Αυτό είναι το όριο που εφαρμόζεται επί του παρόντος από τη Γερμανία, τη Γαλλία (Ηπειρωτική), το Λουξεμβούργο, τις Κάτω Χώρες, τη Σλοβακία και το Ηνωμένο Βασίλειο (Αγγλία, Σκωτία και Ουαλία).

49 Το ίδιο ισχύει για μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ. Σύμφωνα με την έρευνα του Συνεδρίου, η Δανία, η Γερμανία, η Λιθουανία και οι Κάτω Χώρες ήδη συμπεριλαμβάνουν συγκεκριμένα τις εκμεταλλεύσεις βιολογικής παραγωγής. Η Γερμανία, η Ουγγαρία και η Λιθουανία εστιάζουν επίσης ιδιαίτερα στα νομικά πρόσωπα που παράγουν σημαντικό μέρος της γεωργικής παραγωγής τους. Η Αυστρία επιλέγει συγκεκριμένα ορεινές γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Η Ιταλία επεκτείνει σημαντικά το δείγμα του ΔΓΛΠ προκειμένου να ληφθούν ακριβέστερα δεδομένα για τον αντίτυπο των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης.

50 Βλέπε τον **πίνακα**.

51 Στην Τσεχική Δημοκρατία, τη Δανία, τη Γερμανία και την Ελλάδα, ο αριθμός των δικαιούχων των άμεσων ενισχύσεων ήταν ακόμη υψηλότερος από τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο της ΕΔΓΕ, διότι τα όρια ένταξης στην ΕΔΓΕ εξαιρούν κυρίως τις μικρότερες εκμεταλλεύσεις που έχουν μηδενική ή πολύ μικρή παραγωγή. Κατά συνέπεια, για έναν σημαντικό αριθμό δικαιούχων που λαμβάνουν ενισχύσεις από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, όχι μόνο δεν υπάρχουν δεδομένα για το εισόδημά τους, αλλά ούτε και διαρθρωτικά στοιχεία.

Κάλυψη του γεωργικού πληθυσμού και δικαιούχοι της ΚΓΠ από το ΔΓΛΠ

Κράτος μέλος	Εκμεταλλεύσεις στην ΕΔΓΕ 2010	Εθνικό όριο ΔΓΛΠ (σε ευρώ τυπικής απόδοσης)	% των εκμεταλλεύσεων της ΕΔΓΕ που εκπροσωπούνται από το ΔΓΛΠ	% των δικαιούχων της ΚΓΠ που δεν εκπροσωπούνται από το ΔΓΛΠ
Βέλγιο	42 850	25 000	72 %	30 %
Βουλγαρία	370 500	2 000	31 %	12 %
Τσεχική Δημοκρατία	22 870	8 000	65 %	39 %
Δανία	42 120	15 000	68 %	51 %
Γερμανία	299 150	25 000	65 %	47 %
Ιρλανδία	139 900	8 000	74 %	36 %
Ελλάδα	723 010	4 000	44 %	δεν υπάρχουν στοιχεία
Ισπανία	989 810	4 000	53 %	61 %
Εσθονία	19 620	4 000	41 %	55 %
Γαλλία	516 110	25 000 ¹ 15 000 ²	57 %	28 %
Ιταλία	1 620 900	8 000	49 %	38 %
Κύπρος	38 860	4 000	26 %	δεν υπάρχουν στοιχεία
Λετονία	83 400	4 000	26 %	67 %
Λιθουανία	199 930	4 000	27 %	69 %
Λουξεμβούργο	2 210	25 000	73 %	20 %
Ουγγαρία	576 840	4 000	18 %	45 %
Μάλτα	12 540	4 000	24 %	37 %
Κάτω Χώρες	72 320	25 000	71 %	25 %
Αυστρία	150 160	8 000	62 %	26 %
Πολωνία	1 506 620	4 000	48 %	50 %
Πορτογαλία	305 260	4 000	36 %	53 %
Ρουμανία	3 859 030	2 000	27 %	δεν υπάρχουν στοιχεία
Σλοβενία	74 640	4 000	54 %	33 %
Σλοβακία	24 460	25 000	18 %	79 %
Φινλανδία	63 880	8 000	61 %	38 %
Σουηδία	71 100	15 000	39 %	57 %
Ηνωμένο Βασίλειο	186 650	25 000 ³ 15 000 ⁴	50 %	50 %
ΕΕ των 27	12 014 740			

- 1 Ηπειρωτική Γαλλία
- 2 Γουαδελούπη, Μαρτινίκα και Ρεϊνιόν
- 3 εκτός της Βόρειας Ιρλανδίας
- 4 Βόρεια Ιρλανδία

Πηγή: ΕΕΣ βάσει δεδομένων της Επιτροπής και δεδομένων των ερευνών.

51

Επιπλέον, οι πληροφορίες για την παροχή στήριξης από την ΕΕ μέσω του ΕΓΤΕ δεν αποτελούν αντικείμενο της ΕΔΓΕ και λίγα μόνο κράτη μέλη διαθέτουν μοναδικό αριθμό μητρώου εκμετάλλευσης, ο οποίος θα καθιστούσε δυνατή τη σύνδεση των δεδομένων της ΕΔΓΕ και του ΔΓΛΠ με διοικητικά δεδομένα, όπως τα δεδομένα από το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου των ενισχύσεων στήριξης και των καλλιεργούμενων περιοχών. Η σύνδεση αυτή θα επέτρεπε να συνδυαστούν οι πληροφορίες σχετικά με τη χορήγηση εισοδηματικής στήριξης από την ΕΕ με τα δεδομένα για τις γεωργικές δομές και τη χρήση της γης. Αυτό θα συνέβαλε επίσης στην καλύτερη κατανόηση των παραγόντων που καθορίζουν τα εισοδήματα των γεωργών, καθώς και στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους ερωτηθέντες.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν διασφάλιζαν πάντοτε ότι τα διαθέσιμα δεδομένα για τα εισοδήματα των γεωργών ήταν κατάλληλης ποιότητας**52**

Η Συνθήκη θεσπίζει τις βασικές αρχές για τις ευρωπαϊκές στατιστικές, οι οποίες πρέπει να χαρακτηρίζονται από αμεροληψία, αξιοπιστία, αντικειμενικότητα, επιστημονική ανεξαρτησία, οικονομική αποδοτικότητα και διασφάλιση του απορρήτου⁵². Οι αρχές αυτές αναλύονται περαιτέρω στον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές τον οποίο τηρούν τόσο τα κράτη μέλη όσο και η Επιτροπή. Η εφαρμογή τους διευκολύνεται από ένα πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας. Ωστόσο, ούτε ο κώδικας ορθής πρακτικής ούτε το πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας είναι υποχρεωτικά. Τα συγκεκριμένα κριτήρια που εφαρμόζονται όσον αφορά την ποιότητα των παραγόμενων στατιστικών πληροφοριών περιλαμβάνονται στο **παράρτημα V**.

53

Προκειμένου να αξιολογηθεί εάν τα δεδομένα για τα εισοδήματα των γεωργών ήταν ορθά, το Συνέδριο έλεγξε τις ισχύουσες ρυθμίσεις για τη διασφάλιση, μεταξύ άλλων, της ποιότητας των στατιστικών δεδομένων από τους ΟΛΓ και το ΔΓΛΠ, όπως προβλέπονται στον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές.

52 Άρθρο 338, παράγραφος 2, της ΣΛΕΕ.

Διαπιστώθηκαν αδυναμίες στη διαχείριση των ΟΛΓ από την Επιτροπή...

Η Επιτροπή δεν διέθετε επαρκείς επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τη μεθοδολογία και τις πηγές δεδομένων που χρησιμοποιούν τα κράτη μέλη στην κατάρτιση των ΟΛΓ

54

Οι πληροφορίες για τη μεθοδολογία των ΟΛΓ και τις πηγές δεδομένων (γνωστές ως «απογραφές») που παρείχαν στην Επιτροπή τα κράτη μέλη διέφεραν σημαντικά όσον αφορά τη λεπτομέρεια και την ποιότητα και δεν είχαν επικαιροποιηθεί από το 2006, ενώ για τρία κράτη μέλη δεν διατίθεντο τέτοιες απογραφές. Και στα έξι κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις, οι διαδικασίες και οι πηγές δεδομένων για σημαντικά στοιχεία διέφεραν σημαντικά και δεν αντιστοιχούσαν πλέον στην περιγραφή που περιλαμβάνονταν στις απογραφές. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν μπορεί να εξακριβώσει εάν οι στατιστικές πληροφορίες που υποβάλλουν τα κράτη μέλη είναι επαρκώς εναρμονισμένες και συγκρίσιμες, ενώ μειώνεται η ικανότητά της να διατυπώσει συστάσεις και να αναπτύξει κατευθυντήριες οδηγίες για τη βελτίωση της συνολικής ποιότητας των στατιστικών πληροφοριών.

55

Οι κύριοι δείκτες των ΟΛΓ συγκρίνουν το γεωργικό εισόδημα στο επίπεδο της εισροής εργασίας των ατόμων που απασχολούνται στη γεωργία (εκφράζεται σε μονάδες γεωργικής εργασίας)⁵³. Οποιαδήποτε μεταβολή ή ανακρίβεια στους υπολογισμούς της εισροής εργασίας έχει αντίκτυπο στο εισόδημα ανά απασχολούμενο και, ως εκ τούτου, μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τα αποτελέσματα για το εισόδημα και την ερμηνεία τους. Η Eurostat δεν διέθετε επαρκείς επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούσαν τα κράτη μέλη, γεγονός που μείωσε την ικανότητά της να αξιολογήσει την ακρίβεια και τη συγκρισιμότητα των ληφθεισών πληροφοριών. Επιπλέον, οι ώρες εργασίας που προέβλεπαν τα κράτη μέλη κυμαίνονταν μεταξύ 1 600 ετήσιων ωρών στη Γαλλία και 2 120 ωρών στην Πολωνία, γεγονός που επίσης επηρέασε τη συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων.

53 Υπολογίζεται διαιρώντας το συνολικό εισόδημα με τον συνολικό αριθμό των ατόμων που εργάζονται στον τομέα της γεωργίας είτε ως μισθωτοί είτε ως ανεξάρτητοι γεωργοί.

Η διαβίβαση στη Eurostat πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με το γεωργικό εισόδημα παρουσίαζε ελλείψεις...

56

Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι σε πολλές περιπτώσεις τα δεδομένα που γνωστοποιούνταν στους ΟΛΓ δεν ήταν επαρκώς ακριβή ή συγκρίσιμα, γεγονός που επηρέαζε σημαντικά τον υπολογισμό του εισοδήματος που γνωστοποιείτο στους ΟΛΓ. Για παράδειγμα, διαπιστώθηκαν ασυνέπειες στη λογιστική παρακολούθηση ορισμένων προϊόντων, όπως ο οίνος και το ελαιόλαδο, τα μισθώματα αγροτικών εκτάσεων, στη γνωστοποίηση ορισμένων μη γεωργικών δραστηριοτήτων, στη λογιστική παρακολούθηση των επιδοτήσεων και στον υπολογισμό του γεωργικού επιχειρηματικού εισοδήματος (βλέπε **πλαίσιο 3**).

Πλαίσιο 3

Παραδείγματα ελλείψεων στον υπολογισμό του γεωργικού εισοδήματος

Στην Πολωνία η στατιστική υπηρεσία συμπεριέλαβε στους ΟΛΓ μόνο την εκτίμηση των μισθωμάτων που κατέβαλαν οι γεωργοί για κρατικές εκτάσεις, στην οποία δεν περιλαμβάνονταν η αξία της γης που μισθωνόταν από ιδιώτες ιδιοκτήτες γης, καθώς τα στοιχεία αυτά δεν είναι γνωστά στις αρχές. Βάσει των αποτελεσμάτων του ΔΓΛΠ, το Συνέδριο εκτιμά ότι η εν λόγω γη καλύπτει, ωστόσο, περίπου το 61 % της μισθωμένης γεωργικής έκτασης στην Πολωνία. Παρομοίως, στη Ρουμανία η στατιστική υπηρεσία συμπεριέλαβε μόνο δεδομένα σχετικά με την αξία της γης που μίσθωναν γεωργικές εταιρείες και όχι μεμονωμένοι γεωργοί.

Πολλές εκμεταλλεύσεις ασχολούνται με την επεξεργασία γεωργικών προϊόντων, όπως η παραγωγή τυριού, τα δασοκομικά προϊόντα, η υλοτομία ή ο αγροτουρισμός. Η αξία των δραστηριοτήτων αυτών πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στους ΟΛΓ, εφόσον είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τις γεωργικές δραστηριότητες. Ωστόσο, για πολλά κράτη μέλη δεν διατίθενται δεδομένα σχετικά με την αξία των εν λόγω δραστηριοτήτων.

Στη Ρουμανία η στατιστική υπηρεσία καταχώρισε τις επιδοτήσεις που αφορούσαν τις εκτάσεις στο έτος κατά το οποίο καταβλήθηκαν στους γεωργούς (σε ταμειακή βάση). Σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα, οι επιδοτήσεις έπρεπε να καταχωριστούν στο έτος κατά το οποίο ο γεωργός υπέβαλε την αίτηση χορήγησης ενίσχυσης (αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων).

Στη Γαλλία τα δεδομένα όσον αφορά την αμοιβή για συγκεκριμένες μορφές αγρομίσθωσης (fermage) που καταβάλλεται στους ιδιοκτήτες μετόχους ήταν παρωχημένα και δεν λαμβάνονταν ορθώς υπόψη για τον υπολογισμό του γεωργικού επιχειρηματικού εισοδήματος. Αυτή η μορφή γεωργίας καλύπτει περισσότερο από το ήμισυ της γαλλικής χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης.

57

Τα κράτη μέλη πρέπει να κοινοποιούν οριστικά δεδομένα για το εισόδημα μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου του επομένου έτους⁵⁴. Ωστόσο, τα κράτη μέλη συχνά τροποποιούσαν τα δεδομένα τους τα επόμενα έτη, γεγονός που είχε σημαντικό αντίκτυπο στα εισοδήματα που γνωστοποιούνταν στους ΟΛΓ⁵⁵. Οι επικαιροποιήσεις αιτιολογούνταν κυρίως από την ανάγκη διόρθωσης των σφαλμάτων στα δεδομένα που είχαν διαβιβασθεί προηγουμένως, από την καθυστερημένη διαθεσιμότητα των αρχικών δεδομένων ή από το γεγονός ότι καλύτερες πηγές δεδομένων παρείχαν πλέον ακριβέστερες πληροφορίες. Μολονότι οι αναθεωρήσεις των στατιστικών δεδομένων αποτελούν συνήθη διαδικασία στην κατάρτιση στατιστικών, οι επικαιροποιήσεις καταδεικνύουν αδυναμίες στις διαδικασίες κατάρτισης των ΟΛΓ στα κράτη μέλη και μειώνουν την αξιοπιστία των βασικών δεικτών επιδόσεων της Επιτροπής όσον αφορά το εισόδημα.

Η διασφάλιση της ποιότητας δεν είναι πλήρως αποτελεσματική

58

Μολονότι η Eurostat κατέβαλε προσπάθειες για τη βελτίωση της ποιότητας των ΟΛΓ, δεν διενεργήθηκε διεξοδική και ανεξάρτητη αξιολόγηση όσον αφορά το κατά πόσον τα κράτη μέλη έχουν διαμορφώσει ένα αποτελεσματικό πλαίσιο διασφάλισης της ποιότητας για τη συλλογή δεδομένων και την κατάρτιση των ΟΛΓ. Το 2010 η Eurostat συγκρότησε κοινή ομάδα δράσης με σκοπό τον προσδιορισμό των δεικτών ποιότητας των ΟΛΓ και τον καθορισμό προτύπων για τις εκθέσεις ποιότητας. Το 2012 συντόνισε την αυτοαξιολόγηση των εθνικών φορέων που ήταν αρμόδιοι για την κατάρτιση των ΟΛΓ. Με αυτή την ευκαιρία, ζητήθηκε από τα κράτη μέλη να παράσχουν τις συνολικές αξιολογήσεις τους για την ποιότητα των δεδομένων των ΟΛΓ και να επισημάνουν τις ανάγκες βελτίωσης. Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι στο πλαίσιο της άσκησης αυτής, τέσσερα κράτη μέλη⁵⁶ δεν είχαν υποβάλει καμία έκθεση, αφήνοντας τη Eurostat χωρίς επικαιροποιημένες και πλήρεις πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα των υποβληθέντων δεδομένων των ΟΛΓ.

... και σε ορισμένα κράτη μέλη διαπιστώθηκαν αδυναμίες στη λειτουργία του ΔΓΛΠ

Η τεχνική υλοποίηση της έρευνας του ΔΓΛΠ μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα των αποτελεσμάτων

59

Κατά κανόνα, διακρίνονται τρία συστήματα έρευνας του ΔΓΛΠ. Στην πρώτη ομάδα κρατών μελών, οι εθνικές υπηρεσίες-σύνδεσμοι του ΔΓΛΠ λαμβάνουν δεδομένα από ιδιωτικές λογιστικές εταιρείες, οι οποίες τηρούν τους λογαριασμούς των μεμονωμένων εκμεταλλεύσεων και χρησιμοποιούν τα δεδομένα και στο πλαίσιο των φορολογικών δηλώσεων εισοδήματος των γεωργών⁵⁷. Στη δεύτερη ομάδα, η υπηρεσία-σύνδεσμος εμπλέκεται άμεσα στην τήρηση των λογαριασμών για τους σκοπούς του ΔΓΛΠ και βρίσκεται σε άμεση επικοινωνία με τους γεωργούς⁵⁸. Στην τρίτη ομάδα, οι εθνικές υπηρεσίες-σύνδεσμοι προσλαμβάνουν ιδιωτικούς φορείς συλλογής δεδομένων, οι οποίοι συλλέγουν τα δεδομένα απευθείας από τις εκμεταλλεύσεις⁵⁹.

54 Παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 138/2004.

55 Όσον αφορά τη Ρουμανία, η διόρθωση, το 2014, του αποτελέσματος σχετικά με το γεωργικό επιχειρηματικό εισόδημα για το 2012 οδήγησε σε αύξηση της τάξης του 129%, ενώ στη Δανία οδήγησε σε αύξηση 104%, στο Λουξεμβούργο σε 48%, στην Ιταλία σε 27% και στο Βέλγιο σε 23%. Από την άλλη πλευρά, το εισόδημα μειώθηκε κατά 23% όσον αφορά τη Γερμανία και κατά 12% όσον αφορά τη Γαλλία. Το εισόδημα συντελεστών παραγωγής μεταβλήθηκε σημαντικά στο Βέλγιο (+12%), στη Γερμανία (-13%), στην Ιταλία (+10%), στο Λουξεμβούργο (+28%), στη Λετονία (+43%) και στις Κάτω Χώρες (+13%).

56 Βέλγιο, Γερμανία, Κύπρος και Ηνωμένο Βασίλειο.

57 Π.χ. στη Γερμανία και τη Γαλλία.

58 Π.χ. στις Κάτω Χώρες.

59 Π.χ. στην Ισπανία, Πολωνία και Ρουμανία.

60

Ένα σύστημα υπό άμεση διαχείριση συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου ποιότητας των δεδομένων. Για παράδειγμα, ορθές πρακτικές διαπιστώθηκαν στις Κάτω Χώρες, όπου η συλλογή δεδομένων ανατίθεται σε ερευνητικό ινστιτούτο το οποίο αναλαμβάνει τη λογιστική εργασία και έχει άμεση πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που σχετίζονται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των εκμεταλλεύσεων. Παρομοίως, όταν τα δεδομένα του ΔΓΛΠ προέρχονται από δεδομένα που χρησιμοποιούνται για φορολογικούς σκοπούς, υπάρχει κίνητρο για μεγαλύτερη ακρίβεια, δεδομένου ότι σύμφωνα με την εθνική φορολογική νομοθεσία μπορούν να επιβληθούν κυρώσεις για εσφαλμένα λογιστικά στοιχεία.

61

Στο πλαίσιο των ρυθμίσεων που ισχύουν στην Ισπανία και τη Ρουμανία, οι ανάδοχοι έλαβαν καθορισμένο ποσό ανά δελτίο γεωργικής εκμετάλλευσης που παραδόθηκε στην υπηρεσία-σύνδεσμο. Υπάρχει ο κίνδυνος να επιλεγούν εκμεταλλεύσεις με απλή δομή προκειμένου να μειωθεί ο φόρτος εργασίας ανά εκμετάλλευση και, ως εκ τούτου, υφίσταται μεγαλύτερος κίνδυνος για την ποιότητα των ληφθεισών πληροφοριών.

Η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών...

62

Η Επιτροπή εγκρίνει το μέγεθος δείγματος που προτείνουν τα κράτη μέλη, αλλά δεν διαθέτει επαρκή τεκμηρίωση σχετικά με τον τρόπο που υπολογίστηκε, τις υποθέσεις που διατυπώθηκαν και το κατά πόσον οι υπολογισμοί πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις στατιστικές αρχές. Πληροφορίες καίριας σημασίας, όπως η ακρίβεια των παραμέτρων και οι ζώνες εμπιστοσύνης που χρησιμοποιήθηκαν, δεν δημοσιεύονται ούτε εξετάζονται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες προκειμένου να αξιολογηθεί η ποιότητα των σχεδίων επιλογής.

63

Το μέγεθος δείγματος ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών και των περιφερειών, όπως επίσης και ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων που εκπροσωπούνται από μια εκμετάλλευση στο δείγμα⁶⁰. Ωστόσο, σημαντικοί γεωργικοί τομείς ενδέχεται να υποεκπροσωπούνται στο ΔΓΛΠ. Παράδειγμα αποτελούν οι παραγωγοί οίνου και σταφυλιών, φρούτων και εσπεριδοειδών, ελιών και διαφόρων μόνιμων καλλιεργειών στην Ισπανία οι οποίοι, από κοινού, περιελάμβαναν μόλις το 0,8 % των εκμεταλλεύσεων στους αντίστοιχους τομείς. Οι τομείς αυτοί αντιστοιχούσαν, ωστόσο, περίπου στο 24 % της συνολικής αξίας παραγωγής της ισπανικής γεωργίας.

60 Ο αριθμός των εκμεταλλεύσεων που εκπροσωπούνται από μία εκμετάλλευση στο δείγμα του ΔΓΛΠ κυμαίνεται μεταξύ 3 στο Λουξεμβούργο και 185 στη Ρουμανία. Μπορεί να υπάρχουν πολύ μεγαλύτερες διακυμάνσεις στους διάφορους τομείς και στις τάξεις μεγέθους.

64

Η Επιτροπή συνιστά την επιλογή νέων εκμεταλλεύσεων σε τυχαία βάση με στόχο την επίτευξη βέλτιστης στατιστικής αντιπροσωπευτικότητας των δηλώσεων που αφορούν τον πληθυσμό. Μόνο έντεκα κράτη μέλη⁶¹ επέλεξαν νέες εκμεταλλεύσεις σε τυχαία βάση. Ωστόσο, σε άλλα κράτη μέλη η επιλογή δεν ήταν πάντοτε διαφανής και περιοριζόταν από τον τρόπο οργάνωσης της συλλογής δεδομένων. Ως εκ τούτου, στη Γερμανία, την Ισπανία, τη Γαλλία, την Πολωνία και τη Ρουμανία, η διαδικασία επιλογής εξαρτάτο σε μεγάλο βαθμό από την πρωτοβουλία των λογιστικών γραφείων ή των φορέων συλλογής δεδομένων, οι οποίοι έπρεπε να εντοπίσουν «κατάλληλες εκμεταλλεύσεις» που να πληρούν τα κριτήρια επιλογής. Στο πλαίσιο αυτό, υποκειμενικοί παράγοντες μπορούν να επηρεάσουν την επιλογή μιας εκμετάλλευσης, γεγονός που ενδέχεται να έχει αντίκτυπο στην αντιπροσωπευτικότητα των πληροφοριών που λαμβάνονται σχετικά με το εισόδημα. Στην Ισπανία, το γεγονός αυτό οδήγησε επίσης σε σημαντικά κενά στην κάλυψη των υποπεριφερειών στο δείγμα του ΔΓΛΠ και, ως εκ τούτου, σημαντικό μέρος της χώρας και της εδαφικής δομής δεν εκπροσωπήθηκε επαρκώς. Το γεγονός αυτό έχει επίσης αντίκτυπο στις μελλοντικές αξιολογήσεις των άμεσων ενισχύσεων, διότι η Ισπανία έχει καθιερώσει σύστημα 51 υποπεριφερειών οι οποίες, επί του παρόντος, δεν καλύπτονται επαρκώς από το ΔΓΛΠ.

65

Η συμμετοχή στην έρευνα του ΔΓΛΠ είναι εθελοντική. Τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις αντιμετώπισαν δυσκολίες στην εξεύρεση του κατάλληλου αριθμού εκμεταλλεύσεων όσον αφορά σχεδόν όλες τις σχετικές τάξεις μεγέθους. Ορισμένα κράτη μέλη θέσπισαν κίνητρα για τη συμμετοχή εκμεταλλεύσεων και την αποζημίωσή τους για τον επιπλέον φόρτο· ωστόσο, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι τα μέτρα αυτά δεν ήταν πάντοτε αποτελεσματικά για την κάλυψη όλων των σχετικών ειδών και τάξεων μεγέθους των εκμεταλλεύσεων⁶².

66

Παρά τα κίνητρα που έχουν θεσπιστεί, στη Γερμανία οι μικρές και οι πολύ μεγάλες εκμεταλλεύσεις υποεκπροσωπούνται σε μεγάλο βαθμό στο δείγμα. Δυσκολίες παρατηρήθηκαν επίσης στις Κάτω Χώρες, όπου το 78 % των νέων εκμεταλλεύσεων που επελέγησαν αρνήθηκαν να συμμετάσχουν. Στη Ρουμανία, λόγω της απουσίας συγκεκριμένων κινήτρων, σε όλες τις τάξεις μεγέθους, μπόρεσαν να επιστρατευτούν λιγότερες εκμεταλλεύσεις από το αναμενόμενο, ενώ ιδιαίτερες δυσκολίες παρατηρήθηκαν στην περίπτωση των πολύ μικρών και των πολύ μεγάλων εκμεταλλεύσεων. Είναι, ωστόσο, σημαντικό να λαμβάνονται ποιοτικά δεδομένα για όλες τις σχετικές τάξεις μεγέθους, καθώς η κατάσταση στις μεγαλύτερες ή στις μικρότερες εκμεταλλεύσεις μπορεί να διαφέρει σημαντικά από την κατάσταση στις εκμεταλλεύσεις μεσαίου μεγέθους.

61 Δανία, Ιρλανδία, Εσθονία, Ιταλία, Λετονία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Σλοβακία, Σουηδία, Φινλανδία και Ηνωμένο Βασίλειο. Η Σλοβενία χρησιμοποίησε εν μέρει την τυχαία δειγματοληψία.

62 Σύμφωνα με την έρευνα του Συνεδρίου, 14 κράτη μέλη κατέβαλαν αμοιβή στη συμμετέχουσα εκμετάλλευση (Βέλγιο (Φλάνδρα), Γερμανία, Ελλάδα, Εσθονία, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Αυστρία, Πολωνία, Σλοβακία, Σλοβενία, Φινλανδία και Σουηδία). Στο Βέλγιο (Φλάνδρα), την Κροατία, την Ιταλία, τη Λιθουανία, τη Λετονία, την Ουγγαρία, τις Κάτω Χώρες, τη Φινλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, οι αρχές παρέχουν προνομιακή πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρηματικές επιδόσεις ή σε συμβουλευτικές υπηρεσίες, γεγονός που επιτρέπει στις εκμεταλλεύσεις να συγκρίνουν τις δικές τους επιδόσεις με εκείνες άλλων εκμεταλλεύσεων.

... και διαπιστώθηκαν και άλλες ελλείψεις στη συλλογή των δεδομένων του ΔΓΛΠ

67

Τα δεδομένα του ΔΓΛΠ προκύπτουν από ένα λογιστικό σύστημα το οποίο περιλαμβάνει συστηματικές και κανονικές εγγραφές στη διάρκεια της λογιστικής χρήσης. Οι εκμεταλλεύσεις που συμμετέχουν στην έρευνα πρέπει να είναι πρόθυμες και ικανές να τηρούν λογιστικά βιβλία⁶³.

68

Στη Ρουμανία, όπου οι μεμονωμένες εκμεταλλεύσεις αντιστοιχούν περίπου στο 70 % του δείγματος του ΔΓΛΠ, τα αποτελέσματα βασίζονταν, ωστόσο, σε μεγάλο βαθμό σε συνεντεύξεις, καθώς οι μικρότερες ιδίως εκμεταλλεύσεις δεν κατ' αρχήν δεόντως λογιστικές εγγραφές. Παρομοίως, στην Ισπανία, η συλλογή δεδομένων για πολλές εκμεταλλεύσεις βασιζόταν σε μεγάλο βαθμό σε συνεντεύξεις με τους γεωργούς και όχι σε συστηματικές λογιστικές εγγραφές. Το γεγονός αυτό μειώνει σημαντικά την ποιότητα των πληροφοριών που διαβιβάζονται και δεν επιτρέπει τον εντοπισμό των σχετικών δεδομένων στα οποία βασίζονταν οι παρεχόμενες πληροφορίες.

69

Ασυνέπειες διαπιστώθηκαν επίσης στον υπολογισμό της μη αμειβόμενης εργασίας των μελών της οικογένειας, ενώ η Επιτροπή έχει αναγνωρίσει ότι συνήθως υπερεκτιμάται ο αριθμός των ωρών εργασίας των μελών των οικογένειας. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε υποεκτίμηση του εισοδήματος ανά εργαζόμενο και να επηρεάσει την αξιοπιστία των δεικτών.

70

Κατά κανόνα, τα κράτη μέλη υπέβαλαν τα δεδομένα του ΔΓΛΠ εντός της κανονιστικής προθεσμίας των 12 μηνών μετά το κλείσιμο της λογιστικής χρήσης⁶⁴. Η ποιότητα των δεδομένων δεν ήταν, ωστόσο, πάντοτε αυτή που ανέμενε η Επιτροπή και για ορισμένα κράτη μέλη απαιτήθηκε εκτεταμένη εργασία παρακολούθησης. Ως εκ τούτου, όσον αφορά τη λογιστική χρήση του 2012, η Επιτροπή μπόρεσε να δημοσιεύσει τα αποτελέσματα μόλις τον Νοέμβριο του 2014, ήτοι δύο περίπου έτη μετά το τέλος του έτους αναφοράς. Η Επιτροπή προσπάθησε να επιταχύνει τη διαδικασία αυξάνοντας την αμοιβή που κατέβαλλε στα κράτη μέλη⁶⁵. ωστόσο, εάν δεν βελτιωθεί η ποιότητα των δεδομένων, το μέτρο αυτό δεν αναμένεται να συντομεύσει σημαντικά τη διαδικασία. Εάν συνεχιστεί η κατάσταση αυτή, σημαντικά δεδομένα για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των μέτρων που ελήφθησαν στη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ το 2013 είναι απίθανο να είναι εγκαίρως διαθέσιμα για την ενδιάμεση έκθεση του 2018.

63 Άρθρο 2, στοιχείο ε), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1217/2009.

64 Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1915/83, της 13ης Ιουλίου 1983, περί ορισμένων διατάξεων εφαρμογής για την τήρηση λογιστικών στοιχείων για τη διαπίστωση των εισοδημάτων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις (ΕΕ L 190 της 14.7.1983, σ. 25).

65 Σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 283/2012 της Επιτροπής, της 29ης Μαρτίου 2012, για τον καθορισμό της κατ' αποκοπήν αμοιβής ανά δελτίο γεωργικής εκμετάλλευσης όσον αφορά το λογιστικό έτος 2012 στο πλαίσιο του δικτύου γεωργικής λογιστικής πληροφόρησης (ΕΕ L 92 της 30.3.2012, σ. 15), η αμοιβή ανά έγκυρο δελτίο γεωργικής εκμετάλλευσης ανερχόταν σε 160 ευρώ. Από το 2015, τα κράτη μέλη λαμβάνουν συμπληρωματικό ποσό 5 ευρώ ανά δελτίο γεωργικής εκμετάλλευσης, εφόσον υποβάλουν τα λογιστικά στοιχεία εντός 11 μηνών από το κλείσιμο της λογιστικής χρήσης.

Η ανεπαρκής χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη μπορεί να έχει αντίκτυπο στην ποιότητα των αποτελεσμάτων

71

Η αμοιβή την οποία καταβάλλει η Επιτροπή στα κράτη μέλη είναι ανεξάρτητη από το σύστημα συλλογής δεδομένων και τις πραγματικές δαπάνες που βαρύνουν τα κράτη μέλη. Το ΔΓΛΠ λειτουργεί κατά κανόνα καλύτερα όταν και το ίδιο το κράτος μέλος έχει ισχυρό συμφέρον για τη λήψη ποιοτικών δεδομένων σχετικά με το εισόδημα και τις επιχειρηματικές επιδόσεις των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και, ως εκ τούτου, εξασφαλίζει επαρκή χρηματοδότηση. Επομένως, στις Κάτω Χώρες, το ΔΓΛΠ βασίζεται σε ευρύ σύνολο δεδομένων σχετικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και σε περιβαλλοντικές και κοινωνικές πτυχές, κάτι που υπερβαίνει κατά πολύ τις υφιστάμενες απαιτήσεις σε επίπεδο ΕΕ. Επίσης, στη Γερμανία, τη Γαλλία και την Πολωνία, οι εθνικές αρχές ασχολούνται επισταμένα με τη λειτουργία του συστήματος του ΔΓΛΠ, καθώς τα αποτελέσματα χρησιμοποιούνται ευρέως στο πλαίσιο της δικής τους ανάλυσης όσον αφορά την πολιτική και τις επιδόσεις.

72

Όσον αφορά τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις, οι περισσότερες αδυναμίες εντοπίστηκαν στην Ισπανία και τη Ρουμανία. Και τα δύο αυτά κράτη μέλη αντιμετωπίζουν επί του παρόντος δυσκολίες στην παροχή της απαραίτητης εθνικής χρηματοδότησης. Στα εν λόγω κράτη μέλη, η λειτουργία του ΔΓΛΠ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη χρηματοδότηση της ΕΕ. Και στα δύο αυτά κράτη μέλη, η χρήση των δεδομένων για εθνικούς σκοπούς ήταν άκρως περιορισμένη. Στη Ρουμανία τα δεδομένα συλλέγονται μόνο για τον σκοπό της διαβίβασής τους στην Επιτροπή και οι αρχές δεν διέθεταν τα αναγκαία τεχνικά μέσα ούτε επαρκώς ειδικευμένο προσωπικό για την περαιτέρω ανάλυση των δεδομένων. Λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού περιθωρίου που διαθέτουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την κατανομή της στήριξης της ΕΕ, είναι απαραίτητο το ΔΓΛΠ, το οποίο αποτελεί το σημαντικότερο εργαλείο για την αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ, να παράγει αποτελέσματα κατάλληλης ποιότητας για κάθε κράτος μέλος.

Οι επίσημες ρυθμίσεις διασφάλισης ποιότητας για το ΔΓΛΠ παρουσιάζουν αδυναμίες

73

Το ΔΓΛΠ τελεί υπό τη διαχείριση της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης της Επιτροπής, η οποία φέρει επίσης την ευθύνη για τη διασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων, από κοινού με τις εθνικές υπηρεσίες-συνδέσμους. Η Eurostat είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό των στατιστικών δραστηριοτήτων της Επιτροπής⁶⁶. Στο πλαίσιο του ΔΓΛΠ, η εμπέλεια συντονισμού της Eurostat καθορίζεται σε αμοιβαία συμφωνία⁶⁷. Εντούτοις, στη συμφωνία αυτή δεν προβλέπεται εποπτικός ρόλος για τη Eurostat.

66 Απόφαση 2012/504/ΕΕ της Επιτροπής, της 17ης Σεπτεμβρίου 2012, για τη Eurostat (ΕΕ L 251 της 18.09.2012, σ. 49).

67 Μνημόνιο συμφωνίας της 7 Μαΐου 2015 μεταξύ της Eurostat και της Γενικής Διεύθυνσης Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης για τον τομέα των στατιστικών.

74

Μεταξύ των κρατών μελών στα οποία πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις, μόνο στις Κάτω Χώρες προβλεπόταν επίσημη διαδικασία διασφάλισης της ποιότητας και μόνο στο εν λόγω κράτος μέλος οι αρχές επικύρωναν το δείγμα ως προς τον υποκείμενο πληθυσμό και το έλεγχαν τακτικά έναντι των υποθέσεων. Στα άλλα κράτη μέλη οι υπηρεσίες-σύνδεσμοι διενεργούσαν ελέγχους της αξιοπιστίας των ληφθέντων δεδομένων. Ωστόσο, με εξαίρεση την Πολωνία, οι έλεγχοι αυτοί δεν συμπληρώνονταν από επιτόπιους ελέγχους προκειμένου να αξιολογείται η ποιότητα της εργασίας των φορέων συλλογής δεδομένων ή να εντοπίζονται τα υποκείμενα δεδομένα στα οποία βασιζόνταν οι παρεχόμενες πληροφορίες.

75

Η Επιτροπή είναι ενήμερη για τα προβλήματα επιδόσεων του ΔΓΛΠ στα επιμέρους κράτη μέλη⁶⁸. Ωστόσο, μέχρι σήμερα δεν έχει καθορισθεί σαφές χρονοδιάγραμμα για τη βελτίωση της κατάστασης και εξακολουθεί να υφίσταται ανάγκη αντιμετώπισης σημαντικών αδυναμιών, όπως η ανεπαρκής κάλυψη των τομέων και των τάξεων μεγέθους σε όλα τα κράτη μέλη, η έλλειψη κινήτρων για τη συμμετοχή εκμεταλλεύσεων σε πολλά κράτη μέλη και η έλλειψη χρηματοδότησης.

76

Η Επιτροπή επιδιώκει να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες στο ΔΓΛΠ και, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, διερευνά τρόπους για τη δημιουργία ενός οικονομικά αποδοτικότερου συστήματος συλλογής δεδομένων. Προτίθεται επίσης να χρησιμοποιεί το ΔΓΛΠ για να παρέχει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τους δείκτες βιωσιμότητας σε επίπεδο γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Εντούτοις, είναι πιθανό να μην υπάρξουν συγκεκριμένες βελτιώσεις πριν από το 2017, ενώ τα δεδομένα δεν θα είναι διαθέσιμα πριν από το τέλος του 2019. Το γεγονός αυτό μπορεί να έχει αντίκτυπο στην αξιολόγηση της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ του 2013.

Οι περιορισμοί στα διαθέσιμα δεδομένα, οι ασαφείς στόχοι ορισμένων μέτρων της ΚΓΠ και οι αδυναμίες στους δείκτες επιδόσεων επηρεάζουν την ικανότητα της Επιτροπής να καταδείξει όσα έχουν επιτευχθεί

77

Τα δεδομένα από τους ΟΛΓ και το ΔΓΛΠ αποτελούν τη βάση της αξιολόγησης από την Επιτροπή των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ που στοχεύουν στα εισοδήματα των γεωργών. Ωστόσο, μια αποτελεσματική αξιολόγηση των επιδόσεων προϋποθέτει όχι μόνο τη διαθεσιμότητα και την ποιότητα των δεδομένων για τα εισοδήματα των γεωργών, αλλά και εξαρχής σαφώς καθορισμένους στόχους των μέτρων και δείκτες που αφορούν ειδικά τους στόχους. Επιπλέον, το εισόδημα δεν είναι ο μόνος στόχος της ΚΓΠ και δεν αποτελεί αποκλειστικό στόχο της πλειονότητας των μέτρων της ΚΓΠ.

68 Η Επιτροπή διαπίστωσε επίσης σημαντικές ελλείψεις στην Ελλάδα.

78

Το Συνέδριο ανέλυσε κατά πόσον στο πλαίσιο των μέτρων της ΚΓΠ είχαν καθοριστεί εξαρχής σαφείς στόχοι σχετικά με τα εισοδήματα των γεωργών. Βάσει αυτών, το Συνέδριο ανέλυσε αν η Επιτροπή καθόρισε κατάλληλους δείκτες που να επιτρέπουν την αποτελεσματική αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ όσον αφορά τη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών. Επιπλέον, αξιολόγησε κατά πόσον οι δείκτες επιδόσεων για την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού θα επιτρέψουν να μετρηθεί ο βαθμός στον οποίο επιτεύχθηκαν οι εν λόγω στόχοι. Η ανάλυση του Συνεδρίου επιβεβαιώθηκε και από τους εμπειρογνώμονες.

Οι άμεσες ενισχύσεις εξυπηρετούν πολυάριθμους στόχους των οποίων η επίτευξη είναι δύσκολο να μετρηθεί...

79

Προκειμένου να αναλύσει τους στόχους της ΚΓΠ σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών, το Συνέδριο χρησιμοποίησε τα κριτήρια SMART —οι στόχοι πρέπει να είναι συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, εφικτοί, ουσιαστικοί και χρονικά προσδιορισμένοι— που ορίζονται στον δημοσιονομικό κανονισμό⁶⁹.

80

Κατά κανόνα, οι εμπορικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις κερδίζουν το εισόδημά τους κυρίως από την πώληση των προϊόντων τους. Οι άμεσες ενισχύσεις προς τους γεωργούς αποτελούν από τη φύση τους πρόσθετα έσοδα. Επιπλέον, θεωρείται αναμενόμενο να έχουν περαιτέρω αντίκτυπο στο εισόδημα των γεωργών επηρεάζοντας τις επιχειρηματικές αποφάσεις τους⁷⁰.

81

Ο γενικός στόχος της ΚΓΠ περί βιώσιμης παραγωγής τροφίμων και ο αντίκτυπός του στο γεωργικό εισόδημα δεν έχει μέχρι στιγμής μεταφραστεί σε μετρήσιμους στόχους. Ομοίως δεν έχει καθοριστεί ο τρόπος με τον οποίο τα επιμέρους μέτρα στο πλαίσιο των καθεστώτων άμεσων ενισχύσεων πρέπει να συμβάλλουν συγκεκριμένα στην επίτευξη του συνολικού αυτού στόχου, διότι ούτε στον κανονισμό⁷¹ ούτε στο προοίμιό του καθορίζονται οι συγκεκριμένοι στόχοι των εν λόγω μέτρων με επαρκώς σαφή τρόπο και δεν υφίσταται σημείο αναφοράς ή στόχος βάσει των οποίων θα μπορούσαν να μετρηθούν οι επιδόσεις τους. Επιπλέον, οι σχέσεις με τους άλλους στόχους της ΚΓΠ, όπως η βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, είναι πολύπλοκες και μπορούν ομοίως να επηρεάσουν τα εισοδήματα των γεωργών.

69 Άρθρο 30, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

70 Σύμφωνα με την Επιτροπή, το 2012 το ποσοστό των άμεσων ενισχύσεων επί των συνολικών εσόδων των εμπορικών εκμεταλλεύσεων στην ΕΕ ήταν 11,2 %. Ωστόσο, το ποσοστό αυτό παρουσιάζει σημαντικές διαφορές μεταξύ των εκμεταλλεύσεων και των κρατών μελών [EU Farm Economics Overview (Επισκόπηση της οικονομίας των εκμεταλλεύσεων της ΕΕ), βάσει δεδομένων του ΔΓΛΠ 2012, σ.1]

71 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013. Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός αντιστοιχεί σε μεγάλο βαθμό στο ποσό της στήριξης που έχει καταβληθεί ιστορικά από την ΕΕ στους γεωργούς για την καλλιέργεια γης ή την εκτροφή ζώων (συνδεδεμένες ενισχύσεις).

82

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι άμεσες ενισχύσεις, από κοινού και με άλλα μέτρα, πρέπει να συμβάλλουν ταυτόχρονα στην επίτευξη πολυάριθμων στόχων, όπως η στήριξη της οικονομικής βιωσιμότητας των εκμεταλλεύσεων, η βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας στον τομέα της γεωργίας και η προώθηση της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων και της δράσης για το κλίμα. Ωστόσο, λόγω της συνολικής έλλειψης σαφήνειας όσον αφορά τα αποτελέσματα που αναμένεται να επιτύχουν οι γενικοί και οι ειδικοί στόχοι της ΚΓΠ, είναι εγγενώς δύσκολο να αξιολογηθεί, βάσει των δεικτών επιδόσεων, κατά πόσον ένα μέτρο έχει επιτύχει τον στόχο του. Το ευρύ φάσμα επιλογών που διαθέτουν τα κράτη μέλη όσον αφορά την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων ενισχύει την πολυπλοκότητα, διότι η επίδραση στις γεωργικές αγορές και οι εισοδηματικές ανισότητες μεταξύ των γεωργών μπορούν να διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών.

... και οι δείκτες επιδόσεων της ΚΓΠ που σχετίζονται με τα εισοδήματα των γεωργών δεν μπορούν να συνδεθούν σαφώς με τα μέτρα και την πραγματική επίτευξη των στόχων

83

Οι δείκτες πρέπει να επιτρέπουν την αξιολόγηση της προόδου, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των μέτρων πολιτικής σε σχέση με τους στόχους⁷². Οι εν λόγω δείκτες πρέπει να είναι κατάλληλοι, αποδεκτοί, αξιόπιστοι, μετρήσιμοι και εμπεριστατωμένοι και να βασίζονται σε ορθά στατιστικά στοιχεία⁷³.

84

Σκοπός των **δεικτών αντίκτυπου** είναι να καταδεικνύουν τη συνδυασμένη επίδραση των μέτρων της ΚΓΠ. Όσον αφορά τα εισοδήματα των γεωργών, δεδομένου ότι αποτελούν μέρος του γενικού στόχου για βιώσιμη παραγωγή τροφίμων, το γεωργικό επιχειρηματικό εισόδημα και το γεωργικό εισόδημα συντελεστών παραγωγής είναι οι πλέον κατάλληλοι δείκτες αντίκτυπου. Ωστόσο, περιορίζονται στο να καταδεικνύουν τις τάσεις και δεν έχουν καθοριστεί απόλυτες τιμές εισοδήματος ούτε σημεία αναφοράς. Επιπλέον, οι μεταβολές στους εν λόγω δείκτες οφείλονται κυρίως σε μεταβολές των τιμών και όχι στην επίδραση των μέτρων της ΚΓΠ. Δεν παρέχουν επίσης πληροφορίες σχετικά με τον βαθμό στον οποίο η ΚΓΠ έχει επιτύχει τον στόχο της Συνθήκης περί δίκαιου βιοτικού επιπέδου για τον γεωργικό πληθυσμό, καθώς δεν διατίθενται επαρκή δεδομένα σε επίπεδο ΕΕ.

72 Άρθρο 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 834/2014 της Επιτροπής, της 22ας Ιουλίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με την εφαρμογή του κοινού πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 230 της 1.8.2014, σ. 1).

73 Στο μέτρο του δυνατού, οι δείκτες πρέπει να πληρούν τα κριτήρια «RACER»: κατάλληλοι, αποδεκτοί, αξιόπιστοι, εύκολοι και εμπεριστατωμένοι: «Part III: Annexes to impact assessment guidelines» (Τμήμα III: Παραρτήματα στις κατευθυντήριες οδηγίες για την εκτίμηση αντίκτυπου) (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 15 Ιανουαρίου 2009 — http://ec.europa.eu/smartregulation/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_annex_en.pdf).

85

Το Συνέδριο διαπίστωσε επίσης ότι οι **δείκτες αποτελεσμάτων** της Επιτροπής, στο μέτρο που σχετίζονται άμεσα με το εισόδημα, είναι κατάλληλοι όσον αφορά τον γενικό στόχο της βιώσιμης παραγωγής τροφίμων και, ως εκ τούτου, το εισόδημα των γεωργών από τη γεωργία. Ωστόσο, οι πληροφορίες που παρέχουν οι δείκτες δεν είναι για μία ακόμα φορά ακριβείς ώστε να συνδεθούν με επαρκώς σαφή τρόπο με τα μέτρα της ΕΕ προκειμένου να καταδειχθεί ότι έχουν συμβάλει στην επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων (βλέπε **πλαίσιο 4**). Δεδομένου ότι δεν έχουν καθοριστεί στόχοι ή σημεία αναφοράς, οι δείκτες δεν μπορούν να παράσχουν πληροφορίες για ενδεχόμενο χάσμα μεταξύ της επιθυμητής και της πραγματικής επίτευξης των στόχων, καθώς και σχετικά με το κατά πόσον τα μέτρα συνέβαλαν στη γεφύρωση του εν λόγω χάσματος.

Πλαίσιο 4

Αδυναμίες στους δείκτες αποτελεσμάτων της Επιτροπής που σχετίζονται με τα εισοδήματα των γεωργών

Ο δείκτης **«μερίδιο των ετήσιων άμεσων ενισχύσεων επί του γεωργικού εισοδήματος»**, ο οποίος υπολογίζεται βάσει των ΟΛΓ, καταδεικνύει τη σημασία των άμεσων ενισχύσεων για τον γεωργικό τομέα. Ωστόσο, τα δεδομένα στα οποία βασίζεται ο εν λόγω δείκτης δεν είναι επαρκώς αξιόπιστα⁷⁴. Επιπλέον, ο δείκτης στρεβλώνεται λόγω των ακόλουθων περιστάσεων: υπάρχουν εκμεταλλεύσεις που, ενώ λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις, δεν παράγουν και, ως εκ τούτου, δεν διαθέτουν γεωργικό εισόδημα. Αντιθέτως, σε ορισμένα κράτη μέλη σημαντικό ποσοστό του γεωργικού εισοδήματος παράγεται από γεωργούς που λαμβάνουν μηδενικά ή οριακά ποσά άμεσων ενισχύσεων⁷⁵. Τέλος, ο δείκτης δεν λαμβάνει υπόψη τη μείωση των εισοδημάτων των γεωργών λόγω της αύξησης των μισθωμάτων που προκύπτει από την κεφαλαιοποίηση των άμεσων ενισχύσεων στις τιμές της γης. Επιπλέον, δεν είναι σαφές εάν τυχόν μεταβολή στον δείκτη οφείλεται αποκλειστικά ή κυρίως σε συγκεκριμένα μέτρα της ΚΓΠ, σε μεταβολές στις αγορές ή σε άλλους παράγοντες.

Ο δείκτης **«μεταβλητότητα του γεωργικού εισοδήματος»** εξαρτάται κυρίως από τις διακυμάνσεις των τιμών στην παγκόσμια αγορά. Ο εν λόγω δείκτης, ο οποίος υπολογίζεται βάσει των δεδομένων του ΔΓΛΠ, μπορεί να παρέχει σχετικές πληροφορίες για τη συνολική αποτελεσματικότητα των άμεσων ενισχύσεων στην προστασία από τις συνέπειες των ασταθειών της αγοράς. Ωστόσο, ο δείκτης δεν είναι επαρκώς αξιόπιστος καθώς δεν λαμβάνει υπόψη τις επιδοτήσεις, τους φόρους και το μη γεωργικό εισόδημα, τα οποία μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην παροχή βοήθειας στους γεωργούς για την αντιμετώπιση της αστάθειας των τιμών.

Ο δείκτης **«προστιθέμενη αξία για τους πρωτογενείς παραγωγούς στην αλυσίδα τροφίμων»** εξετάζει την προστιθέμενη αξία της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής σε σύγκριση με άλλα στάδια της αλυσίδας τροφίμων, όπως η βιομηχανία επεξεργασίας τροφίμων, οι έμποροι ή τα σουπερμάρκετ. Ο δείκτης δεν είναι επαρκώς εμπεριστατωμένος, καθώς μπορούν να προκύψουν καταστάσεις στις οποίες ο δείκτης μειώνεται ενώ το γεωργικό εισόδημα αυξάνεται. Αυτό συμβαίνει για παράδειγμα όταν υπάρχει μεγάλη ζήτηση για νέα τρόφιμα, γεγονός που οδηγεί σε αύξηση των τιμών των προϊόντων. Στην περίπτωση αυτή, το μερίδιο των γεωργών στην αλυσίδα τροφίμων είναι πιθανό να μειωθεί, μολονότι το εισόδημα των γεωργών μπορεί να είναι υψηλότερο.

74 Βλέπε σημείο 38.

75 Στις Κάτω Χώρες το 39 % της γεωργικής παραγωγής παράχθηκε από εκμεταλλεύσεις που δεν έλαβαν άμεσες ενισχύσεις.

86

Οι δείκτες της Επιτροπής δεν εξετάζουν άλλα αποτελέσματα τα οποία είναι σημαντικά για τις επιδόσεις των άμεσων ενισχύσεων σε σχέση με το εισόδημα. Για παράδειγμα, δεν υφίσταται δείκτης αποτελεσμάτων ο οποίος να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον βαθμό στον οποίο ο γεωργικός πληθυσμός χρησιμοποιεί το μέσο των άμεσων ενισχύσεων, τον βαθμό στον οποίο φτάνουν οι ενισχύσεις στους γεωργικούς παραγωγούς και κατά πόσον τα νέα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων στηρίζουν αποτελεσματικότερα τους γεωργούς χαμηλού εισοδήματος απ' ό,τι πριν από τη μεταρρύθμιση.

87

Επίσης, οι δείκτες δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον οι ενισχύσεις της ΕΕ συνέβαλαν στην αποτελεσματική επίτευξη του στόχου για το εισόδημα, διότι οι δείκτες δεν μπορούν να καταδείξουν εάν άλλα επίπεδα ή μορφές στήριξης της ΚΓΠ θα επηρέαζαν το γεωργικό εισόδημα κατά το ίδιο ποσό και με ίδιο δημοσιονομικό κόστος ή ότι ένα συγκεκριμένο μέτρο στοχοθετήθηκε επαρκώς για την αντιμετώπιση της αδυναμίας της αγοράς με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.

Συμπεράσματα και συστάσεις

88

Η παραγωγή τροφίμων, το εισόδημα και το βιοτικό επίπεδο των γεωργών αποτελούν στοιχεία στα οποία εστιάζει ιδιαίτερα η Συνθήκη. Ως απόρροια της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ το 2013, το ένα τρίτο του προϋπολογισμού της ΕΕ εξακολουθεί να διατίθεται άμεσα ή έμμεσα για τη σταθεροποίηση των αγορών, τη στήριξη του εισοδήματος των γεωργών και, ως εκ τούτου, την επίτευξη βιώσιμης παραγωγής τροφίμων και δίκαιου βιοτικού επιπέδου για τους γεωργούς.

89

Στο παρελθόν, το Συνέδριο διαπίστωσε ότι απαιτούνταν περισσότερο αξιόπιστα και ολοκληρωμένα στατιστικά στοιχεία και δείκτες προκειμένου να παρακολουθούνται στενότερα οι επιδόσεις της ΚΓΠ, στο πλαίσιο της οποίας περισσότερα από τα δύο τρίτα των δημοσιονομικών πόρων διατίθεντο για την παροχή εισοδηματικής στήριξης.

90

Το νέο πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της ΚΓΠ απαιτεί από την Επιτροπή να αξιολογεί τον συνδυασμένο αντίκτυπο των μέτρων της ΚΓΠ σε σχέση με τους δηλωθέντες στόχους. Αυτό συνεπάγεται την ύπαρξη επαρκών και ποιοτικών πληροφοριών.

91

Το Συνέδριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το σύστημα που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τη μέτρηση των επιδόσεων της ΚΓΠ σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών δεν είναι επαρκώς σχεδιασμένο και η ποιότητα και ποσότητα των στατιστικών δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των εισοδημάτων των γεωργών παρουσιάζουν σημαντικούς περιορισμούς.

Η Επιτροπή δεν έχει καθορίσει σαφώς τα στατιστικά δεδομένα που απαιτούνται για την αποτελεσματική αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ που στοχεύουν στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών

92

Δεν διατίθενται αντιπροσωπευτικά δεδομένα για το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών, τα οποία θα διευκόλυναν την αξιολόγηση της επίτευξης του στόχου της Συνθήκης περί διασφάλισης δίκαιου βιοτικού επιπέδου για τους γεωργούς. Επίσης, δεν υφίσταται αξιόπιστο σύστημα που να επιτρέπει την πραγματοποίηση συγκρίσεων μεταξύ των γεωργικών εισοδημάτων και των εισοδημάτων σε άλλους τομείς της οικονομίας, οι οποίες θα μπορούσαν να αιτιολογήσουν τη στήριξη του εισοδήματος των γεωργών από την ΕΕ (σημεία 26 έως 32).

Συμπεράσματα και συστάσεις

Σύσταση 1 — Ανάπτυξη πλαισίων για τη συλλογή και τη σύγκριση πληροφοριών που σχετίζονται με τα εισοδήματα των γεωργών

Η Επιτροπή πρέπει να αναπτύξει ένα περισσότερο ολοκληρωμένο στατιστικό πλαίσιο που θα παρέχει πληροφορίες για το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών και θα αποτυπώνει καλύτερα το βιοτικό επίπεδο των γεωργών. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή πρέπει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και βάσει κοινής μεθοδολογίας, να εξετάσει τον βέλτιστο τρόπο ανάπτυξης και συνδυασμού των υφιστάμενων στατιστικών εργαλείων.

Η Επιτροπή πρέπει επίσης να βελτιώσει το πλαίσιο για τη σύγκριση των εισοδημάτων των γεωργών με τα εισοδήματα σε άλλους τομείς της οικονομίας.

93

Τα εργαλεία που είναι επί του παρόντος διαθέσιμα σε επίπεδο ΕΕ για την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών είναι οι ΟΛΓ και το ΔΓΛΠ. Και τα δύο αυτά εργαλεία παρέχουν βασικά δεδομένα για τη μέτρηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ που στοχεύουν στην προώθηση της βιώσιμης παραγωγής τροφίμων και στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών. Τα εν λόγω εργαλεία παρουσιάζουν, ωστόσο, σημαντικούς περιορισμούς και ενδέχεται να μην διατίθενται σημαντικά δεδομένα για την αποτελεσματική αξιολόγηση των μέτρων της ΚΓΠ που στοχεύουν στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών.

94

Οι δυνατότητες των ΟΛΓ δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμα πλήρως και οι ΟΛΓ δεν παρέχουν επαρκείς πληροφορίες για σημαντικούς παράγοντες που σχετίζονται με τα εισοδήματα των γεωργών. Επιπλέον, οι πληροφορίες των ΟΛΓ δεν χρησιμοποιούνται πάντοτε ορθά από την Επιτροπή (σημεία 33 έως 39).

Σύσταση 2 — Ανάπτυξη των ΟΛΓ

Η Επιτροπή πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω τους ΟΛΓ προκειμένου να αξιοποιηθούν καλύτερα οι δυνατότητές τους με σκοπό:

- ο την παροχή λεπτομερέστερων πληροφοριών σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν το γεωργικό εισόδημα·
- ο τη διασφάλιση της διαβίβασης των δεδομένων σε περιφερειακό επίπεδο βάσει των επίσημων συμφωνιών με τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή πρέπει επίσης:

- ο να εξετάσει κατά πόσον μπορούν οι ΟΛΓ να αναπτυχθούν περαιτέρω προκειμένου να παρέχουν εύλογη εκτίμηση της οικονομικής αξίας των δημόσιων αγαθών που παράγονται από τους γεωργούς·
- ο να διασφαλίσει ότι οι πληροφορίες των ΟΛΓ χρησιμοποιούνται κατάλληλα στους δείκτες εισοδήματος.

95

Το ΔΓΛΠ αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την αξιολόγηση της ΚΓΠ, αλλά έχει περιορισμούς. Οι δείκτες εισοδήματος δεν λαμβάνουν πλήρως υπόψη την εξέλιξη των εκμεταλλεύσεων στον γεωργικό τομέα, ενώ οι πληροφορίες για άλλα εισοδήματα των γεωργών που σχετίζονται με την εκμετάλλευση είναι ελλιπείς. Επιπλέον, δεν διατίθενται δεδομένα σχετικά με το εισόδημα σε επίπεδο ΕΕ για μεγάλο αριθμό δικαιούχων της στήριξης της ΕΕ (σημεία 40 έως 51).

Σύσταση 3 — Ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ του ΔΓΛΠ και άλλων στατιστικών εργαλείων

Η ανάλυση της Επιτροπής όσον αφορά τα εισοδήματα των γεωργών πρέπει να βασίζεται σε δείκτες που λαμβάνουν υπόψη την τρέχουσα κατάσταση της γεωργίας, καθώς και σε επαρκή και συνεπή δεδομένα για όλους τους δικαιούχους των μέτρων της ΚΓΠ. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί αναπτύσσοντας συνέργειες μεταξύ των υφιστάμενων διοικητικών δεδομένων ή αναπτύσσοντας το ΔΓΛΠ ή άλλα κατάλληλα στατιστικά εργαλεία.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δεν διασφάλιζαν πάντοτε ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιούνταν για την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών ήταν κατάλληλης ποιότητας**96**

Η Επιτροπή δεν διέθετε επαρκείς επικαιροποιημένες πληροφορίες για τη μεθοδολογία των ΟΛΓ και τις πηγές δεδομένων που χρησιμοποιούσαν τα κράτη μέλη. Η διαβίβαση πληροφοριακών στοιχείων στη Eurostat παρουσίαζε ελλείψεις: επιπλέον, οι ρυθμίσεις διασφάλισης της ποιότητας δεν ήταν πλήρως αποτελεσματικές. Αυτό μπορεί να επηρεάσει την ακρίβεια και να υπονομεύσει τη συγκρισιμότητα των διαβιβαζόμενων δεδομένων. Θέτει επίσης υπό αμφισβήτηση την αξιοπιστία των κύριων δεικτών της Επιτροπής για την παρακολούθηση των επιδόσεων της ΚΓΠ (σημεία 53 έως 58).

Σύσταση 4 — Βελτίωση της ποιότητας των ΟΛΓ

Λαμβανομένης υπόψη της σημασίας των ΟΛΓ για την παρακολούθηση της ΚΓΠ, η Επιτροπή πρέπει να θεσπίσει την τακτική υποβολή εκθέσεων ποιότητας σχετικά με τους ΟΛΓ και να λάβει εύλογη διαβεβαίωση ότι τα κράτη μέλη θα δημιουργήσουν πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα δεδομένα που παρέχουν τα κράτη μέλη είναι συγκρίσιμα και ότι καταρτίζονται σύμφωνα με τα κριτήρια ποιότητας που ισχύουν για τις ευρωπαϊκές στατιστικές.

97

Όσον αφορά το ΔΓΛΠ, σε ορισμένα κράτη μέλη η τεχνική υλοποίηση της έρευνας επηρέασε την ποιότητα των αποτελεσμάτων, ενώ η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος διέφερε μεταξύ των κρατών μελών. Κατά συνέπεια, στο ΔΓΛΠ δεν εκπροσωπούνταν επαρκώς όλοι οι τομείς, οι τάξεις μεγέθους και οι περιφέρειες, γεγονός που μειώνει τη χρησιμότητα του ΔΓΛΠ για τους σκοπούς της ανάλυσης. Επιπλέον, η ανεπαρκής χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη όσον αφορά τη συλλογή των δεδομένων του ΔΓΛΠ μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα των ληφθέντων αποτελεσμάτων (σημεία 59 έως 72).

98

Στο πλαίσιο του ελέγχου εντοπίστηκαν ορισμένες αδυναμίες στις ρυθμίσεις διασφάλισης ποιότητας για το ΔΓΛΠ (σημεία 73 έως 76).

Σύσταση 5 — Βελτίωση της ποιότητας του ΔΓΛΠ

Η Επιτροπή πρέπει επίσης να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν στην εφαρμογή του ΔΓΛΠ, συμφωνώντας σε ένα σαφές χρονοδιάγραμμα με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και ενθαρρύνοντας την καλύτερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του συστήματος.

Η Επιτροπή πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω τις υφιστάμενες ρυθμίσεις ποιότητας για την κατάρτιση των στατιστικών του ΔΓΛΠ από τα κράτη μέλη, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι, σε όλα τα κράτη μέλη, οι τομείς και οι τάξεις μεγέθους των εκμεταλλεύσεων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ΚΓΠ εκπροσωπούνται επαρκώς, αντανακλώντας επίσης τις προτιμήσεις των κρατών μελών όσον αφορά τις επιλογές της ΚΓΠ.

Η Επιτροπή δεν έχει καθορίσει κατάλληλους δείκτες που να επιτρέπουν την αποτελεσματική αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ που στοχεύουν στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών

99

Οι ασαφείς στόχοι και η έλλειψη σημείου αναφοράς καθιστούν δύσκολη την αξιολόγηση, βάσει των δεικτών επιδόσεων, του κατά πόσον τα επιμέρους μέτρα της ΚΓΠ που στοχεύουν στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών έχουν επιτύχει τους στόχους τους. Οι επιλογές των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων αποτελούν πρόσθετη πρόκληση για την ανάλυση της Επιτροπής όσον αφορά το κατά πόσον συνέβαλαν αποτελεσματικότερα και αποδοτικότερα στην επίτευξη των στόχων της ΚΓΠ και, ως εκ τούτου, στην προστιθέμενη αξία της ΕΕ (σημεία 79 έως 82).

100

Οι δείκτες της Επιτροπής όσον αφορά τη βιώσιμη παραγωγή τροφίμων και τα εισοδήματα των γεωργών δεν είναι επαρκώς αξιόπιστοι ή δεν συνδέονται με επαρκώς σαφή τρόπο με τα μέτρα της ΚΓΠ, προκειμένου να καταδεικνύεται ότι συνέβαλαν αποτελεσματικά και αποδοτικά στην επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων. Οι περιορισμοί στη διαθεσιμότητα των δεδομένων μειώνουν περαιτέρω την καταλληλότητα των δεικτών. Επιπλέον, δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον επιτεύχθηκαν αποτελεσματικά οι στόχοι, κάτι που απαιτεί διεξοδική ανάλυση των παραγόντων που επηρεάζουν τα εισοδήματα των γεωργών (σημεία 83 έως 87).

Σύσταση 6 — Βελτίωση της μέτρησης των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ για τη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών

Λαμβάνοντας υπόψη τις αδυναμίες που διαπίστωσε το Συνέδριο, η Επιτροπή πρέπει να βελτιώσει την αξιοπιστία και την πληρότητα των πληροφοριών για τις επιδόσεις των μέτρων της ΚΓΠ σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών μέσω:

- ο του καθορισμού εξαρχής κατάλληλων επιχειρησιακών στόχων και σημείων αναφοράς με τα οποία να μπορούν να συγκριθούν οι επιδόσεις των μέτρων της ΚΓΠ για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού·
- της συμπλήρωσης, στο πλαίσιο των αξιολογήσεών της, του υφιστάμενου πλαισίου των δεικτών επιδόσεων με άλλα συναφή και ποιοτικά δεδομένα για τη μέτρηση των επιτυγχανόμενων αποτελεσμάτων·
- της εκτίμησης, επίσης στο πλαίσιο των αξιολογήσεών της, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των μέτρων που έχουν σχεδιαστεί για τη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα Ι, του οποίου προεδρεύει ο κ. Augustyn KUBIK, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 13ης Ιανουαρίου 2016.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Πρόεδρος

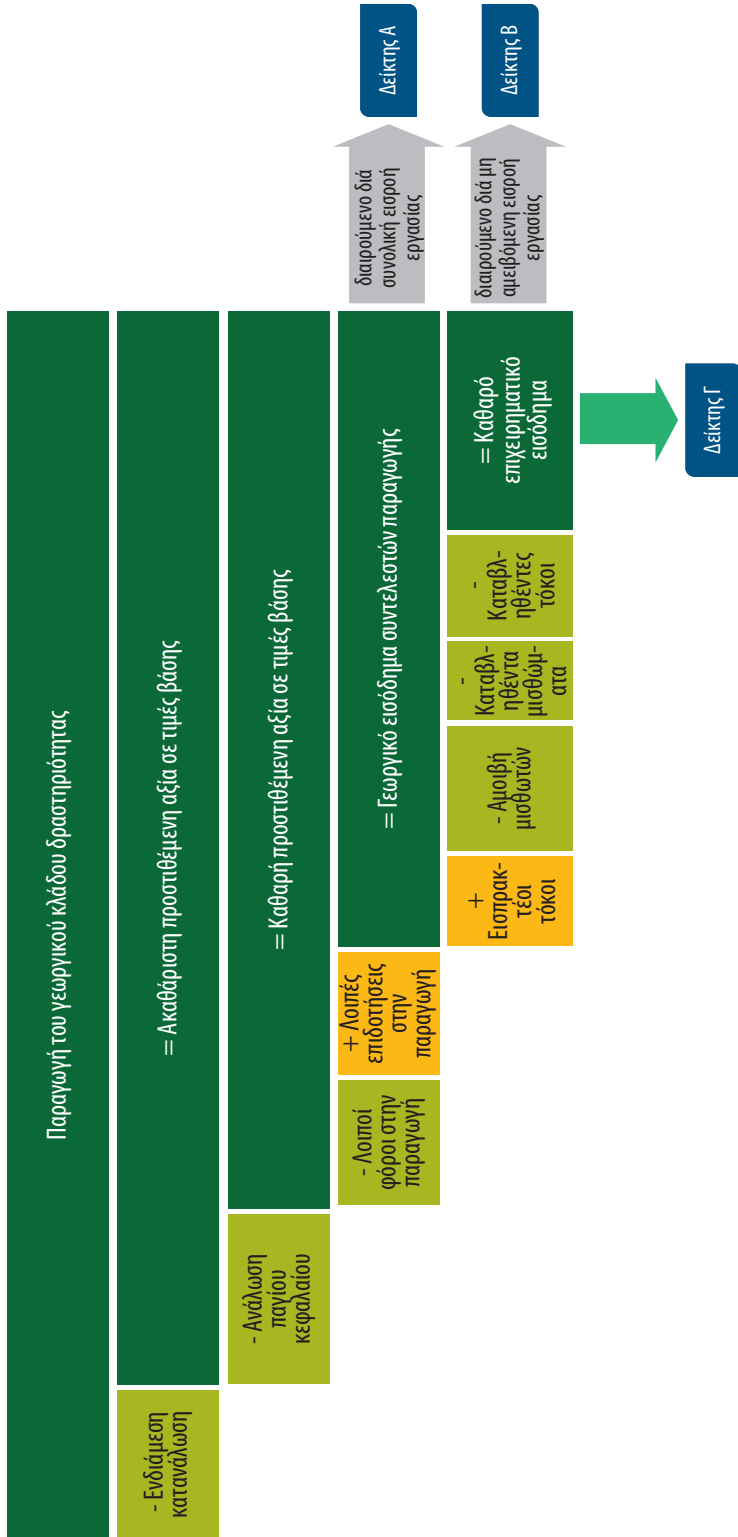
Οι επιλογές των κρατών μελών για την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων της ΕΕ

Κράτος μέλος	Βασική ενίσχυση	Ενιαία στρεμματική ενίσχυση	Αναδιανεμητική ενίσχυση	Ενίσχυση για τους νέους γεωργούς	Ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς	Ενίσχυση για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον ¹	Εθελοντική συνδεδεμένη ενίσχυση	Καθεστώς για γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων
Βέλγιο	X	-	X	X	-	X	X	-
Βουλγαρία	-	X	X	X	-	X	X	X
Τσεχική Δημοκρατία	-	X	-	X	-	X	X	-
Δανία	X	-	-	X	X	X	X	X
Γερμανία	X	-	X	X	-	X	-	X
Εσθονία	-	X	-	X	-	X	X	-
Ιρλανδία	X	-	-	X	-	X	X	-
Ελλάδα	X	-	-	X	-	X	X	X
Ισπανία	X	-	-	X	-	X	X	X
Γαλλία	X	-	X	X	-	X	X	-
Κροατία	X	-	X	X	-	X	X	X
Ιταλία	X	-	-	X	-	X	X	X
Κύπρος	-	X	-	X	-	X	X	-
Λετονία	-	X	-	X	-	X	X	-
Λιθουανία	-	X	X	X	-	X	X	X
Λουξεμβούργο	X	-	-	X	-	X	X	-
Ουγγαρία	-	X	-	X	-	X	X	X
Μάλτα	X	-	-	X	-	X	X	X
Κάτω Χώρες	X	-	-	X	-	X	X	-
Αυστρία	X	-	-	X	-	X	X	X
Πολωνία	-	X	X	X	-	X	X	X
Πορτογαλία	X	-	-	X	-	X	X	X
Ρουμανία	-	X	X	X	-	X	X	X
Σλοβενία	X	-	-	X	-	X	X	X
Σλοβακία	-	X	-	X	-	X	X	-
Φινλανδία	X	-	-	X	-	X	X	-
Σουηδία	X	-	-	X	-	X	X	-
Ηνωμένο Βασίλειο	X	-	-	X	-	X	X	-

¹ Η λεγόμενη «ενίσχυση οικολογικού προσανατολισμού».

Υπολογισμός του γεωργικού εισοδήματος όπως ορίζεται στους ΟΛΓ

Υπολογισμός του εισοδήματος στο πλαίσιο του ΔΓΛΠ

Τελικά αποθέματα γεωργικών προϊόντων	
+ Πωλήσεις	
+ Προσαρμογές των αξιών απογραφής του ζωικού κεφαλαίου	- Αρχικά αποθέματα γεωργικών προϊόντων
+ Ιδιοκατανάλωση	- Αγορά ζώων
+ Ιδιόχρηση	
= Παραγωγή (φυτική και ζωική)	
	- Ενδιάμεση κατανάλωση
+ Επιδότησεις εκμετάλλευσης	- Υπόλοιπο ΦΠΑ και φόρων εκμετάλλευσης
= Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία εκμετάλλευσης (ακαθάριστο εισόδημα εκμετάλλευσης)	
	- Αποσβέσεις
= Καθαρή προστιθέμενη αξία εκμετάλλευσης	
+ Ενισχύσεις για επενδύσεις	- Μισθοί, μισθώματα και τόκοι που καταβλήθηκαν
= Οικογενειακό εισόδημα εκμετάλλευσης	

Δείκτες επιδόσεων της Επιτροπής για την αξιολόγηση της ΚΓΠ

Δείκτες επιδόσεων (σε ποιον και σε τι παρέχεται στήριξη)	
Άμεσες ενισχύσεις	
<p>Περιοχή και αριθμός γεωργών υπό</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Καθεστώς βασικής ενίσχυσης ○ Καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης ○ Μεταβατική εθνική ενίσχυση ○ Αναδιανεμητική ενίσχυση ○ Καθεστώς οικολογικού προσανατολισμού (διαφοροποίηση των καλλιεργειών, μόνιμες χορτολιβαδικές εκτάσεις, περιοχή οικολογικής εστίασης, γεωργοί βιολογικής παραγωγής κ.λπ.) ○ Ενίσχυση για τους νέους γεωργούς ○ Καθεστώς για γεωργούς μικρών εκμεταλλεύσεων ○ Εθελοντική συνδεδεμένη στήριξη ○ Ενίσχυση για περιοχές με φυσικούς περιορισμούς ○ Εθνικά προγράμματα στον τομέα του βαμβακιού 	
Μέτρα για την αγορά	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Δημόσια παρέμβαση (όγκος και διάρκεια) ○ Ιδιωτική αποθεματοποίηση (όγκος και διάρκεια) ○ Επιστροφές κατά την εξαγωγή (όγκος προϊόντων που εξαγονται με επιστροφές κατά την εξαγωγή) ○ Έκτακτα μέτρα (κατά περίπτωση) ○ Οργανώσεις παραγωγών (% της παραγωγής που διατίθεται στο εμπόριο από οργανώσεις παραγωγών και ενώσεις οργανώσεων παραγωγών) ○ Προγράμματα προώθησης σε σχολεία (αριθμός τελικών δικαιούχων των προγραμμάτων προώθησης της κατανάλωσης γάλακτος και φρούτων στα σχολεία) ○ Αριθμός εκταρίων νέων φυτεύσεων αμπέλου ○ Αριθμός εκταρίων αμπελώνων που έχουν υποστεί αναδιάρθρωση ○ Αριθμός έργων προώθησης, επενδυτικών έργων και μέτρων καινοτομίας στον τομέα του οίνου 	
Οριζόντιες πτυχές	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Αριθμός εκταρίων και ποσοστό των ενισχύσεων της ΚΓΠ που υπόκεινται σε πολλαπλή συμμόρφωση ○ Γεωγραφικές ενδείξεις για την πολιτική ποιότητας (τομέας του οίνου), αριθμός νέων προστατευόμενων ονομασιών προέλευσης, προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων και εγγυημένων παραδοσιακών ιδιότυπων προϊόντων ανά τομέα ○ Αριθμός εκταρίων υπό βιολογική γεωργία (συνολικά και υπό καθεστώς μετατροπής) και πιστοποιημένων καταχωρισμένων επιχειρήσεων βιολογικής παραγωγής ○ Αριθμός προγραμμάτων (εντός και εκτός της ΕΕ) και νέων προτεινόμενων οντοτήτων για την πολιτική προώθησης ○ Αριθμός γεωργών στους οποίους παρέχονται συμβουλές από το σύστημα παροχής συμβουλών σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις 	

Δείκτες αντίκτυπου (ποιους τομείς αναμένεται να επηρεάσει η ΚΓΠ)

Γενικός στόχος: Βιώσιμη παραγωγή τροφίμων

Γεωργικό επιχειρηματικό εισόδημα — Γεωργικό εισόδημα συντελεστών παραγωγής — Συνολική παραγωγικότητα των συντελεστών παραγωγής στον τομέα της γεωργίας — Διακύμανση των τιμών βασικών προϊόντων της ΕΕ — Εξέλιξη των τιμών καταναλωτή στα τρόφιμα — Γεωργικό εμπορικό ισοζύγιο

Γενικός στόχος: Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και δράση για το κλίμα

Εκπομπές από τη γεωργία — Δείκτης πτηνών που ζουν σε γεωργικές εκτάσεις — Γεωργία υψηλής φυσικής αξίας — Άντληση νερού στον τομέα της γεωργίας — Ποιότητα του νερού — Οργανικές ύλες του εδάφους σε αρόσιμη γη — Διάβρωση εδάφους από το νερό

Γενικός στόχος: Ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη

Ποσοστό απασχόλησης στις αγροτικές περιοχές — Βαθμός φτώχειας στις αγροτικές περιοχές — Κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ στις αγροτικές περιοχές

Δείκτες αποτελεσμάτων (ποια μέτρα της ΚΓΠ έχουν επιτευχθεί)

Ειδικοί στόχοι: Συμβολή στο γεωργικό εισόδημα, περιορισμός της μεταβλητότητας του γεωργικού εισοδήματος, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας της ΕΕ και αύξηση του μεριδίου στην αλυσίδα τροφίμων, καθώς και διατήρηση της σταθερότητας της αγοράς

Ποσοστό άμεσων ενισχύσεων στο γεωργικό εισόδημα — Μεταβλητότητα του γεωργικού εισοδήματος (βάσει είδους εκμετάλλευσης βάσει οικονομικού μεγέθους) - προστιθέμενη αξία για τους πρωτογενείς παραγωγούς στην αλυσίδα τροφίμων — Εξαγωγές γεωργικών προϊόντων της ΕΕ — Μεριδίο των εξαγωγών γεωργικών προϊόντων της ΕΕ στις παγκόσμιες εξαγωγές — Μεριδίο των τελικών προϊόντων στις εξαγωγές γεωργικών προϊόντων της ΕΕ — Ποσοστό επί τοις εκατό (%) του όγκου των προϊόντων που αγοράζονται στο πλαίσιο παρεμβάσεων ή ιδιωτικής αποθεματοποίησης επί της συνολικής παραγωγής της ΕΕ — Ποσοστό επί τοις εκατό (%) του όγκου των προϊόντων που εξαγονται με επιστροφές κατά την εξαγωγή επί της συνολικής παραγωγής της ΕΕ — Τιμές βασικών προϊόντων της ΕΕ σε σύγκριση με τις παγκόσμιες τιμές — Αξία της παραγωγής στο πλαίσιο συστημάτων ποιότητας της ΕΕ σε σύγκριση με τη συνολική αξία της γεωργικής παραγωγής και της παραγωγής τροφίμων — Σημασία της βιολογικής γεωργίας — Ποσοστό των εκτάσεων βιολογικής καλλιέργειας επί του συνόλου της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης (ΧΓΕ) — Ποσοστό του βιολογικού ζωικού κεφαλαίου επί του συνολικού ζωικού κεφαλαίου

Ειδικοί στόχοι: Παροχή δημόσιων αγαθών, στόχος μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων μέσω της καινοτομίας

Ποικιλότητα καλλιεργειών (σε επίπεδο εκμετάλλευσης και σε επίπεδο περιφέρειας) — Μεριδίο βοσκότοπων επί της συνολικής ΧΓΕ — Μεριδίο της περιοχής οικολογικής εστίασης (ΠΟΕ) επί της γεωργικής γης — Μεριδίο της περιοχής που υπόκειται σε πρακτικές οικολογικού προσανατολισμού — Καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από καλλιεργούμενα εδάφη

Ειδικός στόχος: Διατήρηση της ποικιλόμορφης γεωργίας σε ολόκληρη την ΕΕ

Διαρθρωτική ποικιλομορφία (σε απόλυτους και σε σχετικούς όρους) — Πρόσθετοι δείκτες αποτελεσμάτων για την αγροτική ανάπτυξη που καθορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014.

Κριτήρια αξιολόγησης της ποιότητας που εφαρμόζονται στις ευρωπαϊκές στατιστικές¹

Αρχές του κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές	
Συνάφεια	ο βαθμός στον οποίο οι στατιστικές πληρούν τις τρέχουσες και τις δυνητικές ανάγκες των χρηστών
Ακρίβεια	η προσέγγιση των εκτιμήσεων στις άγνωστες πραγματικές τιμές
Έγκαιρη υποβολή	το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της διαθεσιμότητας των πληροφοριών και του γεγονότος ή φαινομένου που αυτές περιγράφουν
Εμπρόθεσμη υποβολή	το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας δημοσιοποίησης των δεδομένων και της ημερομηνίας-στόχου κατά την οποία έπρεπε να παραδοθούν
Προσβασιμότητα και σαφήνεια	οι όροι και οι διατυπώσεις βάσει των οποίων οι χρήστες μπορούν να προμηθευθούν, να χρησιμοποιούν και να ερμηνεύουν τα στοιχεία
Συγκρισιμότητα	η μέτρηση του αντίκτυπου των διαφορών σε εφαρμοσμένες στατιστικές έννοιες καθώς και σε εργαλεία και διαδικασίες μέτρησης, όταν γίνεται σύγκριση των στατιστικών μεταξύ γεωγραφικών περιοχών, τομεακών πεδίων ή διαχρονικά
Συνοχή	η ικανότητα των στοιχείων να συνδυάζονται αξιόπιστα με διάφορους τρόπους και για διάφορες χρήσεις.

¹ Άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009.

Σύνοψη

I
Η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) καθορίζει πέντε στόχους της ΚΓΠ, μόνο μία εκ των οποίων συνδέεται με το εισόδημα των γεωργών (αλλά χωρίς ουσιαστικά να αναφέρεται η λέξη εισόδημα).

Η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ του 2013 καθορίζει τρεις στόχους πολιτικής (βιώσιμη παραγωγή τροφίμων· βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και δράση για το κλίμα· ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη), η πρώτη εκ των οποίων αναφέρεται συγκεκριμένα στο γεωργικό εισόδημα.

Ωστόσο, το εισόδημα δεν είναι ο μόνος στόχος της ΚΓΠ και οι άμεσες ενισχύσεις δεν αποτελούν το μόνο μέσο της ΚΓΠ που έχει επιπτώσεις στο εισόδημα· επίσης, οι επιπτώσεις των ενισχύσεων δεν περιορίζονται στο εισόδημα δεδομένου ότι στηρίζουν την από κοινού παροχή δημόσιων και ιδιωτικών αγαθών. Ως στρεμματικές ενισχύσεις συμβάλλουν όχι μόνο στην εισοδηματική στήριξη των γεωργών, αλλά και σε άλλους στόχους που σχετίζονται με τη χρήση της γης, όπως η προστασία του εδάφους, η διεύρυνση της βιοποικιλότητας και ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής, από κοινού με άλλα μέσα της ΚΓΠ. Επομένως, είναι εξαιρετικά δύσκολη η σαφής κατανομή ορισμένων ενισχύσεων σε συνάρτηση με επιμέρους επιπτώσεις.

II
Το νέο πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της ΚΓΠ έχει σχεδιαστεί από τον νομοθέτη με σαφήνεια. Έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να λαμβάνει υπόψη τα συνδυασμένα αποτελέσματα των διάφορων μέτρων όσον αφορά αυτούς τους διαφορετικούς στόχους. Καθένας από τους στόχους αυτούς θα παρακολουθείται και θα αξιολογείται με βάση ένα ολοκληρωμένο σύνολο κοινών δεικτών, ορισμένοι από τους οποίους θα αφορούν ειδικά τα μέτρα, ενώ άλλοι θα είναι ευρύτεροι προκειμένου να αποτυπώνουν τα συνδυασμένα αποτελέσματα.

Παρόλο που είναι χρήσιμοι ως αφετηρία, οι επιμέρους δείκτες δεν μπορούν να εκτιμήσουν άμεσα τις επιπτώσεις μιας πολιτικής ή ενός μέτρου· αυτό πρέπει να γίνεται στο πλαίσιο αξιολόγησης, λαμβανομένων υπόψη και άλλων στοιχείων που επηρεάζουν την πολιτική και τα αποτελέσματά της. Ως εκ τούτου, τα πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα των επιμέρους δεικτών θα εξαρτώνται από τον τρόπο χρήσης τους κατά την αξιολόγηση.

IV
Οι επιμέρους δείκτες και τα εργαλεία έχουν τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία τους, ωστόσο το συνολικό σύστημα παρέχει την καλύτερη δυνατή ισορροπία μεταξύ των αναγκών πληροφόρησης και του σχετικού κόστους και διοικητικού φόρτου.

Αυτό που χαρακτηρίζεται ως περιορισμοί των στατιστικών δεδομένων είναι στην πραγματικότητα η αποτύπωση των κύριων χαρακτηριστικών των πηγών δεδομένων.

V
Η Επιτροπή διαθέτει αντιπροσωπευτικά δεδομένα για το εισόδημα που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες. Τα δεδομένα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ που στοχεύουν στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών.

Στη Συνθήκη υπάρχει σύνδεση ανάμεσα στην αύξηση της παραγωγικότητας της γεωργίας και την εξασφάλιση ενός δίκαιου βιοτικού επιπέδου στον γεωργικό πληθυσμό, ιδίως μέσω της αύξησης του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στη γεωργία. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να επικεντρωθούμε στο εισόδημα που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες, δεδομένου ότι το εισόδημα αυτό είναι πρωταρχικής σημασίας για την ΚΓΠ.

VI α) Το ΔΓΛΠ δεν έχει σχεδιαστεί για τη συλλογή δεδομένων σχετικά με το εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών

Το ΔΓΛΠ αποτελεί βασική πηγή δεδομένων για το πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης της ΚΓΠ. Οι στόχοι του ΔΓΛΠ καθορίζονται σαφώς στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1217/2009 του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, δηλ. συλλογή των λογιστικών στοιχείων που είναι απαραίτητα για την ετήσια διαπίστωση των εισοδημάτων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που περιλαμβάνονται στο πεδίο παρατηρήσεως και ανάλυση της οικονομικής λειτουργίας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Η αξιολόγηση του βιοτικού επιπέδου των γεωργών ή του εισοδήματος των γεωργικών νοικοκυριών δεν εμπίπτει στο πεδίο του ΔΓΛΠ.

VI β) Το κόστος της συλλογής δεδομένων για το εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών ενδέχεται να υπερβαίνει τα οφέλη

Η Επιτροπή έχει επίγνωση της συνολικής αναλυτικής αξίας των στατιστικών για το εισόδημα των νοικοκυριών σε διάφορους τομείς και τα τελευταία έτη έχουν γίνει διάφορες προσπάθειες για να καθιερωθεί η συλλογή τέτοιου είδους δεδομένων. Ωστόσο, λόγω και της αντίστασης των κρατών μελών στη συμπερίληψη φορολογικών πληροφοριών στις στατιστικές, η συζήτηση δεν κατέληξε σε θετικά συμπεράσματα. Δεδομένου ότι η ΚΓΠ εστιάζεται στη στήριξη του εισοδήματος από γεωργικές δραστηριότητες και δραστηριότητες αγροτικής ανάπτυξης, η συνολική παρακολούθηση του εισοδήματος των γεωργικών νοικοκυριών δεν αποτελούσε προτεραιότητα ούτε ήταν εφικτό να συμπεριληφθεί αυτή η νέα συλλογή δεδομένων στο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας. Αντ' αυτού, έχει σχεδιαστεί ειδική έρευνα της ΕΕ (SILC) για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με το βιοτικό επίπεδο των νοικοκυριών στην ΕΕ.

VI γ) Οι πληροφορίες που παρέχονται από το ΔΓΛΠ σχετικά με το γεωργικό εισόδημα είναι πλήρεις

Πράγματι, το δείγμα του ΔΓΛΠ καλύπτει μόνο τις εκμεταλλεύσεις με λογιστικές πρακτικές, διότι η συμπερίληψη των μη εμπορικών εκμεταλλεύσεων συνεπάγεται την ύπαρξη λιγότερο αξιόπιστων δεδομένων που βασίζονται μάλλον σε εκτιμήσεις παρά σε απτά στοιχεία. Ωστόσο, η χρήση διαφορετικών κατώτατων ορίων ανά κράτος μέλος της ΕΕ δίνει στο δείγμα του ΔΓΛΠ τη δυνατότητα να καλύπτει εκμεταλλεύσεις με διαφορετικό οικονομικό μέγεθος και, ως εκ τούτου, να λαμβάνει υπόψη τις διαφορές στην εμπορική φύση των εκμεταλλεύσεων στους διάφορους γεωργικούς τομείς σε ολόκληρη την Ευρώπη.

VII

Το αυστηρό σύστημα ελέγχου και επικύρωσης δεδομένων που έθεσε σε εφαρμογή η Επιτροπή για το ΔΓΛΠ εγγυάται ότι επιβεβαιώνεται και διασφαλίζεται ένα υψηλό επίπεδο ποιότητας των συλλεγόμενων δεδομένων. Επιπλέον, οι επιτόπιες επισκέψεις επιτρέπουν την παρακολούθηση των προβλημάτων που εντοπίζονται. Το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν εντόπισε συγκεκριμένες αδυναμίες στις διαδικασίες επικύρωσης των δεδομένων τις οποίες έχουν θέσει σε εφαρμογή οι υπηρεσίες της Επιτροπής.

Η εκτεταμένη χρήση των δεδομένων του ΔΓΛΠ εντός των υπηρεσιών της Επιτροπής και από την ερευνητική κοινότητα διασφαλίζει ότι οι κύριοι χρήστες μπορούν να ελέγχουν αποτελεσματικά την ποιότητα των δεδομένων.

VIII

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 καθορίζει με σαφήνεια τους στόχους με βάση τους οποίους το πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης πρέπει να μετρά τις επιδόσεις της ΚΓΠ. Ενώ κάθε επιμέρους δείκτης έχει πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, το σύνολο των δεικτών που καθορίζονται στο πλαίσιο αυτό παρέχει την καλύτερη δυνατή ισορροπία μεταξύ των αναγκών πληροφόρησης και του σχετικού κόστους και διοικητικού φόρτου.

IX α)

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει τη συγκεκριμένη σύσταση και θα εξετάσει με ποιον τρόπο θα μπορούσε να υλοποιηθεί.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το υφιστάμενο πλαίσιο για την παροχή πληροφοριών σχετικά με το εισόδημα που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες θα μπορούσε να ενισχυθεί, αλλά ότι ο διοικητικός φόρτος που συνεπάγεται η ανάπτυξη ενός πλαισίου για την παροχή πληροφοριών σχετικά με το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών μπορεί να υπερβαίνει τα δυνητικά οφέλη. Θα ήταν δύσκολο να προσδιοριστεί η νομική βάση που απαιτείται για την εν λόγω συλλογή δεδομένων.

Το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών είναι μια πολύ ευρύτερη έννοια απ' ό,τι το εισόδημα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Η ΚΓΠ στηρίζει το εισόδημα των γεωργών μέσω της στήριξης των γεωργικών δραστηριοτήτων τους. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να αναλυθεί η εξέλιξη του εισοδήματος που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες προκειμένου να αξιολογηθεί κατά πόσον έχει επιτευχθεί ο στόχος.

IX β)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή προτίθεται:

- να αναπτύξει τους ΟΛΓ με σκοπό την παροχή λεπτομερέστερων πληροφοριών σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν το γεωργικό εισόδημα,
- να αναλάβει την εκπόνηση μελέτης για να εξετάσει κατά πόσον μπορούν οι ΟΛΓ να αναπτυχθούν περαιτέρω προκειμένου να παρέχουν εύλογη εκτίμηση της οικονομικής αξίας των δημόσιων αγαθών που παράγονται από τους γεωργούς,
- να συζητήσει με τα κράτη μέλη το ενδεχόμενο να τυποποιήσει τις επιχειρησιακές ρυθμίσεις με σκοπό την κάλυψη των περιφερειακών ΟΛΓ,
- να εξετάσει αν οι πληροφορίες των ΟΛΓ χρησιμοποιούνται στους δείκτες εισοδήματος με τον κατάλληλο τρόπο.

IX γ)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Τα δεδομένα του ΔΓΛΠ ήδη καλύπτουν σχεδόν το σύνολο των επιδοτήσεων της ΕΕ.

IX δ)

Όσον αφορά τους ΟΛΓ, η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση. Η Επιτροπή προτίθεται να καθιερώσει την τακτική υποβολή εκθέσεων ποιότητας σχετικά με τους ΟΛΓ και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης προκειμένου να λάβει εύλογη διαβεβαίωση ότι τα κράτη μέλη θα δημιουργήσουν πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας.

Όσον αφορά το ΔΓΛΠ, η Επιτροπή προτίθεται να αντιμετωπίσει τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά την εφαρμογή του ΔΓΛΠ, **συμφωνώντας σε ένα σαφές χρονοδιάγραμμα** με τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και ενθαρρύνοντας την καλύτερη αξιοποίηση των δυνατοτήτων του συστήματος. Η Επιτροπή είναι ενήμερη για τα προβλήματα επιδόσεων του ΔΓΛΠ στα επιμέρους κράτη μέλη και βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη δράσεις για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων αδυναμιών. Υλοποιείται ετήσιο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων, σε συνδυασμό με σχέδια δράσης και συνεδριάσεις παρακολούθησης για την αξιολόγηση της προόδου που σημειώνεται ως προς τα συμφωνηθέντα σημεία. Τα τελευταία έτη, η προσέγγιση αυτή είχε ως αποτέλεσμα σημαντικές βελτιώσεις σε αρκετά κράτη μέλη.

X

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Οι δείκτες όπως ορίζονται αποτελούν απλώς την αφετηρία των αξιολογήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, μια ορθή πρακτική για τους αξιολογητές είναι να χρησιμοποιούν πρόσθετες πληροφορίες για να κρίνουν τα επιτευχθέντα αποτελέσματα. Οι αξιολογήσεις κρίνουν, μεταξύ άλλων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των μέτρων της ΚΓΠ με βάση τους στόχους τους.

Εισαγωγή

03

Όσον αφορά τις άμεσες ενισχύσεις, η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ του 2003 δρομολόγησε τη μετάβαση από τις ενισχύσεις που συνδέονται με το είδος παραγωγής στις ενισχύσεις που είναι *αποσυνδεδεμένες* από την παραγωγή. Αυτό έγινε για να ενισχυθεί ο προσανατολισμός της γεωργίας προς την αγορά (χωρίς να προβλέπονται πλέον περιορισμοί στις επιλογές παραγωγής των γεωργών) και συνάδει με τις δεσμεύσεις μας στο πλαίσιο του ΠΟΕ. Ωστόσο, αμφότερα τα είδη στήριξης, τόσο πριν όσο και μετά το 2003, ήταν μια μορφή στήριξης του γεωργικού εισοδήματος.

Και άλλα μέσα της ΚΓΠ διαδραματίζουν επίσης ρόλο στη στήριξη του εισοδήματος των γεωργών, όπως οι επενδυτικές ενισχύσεις ή οι ενισχύσεις σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς (αγροτική ανάπτυξη) και τα μέτρα για την αγορά (ενιαία οργάνωση αγορών).

Επιπλέον, μία από τις κύριες τάσεις την τελευταία δεκαετία είναι η ολοένα και μεγαλύτερη έμφαση που δίνεται στις περιβαλλοντικές και κλιματικές ανησυχίες, όχι μόνο μέσω της εισαγωγής των ενισχύσεων οικολογικού προσανατολισμού το 2013, αλλά και μέσω της πολλαπλής συμμόρφωσης και πολλών άλλων περιβαλλοντικών μέτρων. Η στήριξη της ΚΓΠ αναμένεται να παρέχει στήριξη στο γεωργικό εισόδημα, αλλά *ταυτόχρονα* συμβάλλει σε περιβαλλοντικές (και κλιματικές) βελτιώσεις.

04

Οι στόχοι της ΚΓΠ και το ειδικό σκεπτικό πίσω από τις άμεσες ενισχύσεις και τα άλλα μέσα έχουν συζητηθεί σε μεγάλο βαθμό με τους ενδιαφερόμενους φορείς και τα άλλα θεσμικά όργανα κατά την προετοιμασία της μεταρρύθμισης. Υπήρξε δημόσια συζήτηση, ανακοίνωση και, για παράδειγμα, οι νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής για τις άμεσες ενισχύσεις περιλάμβαναν αιτιολογική έκθεση που ανέλυε το σκεπτικό πίσω από τη μεταρρύθμιση [COM(2011) 625 final/2].

Επιπλέον, οι τρεις γενικοί στόχοι της ΚΓΠ έχουν ενσωματωθεί στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 (άρθρο 110) και οι ειδικοί στόχοι καθορίζονται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 834/2014 (αιτιολογική σκέψη 2).

06

Η ΚΓΠ στηρίζει το εισόδημα των γεωργών μέσω της στήριξης της γεωργικής δραστηριότητας (στρεμματική στήριξη, μερικές τομεακές ενισχύσεις, επενδύσεις, μέτρα για την αγορά, περιβαλλοντικές δραστηριότητες σε γεωργικές περιοχές). Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να παρακολουθείται το εισόδημα που παράγεται από αυτές τις γεωργικές δραστηριότητες. Η παρακολούθηση του συνολικού εισοδήματος των γεωργικών νοικοκυριών σε επίπεδο ΕΕ έχει ενδιαφέρον, αλλά δεν θα πρέπει να αποτελεί τη βάση για τον προσδιορισμό της αναγκαίας στήριξης προς τις γεωργικές δραστηριότητες.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η έννοια του συνολικού διαθέσιμου εισοδήματος του γεωργικού νοικοκυριού (συνολικό εισόδημα μείον τους φόρους και τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης) δεν είναι η καταλληλότερη για τους σκοπούς της ΚΓΠ. Το δίκαιο βιοτικό επίπεδο για τον γεωργικό πληθυσμό πρέπει να εξασφαλίζεται ιδίως με την αύξηση του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στη γεωργία.

12

Η αιτιολογική σκέψη 68 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 ορίζει επίσης τους στόχους σε σχέση με τους οποίους θα πρέπει να γίνει αυτό. Για τον σκοπό αυτόν, χρησιμοποιούνται οι δείκτες που έχουν καθοριστεί στους εκτελεστικούς κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 808/2014 και (ΕΕ) αριθ. 834/2014.

15

Οι δείκτες παρέχουν τη βάση για την αξιολόγηση των επιδόσεων της ΚΓΠ σε σχέση με τους στόχους της, δηλ.: αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα, συνάφεια, συνοχή και προστιθέμενη αξία για την ΕΕ. Ωστόσο, οι δείκτες αυτοί καθαυτοί, ιδίως όταν λαμβάνονται υπόψη μεμονωμένα, δεν επιτρέπουν την αξιολόγηση της απόδοσης μιας πολιτικής, ενός μέτρου ή μιας δραστηριότητας, δεδομένου ότι η εξέλιξη της τιμής των δεικτών με την πάροδο του χρόνου πρέπει να αξιολογείται και να ερμηνεύεται στο πλαίσιο στο οποίο εμφανίζονται.

16

Μετά τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η Επιτροπή αναθεώρησε το νομικό πλαίσιο του ΔΓΛΠ, συμπεριλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, το εισόδημα που προέρχεται από άλλες κερδοφόρες δραστηριότητες.

Παρατηρήσεις

25 – Κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΠΠΑ) της ΚΓΠ

Το ΚΠΠΑ έχει οριστεί με σαφήνεια στη νομοθεσία, μεταξύ άλλων σε σχέση με τα εισοδήματα των γεωργών. Καθορίζει μια ιεραρχία δεικτών που συνδέονται με διάφορα επίπεδα των επιπτώσεων, των αποτελεσμάτων, των επιδόσεων και του πλαισίου της ΚΓΠ. Για καθέναν από αυτούς τους δείκτες έχουν προσδιοριστεί οι αντίστοιχες πηγές δεδομένων, με έμφαση στα καθιερωμένα εργαλεία συλλογής δεδομένων. Παρόλο που πάντα είναι δυνατόν να γίνουν βελτιώσεις, σαφώς υπάρχει ένα σύνολο δεδομένων.

26

Το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ συνδέει τον στόχο της εξασφάλισης ενός δίκαιου βιοτικού επιπέδου για τον γεωργικό πληθυσμό με την παραγωγικότητα της γεωργίας. Η εν λόγω σύνδεση κατοχυρώνεται ήδη στην ίδια τη διάταξη, που αναφέρεται συγκεκριμένα σε «εργαζόμενους στη γεωργία». Η αναφορά αυτή δεν καλύπτει τους μη εργαζόμενους στη γεωργία (όπως τα μέλη του νοικοκυριού που ασκούν άλλα επαγγέλματα) ούτε τις δραστηριότητες ενός γεωργού οι οποίες σαφώς δεν συνδέονται καθόλου με τη γεωργία. Κατά συνέπεια, το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ συνδέεται επίσης σαφώς με το άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ («αυξάνει την παραγωγικότητα της γεωργίας»), όπως τονίζεται με τη φράση «κατ' αυτό τον τρόπο» στην αρχή του άρθρου 39 παράγραφος 1 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι σκόπιμο να επικεντρωθεί στο εισόδημα που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες (συμπεριλαμβανομένων των βοηθητικών δραστηριοτήτων), δεδομένου ότι το εισόδημα αυτό έχει πρωταρχική σημασία για την ΚΓΠ (και όχι το συνολικό εισόδημα του νοικοκυριού που δεν συνδέεται με τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη).

27

Το στατιστικό πλαίσιο για την παροχή πληροφοριών σχετικά με το εισόδημα από γεωργικές δραστηριότητες απαρτίζεται από το ΔΓΛΠ και τους ΟΛΓ. Οι πληροφορίες για το εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών συλλέγονται στο πλαίσιο της EU-SILC και το μέγεθος του δείγματος προορίζεται να καλύπτει το σύνολο του πληθυσμού. Δεν προβλέπει, σε γενικές γραμμές, αναλυτικά στοιχεία για τον γεωργικό τομέα στα περισσότερα κράτη μέλη.

Λόγω του γεγονότος ότι οι διαθέσιμες πληροφορίες καταδεικνύουν την αυξανόμενη σημασία των εισοδημάτων που δεν σχετίζονται με τη γεωργική δραστηριότητα υπό τη στενή έννοια του όρου, αλλά με τη διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων, η έρευνα του ΔΓΛΠ έχει υποβληθεί σε διεξοδική αναθεώρηση που περιλαμβάνει ένα εντελώς νέο σύνολο δεδομένων για το εισόδημα από άλλες κερδοφόρες δραστηριότητες που σχετίζονται με την εκμετάλλευση στον υπολογισμό του γεωργικού εισοδήματος.

Πράγματι, η Επιτροπή έχει μελετήσει τη δυνατότητα συλλογής δεδομένων σε μικροεπίπεδο σχετικά με τα εισοδήματα των γεωργικών νοικοκυριών. Ωστόσο, δεν δόθηκε συνέχεια στο σχέδιο σχετικά με το οικογενειακό γεωργικό εισόδημα (ΟΓΕ) στο πλαίσιο της μόνιμης επιτροπής γεωργικών στατιστικών (CPSA).

28

Το μέγεθος του δείγματος της EU-SILC προορίζεται να καλύπτει το σύνολο του πληθυσμού και δεν προβλέπει, σε γενικές γραμμές, αναλυτικά αποτελέσματα για τον γεωργικό τομέα με αποδεκτή ακρίβεια στα περισσότερα κράτη μέλη.

30 – Σύγκριση του εισοδήματος σε διάφορους τομείς της οικονομίας

Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι σημαντικό να συγκριθεί το **εισόδημα από γεωργικές δραστηριότητες** με τον μέσο όρο των αμοιβών σε άλλους τομείς της οικονομίας και να υπάρχει εν προκειμένω ένα σύστημα αναφοράς¹.

Η ΚΓΠ στηρίζει το εισόδημα των γεωργών μέσω της στήριξης της γεωργικής δραστηριότητας (στρεμματική στήριξη, μερικές τομεακές ενισχύσεις, επενδύσεις, μέτρα για την αγορά, περιβαλλοντικές δραστηριότητες σε γεωργικές περιοχές). Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να παρακολουθείται το εισόδημα που παράγεται από αυτές τις γεωργικές δραστηριότητες και να συγκρίνεται με το κόστος ευκαιρίας, ιδίως με τις αμοιβές που θα μπορούσαν να λαμβάνονται σε άλλους τομείς. Η παρακολούθηση του συνολικού εισοδήματος των γεωργικών νοικοκυριών σε επίπεδο ΕΕ έχει ενδιαφέρον, αλλά δεν θα πρέπει να αποτελεί τη βάση για τον προσδιορισμό της αναγκαίας στήριξης προς τις γεωργικές δραστηριότητες.

32

Οι συγκρίσεις των επιπέδων εισοδήματος των διαφόρων ομάδων εκμεταλλεύσεων πραγματοποιούνται τακτικά βάσει των δεδομένων του ΔΓΛΠ. Αυτή η διαφοροποίηση δεν είναι δυνατόν να γίνει στους εθνικούς λογαριασμούς, ούτε για τη γεωργία ούτε για άλλους τομείς της οικονομίας. Οι ληφθείσες τιμές χρησιμεύουν ως ενδείξεις για τον τρόπο με τον οποίο η γεωργία μπορεί να συγκριθεί με άλλους τομείς της οικονομίας, οι οποίοι παρουσιάζουν επίσης πολύ μεγάλη ποικιλομορφία.

33

Οι ΟΛΓ καταρτίζονται σύμφωνα με τις βασικές έννοιες και τους κανόνες του ΕΣΛ 95². Ωστόσο, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 549/2013 δεν εφαρμόζεται στους ΟΛΓ και η εφαρμογή του ΕΣΛ 2010 (η αναθεωρημένη εκδοχή του ΕΣΛ 95) μπορεί να γίνει μόνο μέσω τροποποιήσεων στη νομική πράξη των ΟΛΓ, οι οποίες είναι σε εξέλιξη.

Οι κύριες αλλαγές από το ΕΣΛ 95 στο ΕΣΛ 2010 δεν σχετίζονταν ειδικά με τη γεωργία. Ορισμένα κράτη μέλη εξέτασαν τις συνέπειες της αλλαγής: ορισμένα κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι επιπτώσεις ήταν ήσσονος σημασίας, ενώ άλλα ότι δεν υπήρξαν επιπτώσεις.

34

Πράγματι, οι ΟΛΓ δεν προορίζονται να συμβάλουν στην ανάλυση της εξάρτησης συγκεκριμένων τομέων από τις επιδοτήσεις και της σημασίας τους για τη βιώσιμη γεωργία στις περιφέρειες, για συγκεκριμένα είδη παραγωγής ή για συγκεκριμένες κοινωνικοοικονομικές ομάδες γεωργών.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή χρησιμοποιεί το ΔΓΛΠ για την αξιολόγηση των επιπτώσεων που έχουν οι επιδοτήσεις σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης.

1 Τα αριθμητικά στοιχεία θα πρέπει να ερμηνεύονται με προσοχή λόγω των εννοιολογικών διαφορών μεταξύ της μέτρησης του γεωργικού εισοδήματος από γεωργικές δραστηριότητες και του μέσου όρου των αμοιβών στην οικονομία, καθώς και λόγω έλλειψης αξιόπιστων δεδομένων όσον αφορά τις στατιστικές σχετικά με την ισοδύναμη εργασία πλήρους απασχόλησης για το σύνολο της οικονομίας για ορισμένα κράτη μέλη.

2 Το ΕΣΛ είναι το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών που χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πέραν αυτών.

35

Η Επιτροπή συμφωνεί ότι τα δεδομένα για τις τιμές αγοράς και μίσθωσης γης είναι σημαντικά για την αξιολόγηση των επιπτώσεων της ΚΓΠ. Τον Νοέμβριο του 2014 και τον Ιούλιο του 2015, η Επιτροπή παρουσίασε στην CPSA και στην DGAS (ομάδα διευθυντών για τις γεωργικές στατιστικές), αντιστοίχως, ένα σχέδιο κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με τις τιμές αγοράς και μίσθωσης γης, το οποίο θα αποτελέσει ένα ενδιάμεσο βήμα πριν από την τελική έκδοση κανονισμού του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Στο πλαίσιο της CPSA και της DGAS δεν υπήρξε συναίνεση υπέρ του κανονισμού της Επιτροπής. Το συμπέρασμα ήταν ότι οι στατιστικές για τις τιμές της γης ήταν ευαίσθητες και ότι ο μικρός αριθμός συναλλαγών θα μπορούσε να οδηγήσει σε αναξιόπιστες στατιστικές. Η «στρατηγική για τις γεωργικές στατιστικές για το 2020 και μετέπειτα» προβλέπει τη δυνατότητα ένταξης των στατιστικών για τις γεωργικές τιμές σε έναν κανονισμό-πλαίσιο σχετικά με τις στατιστικές των γεωργικών εισροών/εκροών.

36

Οι γραπτές συμφωνίες ως μέσο εφαρμογής του ευρωπαϊκού στατιστικού προγράμματος αναγνωρίζονται στο άρθρο 14 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 και οι εν λόγω συμφωνίες συνάπτονται μεταξύ των εθνικών στατιστικών αρχών και της Επιτροπής.

Οι ρυθμίσεις στην περίπτωση αυτή είναι προγενέστερες του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 και έχουν συναφθεί με βάση συμφωνίες κυρίων.

Η Επιτροπή θα λάβει μέτρα για να επισημοποιήσει τις επιχειρησιακές ρυθμίσεις όσον αφορά την παροχή περιφερειακών δεδομένων των ΟΛΓ.

38

Οι ΟΛΓ παρουσιάζουν τόσο απόλυτες τιμές όσο και δείκτες. Ενώ οι δείκτες προορίζονται σαφώς για την παρακολούθηση των μεταβολών με την πάροδο του χρόνου, οι απόλυτες τιμές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη σύγκριση των επιπέδων του μέσου εισοδήματος σε διάφορες χώρες, εφόσον τεθούν στο σωστό πλαίσιο. Η παρουσίαση ανά μονάδα ετήσιας εργασίας δεν επιδιώκει να καταδείξει τα επίπεδα εισοδήματος για άτομα ή νοικοκυριά (και ακόμη λιγότερο το βιοτικό επίπεδο των γεωργικών νοικοκυριών). Αντιθέτως, σκοπός της είναι να καταδείξει τον αντίκτυπο των διαρθρωτικών αλλαγών (δηλ. τη μείωση του αριθμού των γεωργικών θέσεων εργασίας) στον μέσο όρο των γεωργικών εισοδημάτων με την πάροδο του χρόνου. Επιπλέον, η Επιτροπή έχει απόλυτη επίγνωση των περιορισμών που, αναπόφευκτα, συνδέονται με τη χρήση των δεικτών. Ως εκ τούτου, η χρήση ενός μεμονωμένου δείκτη για την αξιολόγηση των επιδόσεων ή ακόμη και των πλεονεκτημάτων ή μειονεκτημάτων του μεμονωμένα έχει πολύ περιορισμένη αξία.

39

Σύμφωνα με την ΕΔΓΕ της Eurostat για το 2010, το 97 % των γεωργικών εκμεταλλεύσεων στην ΕΕ τελούσε υπό τη διαχείριση μεμονωμένων κατόχων (βλ. σημείο 6 του Ελεγκτικού Συνεδρίου), παρόλο που νομικά πρόσωπα εκμεταλλεύονταν το 27% των γεωργικών εκτάσεων της ΕΕ.

Στην περιγραφή του δείκτη «γεωργικό επιχειρηματικό εισόδημα» για το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης της ΚΓΠ, η Επιτροπή κατέστησε απολύτως σαφές ότι δεν πρόκειται για δείκτη του συνολικού εισοδήματος ή του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών που απασχολούνται στη γεωργία, διότι τα εν λόγω νοικοκυριά, εκτός των καθαρά γεωργικών εισοδημάτων τους, μπορεί να έχουν και εισοδήματα από άλλες πηγές (μη γεωργικές δραστηριότητες, μισθούς, κοινωνικές παροχές, εισόδημα από εκμετάλλευση ακίνητης περιουσίας). Με άλλα λόγια, το γεωργικό επιχειρηματικό εισόδημα δεν πρέπει να θεωρείται ως το εισόδημα των γεωργών³.

Είναι σημαντικό να αναλύονται τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία κατά τρόπο ολοκληρωμένο. Οι πληροφορίες που προέρχονται από το ΔΓΛΠ μπορούν να συμπληρώνουν τις πληροφορίες που προέρχονται από τους ΟΛΓ.

3 Βλ. http://ec.europa.eu/agriculture/cap-indicators/context/2015/2015-10-01-context-indicators_en.pdf

41

Οι σημαντικές εξελίξεις στο ΔΓΛΠ είναι επίσης αποτέλεσμα των διαδοχικών μεταρρυθμίσεων της ΚΓΠ. Ορισμένες γεωργο-περιβαλλοντικές μεταβλητές και ένα νέο σύνολο μεταβλητών για τις επιδοτήσεις, συμπεριλαμβανομένου του οικολογικού προσανατολισμού, προστέθηκαν στο ερωτηματολόγιο του ΔΓΛΠ [κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 385/2012 και (ΕΕ) 2015/220] σύμφωνα με την ΚΓΠ μετά το 2013. Ομοίως, η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ το 2008 οδήγησε σε τροποποιήσεις του ΔΓΛΠ στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 868/2008, η μεταρρύθμιση της ΚΓΠ το 2003 σε τροποποιήσεις του ΔΓΛΠ στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2253/2004 κ.λπ.

42

Οι εξωτερικοί συντελεστές παραγωγής λαμβάνονται υπόψη σε άλλους δείκτες, όπως το καθαρό εισόδημα εκμετάλλευσης και το καθαρό εισόδημα εκμετάλλευσης ανά μονάδα ετήσιας εργασίας. Ένα ευρύ φάσμα δεικτών που απορρέουν από τα αποτελέσματα του ΔΓΛΠ μπορούν να χρησιμοποιούνται και να προσαρμόζονται στις ειδικές ανάγκες ανάλυσης.

43

Ο δείκτης εισοδήματος ΚΠΑΕ/ΜΕΕ (καθαρή προστιθέμενη αξία εκμετάλλευσης ανά μονάδα ετήσιας εργασίας) εφαρμόζεται και σε αυτές τις εκμεταλλεύσεις. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι το ΔΓΛΠ συλλέγει πληροφορίες μέσω ενός πλήρους συνόλου επιμέρους λογιστικών μεταβλητών που επιτρέπουν την εκ νέου συγκέντρωσή τους σύμφωνα με τις ειδικές ανάγκες ανάλυσης.

44

Για τις εκμεταλλεύσεις που είναι οργανωμένες ως συμβατικές εταιρείες μπορούν να καταρτιστούν δείκτες εισοδήματος, εφόσον χρειάζεται, για τους σκοπούς της ανάλυσης.

45

Το μη χρηματικό εισόδημα δεν καταγράφεται ρητά στη συλλογή δεδομένων του ΔΓΛΠ, αλλά λαμβάνεται υπόψη στις αναλύσεις με βάση τα δεδομένα του ΔΓΛΠ (για παράδειγμα στους δείκτες της αμοιβής της οικογενειακής εργασίας και του κέρδους της εκμετάλλευσης). Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της φορολογίας εισοδήματος σε επίπεδο κράτους μέλους υπερβαίνει το πεδίο του ΔΓΛΠ.

46

Η τελευταία έκδοσή του δελτίου γεωργικής εκμετάλλευσης του ΔΓΛΠ περιλαμβάνει και άλλες κερδοφόρες δραστηριότητες που σχετίζονται άμεσα με την εκμετάλλευση.

47

Αν η διαχείριση μιας δραστηριότητας πραγματοποιείται σε χωριστές επιχειρηματικές μονάδες πέραν της εκμετάλλευσης που ανήκει στο δείγμα του ΔΓΛΠ, η δραστηριότητα δεν συμβάλλει στο γεωργικό εισόδημα.

Παρόλο που μπορεί να υπάρχουν γκρίζες περιοχές μεταξύ των γεωργικών και των μη γεωργικών δραστηριοτήτων, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι πρόσθετες πηγές εσόδων που είναι σαφώς μη γεωργικές είναι ήσσονος σημασίας για την ΚΓΠ.

Πλαίσιο 2

Δεδομένου ότι τα δεδομένα σχετικά με άλλες κερδοφόρες δραστηριότητες που έχουν άμεση σχέση με την εκμετάλλευση συλλέγονται στο ΔΓΛΠ μόλις από τη λογιστική χρήση 2014 και δεδομένου ότι αυτά τα δεδομένα πρέπει να έχουν διαβιβαστεί στην Επιτροπή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015 (λίγους μήνες αργότερα για το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γερμανία), η αξιολόγηση της ασυνεπούς μεταχείρισης βασίζεται κυρίως στις πρακτικές καταγραφής πριν από την καθιέρωση του νέου δελτίου γεωργικής εκμετάλλευσης.

Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ αναμένεται να διαβιβάσουν τα δεδομένα τους σύμφωνα με εναρμονισμένους κανόνες στη δημιουργία των οποίων έχουν συμβάλει και τους οποίους έχουν ψηφίσει στο πλαίσιο της επιτροπής για το ΔΓΛΠ. Η αξιολόγηση της αντιμετώπισης των άλλων κερδοφόρων δραστηριοτήτων που έχουν άμεση σχέση με την εκμετάλλευση θα είναι δυνατή μόνον όταν θα είναι διαθέσιμα όλα τα επικυρωμένα δεδομένα για το 2014.

48

Όπως εξηγείται στη νομοθεσία για το ΔΓΛΠ και στη μεθοδολογία του, το διαφορετικό κατώτατο όριο και η διαφορετική κάλυψη στα κράτη μέλη είναι μία από τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία του δείγματος του ΔΓΛΠ και τη συγκέντρωση ουσιαστικών αποτελεσμάτων, λαμβανομένων υπόψη του πεδίου εφαρμογής και των στόχων της παρούσας έρευνας. Τα διαφορετικά κατώτατα όρια ουσιαστικά αντικατοπτρίζουν και, ως εκ τούτου, λαμβάνουν υπόψη τις διαφορετικές διαρθρώσεις των εκμεταλλεύσεων των επιμέρους κρατών μελών. Όσον αφορά την κάλυψη των επιδοτήσεων της ΕΕ, η ετήσια σύγκριση μεταξύ του συνολικού ποσού των άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται στους δικαιούχους της ΕΕ και τα συνολικά αποτελέσματα που προκύπτουν από τη συλλογή δεδομένων του ΔΓΛΠ παρουσιάζουν ικανοποιητική κάλυψη σε ολόκληρη την ΕΕ, π.χ. κάλυψη άνω του 90 % για τις αποσυνδεδεμένες άμεσες ενισχύσεις. Αυτό αποδεικνύεται από την εκτεταμένη χρήση των δεδομένων του ΔΓΛΠ στις εκτιμήσεις επιπτώσεων και τις οικονομικές αναλύσεις των αποτελεσμάτων που έχουν οι επιδοτήσεις της ΚΓΠ στο εισόδημα των εκμεταλλεύσεων.

49

Δεδομένου ότι οι εκμεταλλεύσεις του ΔΓΛΠ αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό της γεωργικής παραγωγής, της γεωργικής έκτασης και της γεωργικής εργασίας των εκμεταλλεύσεων που λειτουργούν με προσανατολισμό στην αγορά, αυτό που επιδιώκει να συγκρίνει το ΔΓΛΠ είναι το εισόδημα αυτού του είδους των εκμεταλλεύσεων. Η σύγκριση των γεωργικού εισοδήματος σε όλα τα κράτη μέλη με το ΔΓΛΠ είναι χρήσιμη ακριβώς επειδή η διαφορετική διάρθρωση των εκμεταλλεύσεων σε επίπεδο χώρας αντικατοπτρίζεται στο δείγμα. Εάν μια εκμετάλλευση με τυπική απόδοση 10 000 ευρώ ανά έτος δεν αντιπροσωπεύει τις στοχευμένες εκμεταλλεύσεις του ΔΓΛΠ σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος, δεν υπάρχει κανένας λόγος να συμπεριληφθεί στη σύγκριση. Επομένως, οι συγκρίσεις του μέσου εισοδήματος ανά εργαζόμενο σε όλες τις εκμεταλλεύσεις που περιλαμβάνονται στο ΔΓΛΠ μπορούν να οδηγήσουν σε παρερμηνείες σχετικά με την εισοδηματική κατάσταση των γεωργών στα κράτη μέλη μόνο εάν τα δεδομένα δεν συνοδεύονται από λεπτομερείς εξηγήσεις στις οποίες να αναφέρεται ποιο μέρος του πληθυσμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων εκπροσωπείται από τα δεδομένα.

50

Το ΔΓΛΠ συστάθηκε με σκοπό τη συλλογή των λογιστικών στοιχείων που είναι απαραίτητα ιδίως για:

- α) τον ετήσιο προσδιορισμό των εισοδημάτων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που εμπίπτουν στο πεδίο της έρευνας, και
- β) την ανάλυση της οικονομικής λειτουργίας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Δεν σχεδιάστηκε για να αντιπροσωπεύει τους δικαιούχους της στήριξης της ΕΕ ούτε για να αποτελέσει εργαλείο παρακολούθησης των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης. Αυτό θα απαιτούσε προσαρμογή του δείγματος σε κάθε μεταρρύθμιση της πολιτικής, θέτοντας έτσι σε κίνδυνο τη συνέχεια και την αξιοπιστία των δεδομένων.

Ωστόσο, το ΔΓΛΠ καλύπτει περισσότερο από το 90 % των άμεσων ενισχύσεων. Οι δικαιούχοι που δεν καλύπτονται είναι ως επί το πλείστον γεωργοί μερικής απασχόλησης ή γεωργοί που καλλιεργούν για ιδία κατανάλωση, οι οποίοι βρίσκονται κάτω από τα αντίστοιχα κατώτατα όρια της έρευνας και λαμβάνουν μόνο ένα μικρό μέρος του συνολικού προϋπολογισμού. Οι εν λόγω δικαιούχοι είναι απίθανο να τηρούν λογιστικά βιβλία που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο του ΔΓΛΠ.

Οι διαρθρωτικές προσαρμογές στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις της ΕΕ έχουν μειώσει τον αριθμό των εκμεταλλεύσεων· ως εκ τούτου, ο αριθμός των δικαιούχων άμεσων ενισχύσεων έχει επίσης μειωθεί (-12 % στην ΕΕ των 15, -7 % στην ΕΕ-N10 από το 2005, -4 % στη BG+RO από το 2008). Μικρότερο ποσοστό δικαιούχων λαμβάνει μικρά ποσά άμεσων ενισχύσεων και, επομένως, χορηγείται υψηλότερο μέσο ποσό ανά δικαιούχο, ιδίως στα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην ΕΕ το 2004 και το 2007.

51

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη ήδη συνεργάζονται για να καταστήσουν δυνατό τον συνδυασμό των πληροφοριών σχετικά με τη χορήγηση εισοδηματικής στήριξης από την ΕΕ με τα δεδομένα για τις γεωργικές διαρθρώσεις και τη χρήση της γης. Το 2012 συστάθηκε ειδική ομάδα για τη σύνδεση μεταξύ των πηγών διοικητικών δεδομένων, των στατιστικών και του ΔΓΛΠ. Συμμετείχαν διάφορα κράτη μέλη της ΕΕ, ανταλλάσσοντας εμπειρίες για τα διαφορετικά επίπεδα ενσωμάτωσης των πηγών δεδομένων τους. Το έργο αυτό συνεχίζει το έργο της Eurostat σχετικά με μια στρατηγική για τις γεωργικές στατιστικές για το 2020 και μετέπειτα, που δίνει μεγάλη έμφαση στην ενσωμάτωση διαφόρων πηγών δεδομένων. Παρόλο που πρέπει να επιλυθούν διάφορα τεχνικά και νομικά προβλήματα, προβλέπεται σαφώς καλύτερη χρήση των διοικητικών δεδομένων στον τομέα των στατιστικών.

52

Οι στατιστικές αρχές που διέπουν την παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών περιλαμβάνονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 223/2009 σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές. Αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του πλαισίου διασφάλισης ποιότητας και είναι νομικά δεσμευτικές. Ο κώδικας ορθής πρακτικής είναι αυτορρυθμιστικό μέσο που έχει εγκριθεί από την επιτροπή Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (επιτροπή ΕΣΣ)· η εφαρμογή του στο ΕΣΣ παρακολουθείται με βάση αξιολογήσεις από ομοτίμους και βελτιωτικές δράσεις. Σύμφωνα με τον τροποποιημένο κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 223/2009, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης στις ευρωπαϊκές στατιστικές μέσω δεσμεύσεων για την εμπιστοσύνη στις στατιστικές.

54

Η Επιτροπή έχει υποβάλει εκ νέου το αίτημα για τις απογραφές των ΟΛΓ.

Μια νέα διαδικασία απογραφής δρομολογήθηκε τον Δεκέμβριο του 2014. Η παροχή των απογραφών ορίστηκε για τις 30/9/2016.

55

Η νέα διαδικασία απογραφής που αναφέρεται στο σημείο 54 θα παρέχει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τις μεθοδολογίες που μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των ζητημάτων που αναφέρονται σε αυτήν την παρατήρηση.

56

Η Επιτροπή ασχολείται με τις ασυνέπειες που διαπιστώθηκαν για το κρασί και το ελαιόλαδο, στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας για τους γεωργικούς λογαριασμούς και τις τιμές τον Δεκέμβριο του 2014, και το έργο αυτό βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη.

Πλαίσιο 3 Δεύτερη περίπτωση

Ο βαθμός στον οποίο η ίδια μη γεωργική δευτερεύουσα δραστηριότητα είναι διαχωρίσιμη ή όχι εξαρτάται από τους διοικητικούς κανόνες που διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Πράγματι, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 138/2004 ορίζει ρητά ότι κάθε χώρα πρέπει να συντάξει τον κατάλογο των μη διαχωρίσιμων μη γεωργικών δευτερευουσών δραστηριοτήτων της, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της γεωργίας της (παράρτημα 1, 1.30).

Πλαίσιο 3 Τρίτη περίπτωση

Σύμφωνα με τις ρουμανικές αρχές, η αντιμετώπιση των επιδοτήσεων συνάδει με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 138/2004. Οι εν λόγω επιδοτήσεις είναι αυτές που προκύπτουν από το καθεστώς ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης (ΚΕΣΕ), το οποίο είναι η απλοποιημένη εκδοχή του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης, που ισχύει στα κράτη μέλη τα οποία προσχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004 ή αργότερα⁴.

Η Ρουμανία ισχυρίζεται ότι οι ενισχύσεις δυνάμει του ΚΕΣΕ είναι επιδοτήσεις που δεν συνδέονται άμεσα με την παραγωγή ή τους συντελεστές παραγωγής κατά την έννοια της παραγράφου 3.065 και αποτελούν άμεση στήριξη του εισοδήματος κατά την έννοια της παραγράφου 3.066. Η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στο ζήτημα αυτό.

⁴ Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 138/2004, παράρτημα, τμήμα 2. Λοιπές επιδοτήσεις παραγωγής, 3.065. Η εφαρμογή της αρχής της δημιουργίας της αξίας κατά την καταγραφή των λοιπών επιδοτήσεων παραγωγής χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή. [...] Στην περίπτωση των επιδοτήσεων που δεν συνδέονται άμεσα με την παραγωγή ή τους συντελεστές παραγωγής, είναι δύσκολο να καθορισθεί ο χρόνος της πράξης που τις αιτιολογεί και να διαχωρισθεί από το χρόνο κατά τον οποίο καταβάλλονται. Στην ιδιαίτερη αυτή περίπτωση, οι επιδοτήσεις καταγράφονται όταν εισπράττονται (κριτήριο πληρωμής). 3.066. Συνιστώνται οι ακόλουθοι ειδικοί χειρισμοί: ...
Λοιπές επιδοτήσεις που δεν συνδέονται άμεσα με προϊόντα ή με συντελεστές παραγωγής (όπως η άμεση στήριξη του εισοδήματος, οι ενισχύσεις στις μειονεκτικές περιοχές κ.λπ.): συνιστάται να εξακολουθήσει να χρησιμοποιείται το κριτήριο πληρωμής λόγω του ότι είναι δύσκολο να καθορισθεί τότε υποβλήθηκαν οι αιτήσεις αποζημίωσης και τότε υπάρχει βεβαιότητα ως προς τα ποσά.

Πλαίσιο 3 Τέταρτη περίπτωση

Όσον αφορά τη Γαλλία, η Επιτροπή θα δώσει συνέχεια στο ζήτημα αυτό.

57

Η αναθεώρηση των στατιστικών δεδομένων είναι μια συνήθης προσέγγιση που εφαρμόζεται παγκοσμίως σε όλους τους στατιστικούς τομείς. Οι αναθεωρήσεις πραγματοποιούνται όταν καθίστανται διαθέσιμες νέες πληροφορίες που μπορούν να ενσωματωθούν στα αποτελέσματα για να επιτευχθεί καλύτερη ποιότητα. Οι αναθεωρήσεις βελτιώνουν την ποιότητα των αποτελεσμάτων. Οι διαδικασίες επικύρωσης προκαλούν αντιδράσεις από την πλευρά της Επιτροπής έναντι του αποστολέα, όταν οι επικαιροποιήσεις υπερβαίνουν ορισμένα όρια.

58

Η Επιτροπή υπενθύμισε στα τέσσερα κράτη μέλη να διαβιβάσουν την αυτοαξιολόγηση.

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 60 και 61

Ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζεται το επιλεγέν σύστημα συμβάλλει στο υψηλό ή χαμηλό επίπεδο ποιότητας των δεδομένων.

62

Όπως αναφέρεται σαφώς στην νομοθεσία της ΕΕ [άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1217/2009 του Συμβουλίου], η εθνική επιτροπή εγκρίνει πρώτα το σχέδιο επιλογής προτού το υποβάλει στην Επιτροπή. Οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες εκπροσωπούνται στις εθνικές επιτροπές, όπου παρέχουν εμπειρογνωμοσύνη για τις παραμέτρους ακριβείας και τις ζώνες εμπιστοσύνης.

Κατά το παρελθόν, η Επιτροπή δεν διέθετε όλες τις πληροφορίες που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο. Ωστόσο, η κατάσταση βελτιώθηκε τα τελευταία έτη.

63

Το μέγεθος δείγματος δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τον συνολικό αριθμό των εκμεταλλεύσεων, αλλά διασφαλίζει την κάλυψη των γεωργικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με την ποικιλομορφία του γεωργικού τομέα όσον αφορά τα είδη και τα μεγέθη των εκμεταλλεύσεων σε κάθε περιοχή. Ως εκ τούτου, ένα ορισμένο ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό ή και όχι, ανάλογα με την ομοιότητα που παρουσιάζουν οι εκμεταλλεύσεις της ίδιας ομάδας.

Όσον αφορά το ισπανικό δείγμα, η ανάλυση του Ελεγκτικού Συνεδρίου βασίζεται σε δεδομένα που είχαν συλλεγεί στο πλαίσιο της προηγούμενης σύμβασης, η οποία δεν διασφάλιζε πάντοτε την επιθυμητή αντιπροσωπευτικότητα. Η σύμβαση αυτή αναθεωρήθηκε και οι βελτιώσεις αντικατοπτρίζονται στα δεδομένα που αφορούν τα επόμενα έτη.

64

Η Επιτροπή είναι ενήμερη για τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν για τη δειγματοληπτική επιλογή εκμεταλλεύσεων, καθώς οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνονται στο ενημερωτικό δελτίο του σχεδίου επιλογής που πρέπει να αποστέλλεται κάθε χρόνο από τα κράτη μέλη [άρθρο 3 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/220 της Επιτροπής]. Αυτή η γνώση των μεθόδων επιτρέπει περαιτέρω αναλύσεις σχετικά με τυχόν υποκειμενικούς παράγοντες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αντιπροσωπευτικότητα των πληροφοριών που λαμβάνονται σχετικά με το εισόδημα.

Όσον αφορά το ισπανικό δείγμα, οι υποπεριφέρειες δεν αποτελούν μία από τις διαστάσεις της κάλυψης. Πράγματι, τα δεδομένα του ΔΓΛΠ αντιπροσωπεύουν την περιφέρεια του ΔΓΛΠ και το μέγεθος του δείγματος προσδιορίζεται για να διασφαλιστεί αυτό το επίπεδο κάλυψης. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι η αξιολόγηση των άμεσων ενισχύσεων θα είναι αδύνατη απλώς επειδή οι περιφέρειες πολιτικής δεν αντιστοιχούν πλήρως στις στατιστικές περιφέρειες. Τέλος, η αντιπροσωπευση των εδαφικών δομών διασφαλίζεται σε υψηλότερο επίπεδο γεωγραφικής συγκέντρωσης (όπως συμβαίνει συχνά με τις δειγματοληπτικές έρευνες).

Κοινή απάντηση της Επιτροπής στα σημεία 65 και 66

Η Επιτροπή έχει επίγνωση αυτών των δυσκολιών και λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα κατά την ανάλυση των δεδομένων για τις εν λόγω ομάδες με μικρότερο αριθμό εκμεταλλεύσεων που λαμβάνονται δειγματοληπτικά. Αξίζει να τονιστεί ότι οι αναλύσεις του ΔΓΛΠ πραγματοποιούνται κυρίως από οικονομικούς αναλυτές που εργάζονται στην Επιτροπή σε στενή συνεργασία με τους ελεγκτές δεδομένων και τις υπηρεσίες σύνδεσης. Επίσης, για κάθε εξωτερικό αίτημα διαβίβασης δεδομένων που προέρχεται από ερευνητές, οι αναλυτές δεδομένων παρέχουν κάθε αναγκαία συνδρομή και πληροφόρηση, ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή ερμηνεία των δεδομένων.

68

Η Επιτροπή γνωρίζει ότι οι λογιστικές πρακτικές δεν είναι τόσο συνηθισμένες στις μικρότερες εκμεταλλεύσεις. Γι' αυτόν τον λόγο, για χώρες όπως η Ρουμανία και η Ισπανία δόθηκε μεγαλύτερη προσοχή στην εξέταση πιθανών λύσεων για την αντιμετώπιση του κινδύνου της συλλογής δεδομένων χαμηλής ποιότητας.

Μετά την ανάλυση της διαρθρωτικής ανάπτυξης του γεωργικού τομέα, η ισπανική υπηρεσία σύνδεσης πρότεινε την αύξηση του κατώτατου ορίου, αρχής γενομένης από τα δεδομένα του λογιστικού έτους 2015, με τον ίδιο αριθμό εκμεταλλεύσεων που λαμβάνονται δειγματοληπτικά, γεγονός που θα οδηγήσει στην αντικατάσταση των μικρών εκμεταλλεύσεων χωρίς λογιστικά βιβλία από πιο αντιπροσωπευτικές εκμεταλλεύσεις που υποβάλλουν στοιχεία.

Όσον αφορά τη Ρουμανία, δεδομένης της πολύπλοκης διάρθρωσης της γεωργίας στην εν λόγω χώρα, όπου βρίσκεται περίπου το ένα τρίτο όλων των μικρότερων εκμεταλλεύσεων της ΕΕ, το δείγμα του ΔΓΛΠ και η ποιότητα των δεδομένων τελούν υπό αυστηρή παρακολούθηση από τα πρώτα έτη μετά την προσχώρηση στην ΕΕ.

69

Το αποτέλεσμα του ΔΓΛΠ παρουσιάζονται ανά ΜΕΕ (π.χ. δείκτης εισοδήματος ΚΠΑΕ/ΜΕΕ), με αποτέλεσμα να είναι συγκρίσιμα ανεξαρτήτως του αριθμού των ωρών εργασίας σε επιμέρους εκμεταλλεύσεις.

70

Πρέπει να βρεθεί ισορροπία μεταξύ της ταχείας δημοσίευσης και της ικανοποιητικής ποιότητας των δεδομένων. Επειδή οι πληροφορίες σχετικά με το γεωργικό εισόδημα είναι θεμελιώδους σημασίας για την ΚΓΠ και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς επικύρωση, δίνεται προτεραιότητα στην ποιότητα των δεδομένων, αν και καταβάλλονται συνεχείς προσπάθειες για την ταχύτερη διαθεσιμότητα των δεδομένων (ερωτηματολόγιο με 2 000 μεταβλητές προς 85 000 περίπου εκμεταλλεύσεις ετησίως στα 28 κράτη μέλη).

Επιπλέον, η διαθεσιμότητα των επικυρωμένων δεδομένων του ΔΓΛΠ δεν είναι πιο χρονοβόρα από τη διαθεσιμότητα οποιασδήποτε άλλης πηγής δεδομένων όταν απαιτούνται διεξοδικοί έλεγχοι δεδομένων και επικύρωση των δεδομένων επιμέρους εκμεταλλεύσεων.

Οι αναλύσεις βάσει του ΔΓΛΠ που δημοσιεύονται από την Επιτροπή περιλαμβάνουν εκτιμήσεις οι οποίες επιτρέπουν την ανάλυση των δεδομένων με πιο μακροπρόθεσμη προοπτική σε σύγκριση με τα διαθέσιμα ετήσια σύνολα δεδομένων.

Επιπλέον, οι κοινές προσπάθειες που καταβάλλονται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη έχουν ήδη βελτιώσει σαφώς την ποιότητα των δεδομένων που θα είναι διαθέσιμα για την αξιολόγηση της μεταρρύθμισης της ΚΓΠ του 2013.

72

Η δυνητική ενωσιακή χρηματοδότηση στη Ρουμανία ανέρχεται σε 160 ευρώ επί 6 000 εκμεταλλεύσεις που λαμβάνονται δειγματοληπτικά, δηλ. 960 000 ευρώ ανά έτος. Η Επιτροπή έχει επίγνωση των δυσκολιών που αντιμετώπισε το εν λόγω κράτος μέλος κατά τη χρήση της διαθέσιμης χρηματοδότησης (αν και οι πλέον πρόσφατες πληροφορίες δείχνουν ότι τα χρήματα χρησιμοποιούνται σήμερα για τη βελτίωση του συστήματος πληροφορικής για τη συλλογή δεδομένων), αλλά εκτιμά ότι αυτή θα ήταν αρκετή για τη βελτίωση του συστήματος του ΔΓΛΠ στη Ρουμανία.

Μετά τις βελτιώσεις του ΔΓΛΠ τα τελευταία έτη στην Ισπανία, το Υπουργείο Γεωργίας άρχισε εκ νέου να δημοσιεύει δεδομένα με βάση το ΔΓΛΠ στον δικτυακό του τόπο και στο «Anuario de Estadísticas Agrarias». Πρόκειται για ένα ιδιαίτερα ευπρόσδεκτο πρώτο βήμα προς τη χρήση των δεδομένων για εθνικούς σκοπούς.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 68.

73

Υφίσταται πλαίσιο ποιότητας για το ΔΓΛΠ, το οποίο περιλαμβάνει νομικές, οργανωτικές και διαδικαστικές συνιστώσες:

- Οι απαιτήσεις για το ΔΓΛΠ και τα δεδομένα του ΔΓΛΠ καθορίζονται στον βασικό κανονισμό του.
- Η επαλήθευση της ποιότητας των δεδομένων που λαμβάνονται από τα κράτη μέλη και τα μέτρα που προβλέπονται για τη βελτίωσή της περιγράφονται στις επίσημες διαδικασίες της μονάδας που είναι αρμόδια για το ΔΓΛΠ.

Οι κανόνες που διέπουν το ΔΓΛΠ περιλαμβάνουν σαφώς την έννοια των «δεόντως συμπληρωμένων δελτίων εκμετάλλευσης» και την επαλήθευση από την Επιτροπή [άρθρο 11 και άρθρο 13 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/220 της Επιτροπής].

74

Η ακρίβεια των δεδομένων που διαβιβάζονται στην Επιτροπή αξιολογείται με βάση την ίδια διαδικασία για όλα τα κράτη μέλη (δηλ. ετήσια επαλήθευση της ποιότητας των δεδομένων, όπως περιγράφεται στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/agriculture/rica/collect_en.cfm#tnfaq, καθώς και επιτόπιες επισκέψεις στα 3/4 των χωρών κάθε έτος).

75

Η Επιτροπή είναι ενήμερη για τα προβλήματα επιδόσεων του ΔΓΛΠ στα επιμέρους κράτη μέλη και λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν. Εφαρμόζεται ετήσιο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων, σε συνδυασμό με σχέδια δράσης και συνεδριάσεις παρακολούθησης για την αξιολόγηση της προόδου που σημειώνεται ως προς τα συμφωνηθέντα σημεία. Η προσέγγιση αυτή είχε ως αποτέλεσμα σημαντικές βελτιώσεις σε αρκετά κράτη μέλη· για παράδειγμα:

- μετά από επίσκεψη στην Ισπανία το 2014 και τη συνέχεια που δόθηκε σε αυτήν, οι ισπανικές αρχές ενίσχυσαν το προσωπικό του ΔΓΛΠ, τροποποίησαν τους όρους της σύμβασης με τους φορείς συλλογής δεδομένων και εξέτασαν τα αδύνατα σημεία των δεδομένων, με αποτέλεσμα την επανέναρξη της χρήσης και της δημοσίευσης των δεδομένων του ΔΓΛΠ,
- μετά από επισκέψεις στη Δανία το 2013 και στη Φινλανδία το 2015 και τη συνέχεια που δόθηκε σε αυτές, αναλύθηκαν ορισμένα προβλήματα κατά την εφαρμογή των αντίστοιχων δειγμάτων και προτάθηκαν λύσεις που τώρα εφαρμόζονται.

Το ελληνικό ΔΓΛΠ είναι μέρος ενός σχεδίου δράσης και ενός πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων εθνικών αρχών που ασχολούνται με τις γεωργικές στατιστικές, το οποίο αποσκοπεί στην ενσωμάτωση των γεωργικών στατιστικών και των διοικητικών δεδομένων σε ένα ενιαίο σύστημα διοικητικών και στατιστικών δεδομένων του πρωτογενούς τομέα. Το εν λόγω σχέδιο δράσης περιλαμβάνεται στην αναθεώρηση του 2014 του μνημονίου συνεννόησης για την Ελλάδα, το οποίο περιλαμβάνει κατάλογο δράσεων και δεικτών αναφοράς που συμφωνήθηκαν μεταξύ των υπηρεσιών της Επιτροπής για την αντιμετώπιση ζητημάτων που προκαλούν ανησυχία σε σχέση με τα οποία οι ελληνικές αρχές δεσμεύθηκαν να επιτύχουν καθορισμένους στόχους.

76

Βλ. απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 70.

81

Οι στόχοι του συστήματος άμεσων ενισχύσεων συνολικά περιλαμβάνονται στην αιτιολογική σκέψη 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 του Συμβουλίου. Οι στόχοι των ενισχύσεων που αφορούν τον «οικολογικό προσανατολισμό», τις περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, τους νέους γεωργούς, την εθελοντική συνδεδεμένη στήριξη και τις μικρές εκμεταλλεύσεις παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 37, 46, 47, 49 και 54, αντιστοίχως, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 82.

82

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εκτίμηση του κατά πόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι της ΚΓΠ που συνδέονται με το εισόδημα θα περιλαμβάνει πάντοτε ειδική αξιολόγηση με βάση ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών. Αυτό οφείλεται εν μέρει στην ποικιλομορφία του γεωργικού τομέα της ΕΕ. Επίσης, αυτό συμβαίνει εν μέρει επειδή ενδέχεται να λαμβάνουν χώρα υποκείμενες προσαρμογές —στον γεωργικό τομέα ή εκτός αυτού— οι οποίες είναι θετικές (ή αρνητικές) για τις μακροπρόθεσμες προοπτικές του γεωργικού εισοδήματος, αλλά δεν καθίστανται σαφείς από μερικούς απλούς δείκτες. Όλες οι ερμηνείες των στόχων που καθορίζονται στη Συνθήκη, καθώς και όλες οι προσεγγίσεις για την αξιολόγηση της επίτευξής τους, πρέπει να είναι αρκετά ευρείες ώστε να αντικατοπτρίζουν αυτήν την πολυπλοκότητα.

Το γεγονός ότι οι άμεσες ενισχύσεις συμβάλλουν στην επίτευξη αρκετών στόχων ταυτόχρονα και το φάσμα των επιλογών που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων ενδέχεται να μην μετριάσουν τη δυσκολία της αξιολόγησης. Ωστόσο, τα πλεονεκτήματα αυτής της κατάστασης υπερισχύουν των μειονεκτημάτων. Η επίδωξη τόσο οικονομικών όσο και περιβαλλοντικών στόχων μέσω των άμεσων ενισχύσεων είναι, από ορισμένες απόψεις, μια αποτελεσματική προσέγγιση της πολιτικής και τονίζει ότι η «βιωσιμότητα» έχει περισσότερες από μία διαστάσεις.

83

Οι δείκτες θα πρέπει να ακολουθούν τα κριτήρια «RACER», που αναφέρθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο, *μόνο στο μέτρο του δυνατού*. Εάν είναι απαραίτητο, ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν υποκατάστατοι δείκτες που θα αντιπροσωπεύουν ένα φαινόμενο ελλείψει άμεσου δείκτη⁵.

84

Τα δεδομένα σχετικά με το γεωργικό εισόδημα (εισόδημα συντελεστών παραγωγής και επιχειρηματικό εισόδημα) διατίθενται και δημοσιεύονται στο διαδίκτυο από την Επιτροπή. Οι μεταβολές στις τιμές των δεικτών πρέπει να ερμηνεύονται και να εντάσσονται σε ένα πλαίσιο ώστε να μπορεί να διαπιστωθεί η αιτιώδης συνάφεια με τα μέτρα πολιτικής. Αυτός είναι ο ρόλος του αξιολογητή σε μια αξιολόγηση πολιτικής, δεδομένου ότι κανένας δείκτης δεν θα παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα αίτια που προκάλεσαν τη μεταβολή της τιμής του.

85

Ακόμη και αν δεν υπάρχει καθορισμένος στόχος, οι δείκτες δίνουν τη δυνατότητα να παρατηρείται αν το εισόδημα αυξάνεται ή όχι. Μόνο στο στάδιο της αξιολόγησης, λαμβανομένων υπόψη του πλαισίου, των παραγόντων που υπεισέρχονται κ.λπ., είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το καθαρό αποτέλεσμα των μέτρων και το αν συνέβαλαν σε εξέλιξη. Αυτό δεν μπορεί ποτέ να γίνει άμεσα κατανοητό από έναν δείκτη.

⁵ Βλ.: http://ec.europa.eu/smart-regulation/guidelines/docs/br_toolbox_en.pdf, σ. 250-251.

Πλαίσιο 4 Πρώτη περίπτωση

Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, έχει αναπτύξει ένα σύνολο δεικτών οι οποίοι, σε συνδυασμό μεταξύ τους, αναμένεται να καταστήσουν δυνατή την παροχή των αναγκαίων πληροφοριών στους αξιολογητές.

Ο δείκτης προορίζεται να παρέχει πληροφορίες για την εξάρτηση των γεωργών από τις άμεσες ενισχύσεις, και όχι για το εισόδημά τους αυτό καθαυτό.

Βλ. επίσης την απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 38.

Πλαίσιο 4 Δεύτερη περίπτωση

Ο δείκτης «μεταβλητότητα του γεωργικού εισοδήματος», που βασίζεται στα δεδομένα του ΔΓΛΠ, δεν μπορεί να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα των άμεσων ενισχύσεων, δεδομένου ότι οι άμεσες ενισχύσεις δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του. Ο δείκτης μετρά την αστάθεια του γεωργικού εισοδήματος ελλείψει άμεσων ενισχύσεων (ή οποιασδήποτε άλλης σχέσης με τον δημόσιο τομέα, π.χ. φόροι).

Πλαίσιο 4 Τρίτη περίπτωση

Ο δείκτης «προστιθέμενη αξία για τους πρωτογενείς παραγωγούς στην αλυσίδα τροφίμων» δεν προορίζεται να παρέχει πληροφορίες για το εισόδημα, αλλά για την ανταγωνιστική θέση των γεωργών στην αλυσίδα παραγωγής τροφίμων.

86

Υπάρχουν διαθέσιμα σχετικά δεδομένα (π.χ. δείκτες επιδόσεων).

87

Οι δείκτες από μόνοι τους δεν παρέχουν πληροφορίες σχετικά με την αποδοτικότητα ή εναλλακτικά σενάρια. Αυτός είναι ο ρόλος της αξιολόγησης και της εκτίμησης επιπτώσεων, αντιστοίχως.

Συμπεράσματα και συστάσεις

88

Ο έλεγχος συνδέει συχνά τους δείκτες για το διαθέσιμο εισόδημα με την ανάλυση της αποτελεσματικότητας των άμεσων ενισχύσεων. Ωστόσο, το εισόδημα δεν είναι ο μόνος στόχος της ΚΓΠ και οι άμεσες ενισχύσεις δεν αποτελούν το μόνο μέσο της ΚΓΠ που έχει επιπτώσεις στο εισόδημα· επίσης, οι επιπτώσεις των ενισχύσεων δεν περιορίζονται στο εισόδημα δεδομένου ότι στηρίζουν την από κοινού παροχή δημόσιων και ιδιωτικών αγαθών. Το άρθρο 110 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 απαιτεί σαφώς την αξιολόγηση του συνδυασμένου αντίκτυπου όλων των μέσων της ΚΓΠ σε σχέση με τους κοινούς στόχους της ΚΓΠ. Πιο συγκεκριμένα, οι άμεσες ενισχύσεις υπό τη μορφή των στρεμματικών ενισχύσεων, συμβάλλουν όχι μόνο στην εισοδηματική στήριξη των γεωργών, αλλά και σε άλλους στόχους που σχετίζονται με τη χρήση της γης, όπως η προστασία του εδάφους, η διεύρυνση της βιοποικιλότητας και ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής. Μαζί με άλλα μέσα της ΚΓΠ, όπως τα γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα στο πλαίσιο της αγροτικής ανάπτυξης, οι άμεσες ενισχύσεις συνεισφέρουν από κοινού στην επίτευξη αυτών των στόχων.

89

Παρόλο που πράγματι οι άμεσες ενισχύσεις αντιπροσωπεύουν περισσότερο από τα 2/3 του προϋπολογισμού της ΚΓΠ, το 30 % αυτού του ποσού θα συνδέεται με τη συμμόρφωση των ευρωπαϊών γεωργών με βιώσιμες γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για την ποιότητα του εδάφους, τη βιοποικιλότητα και το περιβάλλον εν γένει.

90

Η Επιτροπή χρησιμοποιεί επίσης καθιερωμένες πηγές πληροφοριών και επιδιώκει την αποφυγή του περιττού διοικητικού φόρτου. Η προστιθέμενη αξία των πληροφοριών πρέπει να αξιολογείται σε συνάρτηση με τον φόρτο και τους πόρους που απαιτούνται για τη συγκέντρωση αυτών των πληροφοριών.

91

Οι επιμέρους δείκτες και τα εργαλεία έχουν τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία τους, ωστόσο το συνολικό σύστημα παρέχει την καλύτερη δυνατή ισορροπία μεταξύ των αναγκών πληροφόρησης και του σχετικού κόστους και διοικητικού φόρτου.

Επιπλέον, αυτό που χαρακτηρίζεται ως περιορισμοί των στατιστικών δεδομένων είναι στην πραγματικότητα η αποτύπωση των κύριων χαρακτηριστικών των πηγών δεδομένων.

92 – Κοινό πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης (ΚΠΠΑ) της ΚΓΠ

Το ΚΠΠΑ παρέχει ένα ολοκληρωμένο σύνολο δεικτών για την εκτίμηση των επιπτώσεων, των αποτελεσμάτων και των επιδόσεων της ΚΓΠ συνολικά. Για κάθε δείκτη έχουν προσδιοριστεί σαφώς οι αντίστοιχες πηγές δεδομένων.

Στη Συνθήκη υπάρχει σύνδεση ανάμεσα στην αύξηση της παραγωγικότητας της γεωργίας και την εξασφάλιση ενός δίκαιου βιοτικού επιπέδου στον γεωργικό πληθυσμό, ιδίως μέσω της αύξησης του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στη γεωργία. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο να επικεντρωθούμε στο εισόδημα που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες, δεδομένου ότι το εισόδημα αυτό είναι πρωταρχικής σημασίας για την ΚΓΠ. Συνεπώς, είναι πρωταρχικής σημασίας να υπάρχουν αντιπροσωπευτικά δεδομένα για το εισόδημα που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες (σε αντίθεση με το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών). Τα δεδομένα αυτά μπορούν να συγκριθούν με τον μέσο όρο των αμοιβών σε άλλους τομείς της οικονομίας με σκοπό την αιτιολόγηση της στήριξης του γεωργικού εισοδήματος από την ΕΕ.

Σύσταση 1 - Ανάπτυξη πλαισίων για τη συλλογή και τη σύγκριση πληροφοριών που σχετίζονται με τα εισοδήματα των γεωργών

Η Επιτροπή αποδέχεται εν μέρει το συγκεκριμένο μέρος της σύστασης και θα εξετάσει με ποιον τρόπο θα μπορούσε να υλοποιηθεί.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το υφιστάμενο πλαίσιο για την παροχή πληροφοριών σχετικά με το εισόδημα που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες θα μπορούσε να ενισχυθεί, αλλά ότι ο διοικητικός φόρτος που συνεπάγεται η ανάπτυξη ενός πλαισίου για την παροχή πληροφοριών σχετικά με το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών μπορεί να υπερβαίνει τα δυνατά οφέλη. Θα ήταν δύσκολο να προσδιοριστεί η νομική βάση που απαιτείται για την εν λόγω συλλογή δεδομένων.

Το διαθέσιμο εισόδημα των γεωργικών νοικοκυριών είναι μια πολύ ευρύτερη έννοια απ' ό,τι το εισόδημα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Η ΚΓΠ στηρίζει το εισόδημα των γεωργών μέσω της στήριξης των γεωργικών δραστηριοτήτων τους. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να αναλυθεί η εξέλιξη του εισοδήματος που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες προκειμένου να αξιολογηθεί κατά πόσον έχει επιτευχθεί ο στόχος.

Η Επιτροπή αποδέχεται το συγκεκριμένο μέρος της σύστασης.

93

Αυτό που χαρακτηρίζεται ως περιορισμοί των στατιστικών δεδομένων είναι στην πραγματικότητα η αποτύπωση των κύριων χαρακτηριστικών των πηγών δεδομένων.

94

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη την παρατήρηση και το πεδίο των πιθανών περαιτέρω εξελίξεων στους ΟΛΓ.

Σύσταση 2 - Ανάπτυξη των ΟΛΓ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή προτίθεται:

- να αναπτύξει τους ΟΛΓ με σκοπό την παροχή λεπτομερέστερων πληροφοριών σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν το γεωργικό εισόδημα,
- να αναλάβει την εκπόνηση μελέτης για να εξετάσει κατά πόσον μπορούν οι ΟΛΓ να αναπτυχθούν περαιτέρω προκειμένου να παρέχουν εύλογη εκτίμηση της οικονομικής αξίας των δημόσιων αγαθών που παράγονται από τους γεωργούς,
- να συζητήσει με τα κράτη μέλη το ενδεχόμενο να τυποποιήσει τις επιχειρησιακές ρυθμίσεις για την κάλυψη των περιφερειακών ΟΛΓ,
- να εξετάσει αν οι πληροφορίες των ΟΛΓ χρησιμοποιούνται στους δείκτες εισοδήματος με τον κατάλληλο τρόπο.

95

Το ΔΓΛΠ συστάθηκε με σκοπό τη συλλογή των λογιστικών στοιχείων που είναι απαραίτητα ιδίως για:

- α) τον ετήσιο προσδιορισμό των εισοδημάτων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις που εμπίπτουν στο πεδίο της έρευνας, και
- β) την ανάλυση της οικονομικής λειτουργίας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Καλύπτει περισσότερο από το 90 % των άμεσων ενισχύσεων. Οι δικαιούχοι που δεν καλύπτονται είναι ως επί το πλείστον γεωργοί μερικής απασχόλησης ή γεωργοί που καλλιεργούν για ιδία κατανάλωση, οι οποίοι βρίσκονται κάτω από τα αντίστοιχα κατώτατα όρια της έρευνας και λαμβάνουν μόνο ένα μικρό μέρος του συνολικού προϋπολογισμού. Οι εν λόγω δικαιούχοι είναι απίθανο να τηρούν λογιστικά βιβλία που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο του ΔΓΛΠ.

Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι οι υφιστάμενοι δείκτες για το εισόδημα που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες αντανακλούν, στο μέτρο του δυνατού, την τρέχουσα κατάσταση της γεωργίας και παρέχουν επαρκή και συνεπή δεδομένα για το μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό δικαιούχων των μέτρων της ΚΓΠ.

Οι πληροφορίες για άλλα εισοδήματα που σχετίζονται με γεωργικές εκμεταλλεύσεις (άλλες κερδοφόρες δραστηριότητες που έχουν άμεση σχέση με την εκμετάλλευση) συμπεριλαμβάνονται εν μέρει στο ΔΓΛΠ από το 2010. Η πτυχή αυτή ενισχύθηκε περαιτέρω στο νέο σύνολο δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται από το λογιστικό έτος 2014 και εξής.

Σύσταση 3 - Ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ του ΔΓΛΠ και άλλων στατιστικών εργαλείων

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή είναι της άποψης ότι οι υφιστάμενοι δείκτες για το εισόδημα που προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες αντανακλούν, στο μέτρο του δυνατού, την τρέχουσα κατάσταση της γεωργίας και παρέχουν επαρκή και συνεπή δεδομένα για το μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό δικαιούχων των μέτρων της ΚΓΠ.

Τα δεδομένα του ΔΓΛΠ ήδη καλύπτουν σχεδόν το σύνολο των επιδοτήσεων της ΕΕ. Όσον αφορά την κάλυψη των μικρών εκμεταλλεύσεων/δικαιούχων, δεδομένου ότι οι εκμεταλλεύσεις αυτές δεν διαθέτουν επαρκώς ποιοτικά δεδομένα ώστε να εξασφαλίζεται ότι η συμμετοχή τους στο ΔΓΛΠ θα στηρίζεται σε λογιστικές πρακτικές, η Επιτροπή θα βασίζεται στην καλύτερη χρήση των διοικητικών πηγών πληροφοριών.

96

Η Επιτροπή υπέβαλε εκ νέου το αίτημα οι απογραφές των ΟΛΓ να λαμβάνουν επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τη μεθοδολογία των ΟΛΓ και τις πηγές δεδομένων που χρησιμοποιούνται από τα κράτη μέλη.

Σύσταση 4 - Βελτίωση της ποιότητας των ΟΛΓ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή προτίθεται να καθιερώσει την τακτική υποβολή εκθέσεων ποιότητας σχετικά με τους ΟΛΓ και την αξιολόγηση της συμμόρφωσης προκειμένου να λάβει εύλογη διαβεβαίωση ότι τα κράτη μέλη θα δημιουργήσουν πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας.

97

Το μέγεθος δείγματος δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τον συνολικό αριθμό των εκμεταλλεύσεων, αλλά διασφαλίζει την κάλυψη των γεωργικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με την ποικιλομορφία του γεωργικού τομέα όσον αφορά τα είδη και τα μεγέθη των εκμεταλλεύσεων σε κάθε περιοχή. Ως εκ τούτου, ένα ορισμένο ποσοστό γεωργικών εκμεταλλεύσεων μπορεί να θεωρηθεί αντιπροσωπευτικό ή και όχι, ανάλογα με την ομοιότητα που παρουσιάζουν οι εκμεταλλεύσεις της ίδιας ομάδας.

Όσον αφορά την ανεπαρκή χρηματοδότηση, σε ορισμένες από τις χώρες τις οποίες επισκέφθηκε το Ελεγκτικό Συνέδριο, όπως η Ρουμανία, η δυνητική ενωσιακή χρηματοδότηση εκτιμάται ότι επαρκεί για τη βελτίωση του συστήματος του ΔΓΛΠ.

98

Η Επιτροπή είναι ενήμερη για τα προβλήματα επιδόσεων του ΔΓΛΠ στα επιμέρους κράτη μέλη και λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν. Εφαρμόζεται ετήσιο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων, σε συνδυασμό με σχέδια δράσης και συνεδριάσεις παρακολούθησης για την αξιολόγηση της προόδου που σημειώνεται ως προς τα συμφωνηθέντα σημεία. Η προσέγγιση αυτή είχε ως αποτέλεσμα σημαντικές βελτιώσεις σε αρκετά κράτη μέλη.

Σύσταση 5 - Βελτίωση της ποιότητας του ΔΓΛΠ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση και εφαρμόζει ήδη τμήματα αυτής.

Η Επιτροπή είναι ενήμερη για τα προβλήματα επιδόσεων του ΔΓΛΠ στα επιμέρους κράτη μέλη και βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη δράσεις για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων αδυναμιών. Υλοποιείται ετήσιο πρόγραμμα επιτόπιων επισκέψεων, σε συνδυασμό με σχέδια δράσης και συνεδριάσεις παρακολούθησης για την αξιολόγηση της προόδου που σημειώνεται ως προς τα συμφωνηθέντα σημεία. Τα τελευταία έτη, η προσέγγιση αυτή είχε ως αποτέλεσμα σημαντικές βελτιώσεις σε αρκετά κράτη μέλη. Επιπλέον, ορισμένες από τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τον προηγούμενο έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχουν ήδη αντιμετωπιστεί και επιλυθεί.

99

Οι στόχοι του συστήματος άμεσων ενισχύσεων συνολικά περιλαμβάνονται στην αιτιολογική σκέψη 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 του Συμβουλίου. Οι στόχοι των ενισχύσεων που αφορούν τον «οικολογικό προσανατολισμό», τις περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, τους νέους γεωργούς, την εθελοντική συνδεδεμένη στήριξη και τις μικρές εκμεταλλεύσεις παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 37, 46, 47, 49 και 54, αντιστοίχως, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εκτίμηση του κατά πόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι της ΚΓΠ που συνδέονται με το εισόδημα θα περιλαμβάνει πάντοτε ειδική αξιολόγηση με βάση ένα ευρύ φάσμα πληροφοριών. Όλες οι ερμηνείες των στόχων που καθορίζονται στη Συνθήκη, καθώς και όλες οι προσεγγίσεις για την αξιολόγηση της επίτευξής τους, πρέπει να είναι αρκετά ευρείες ώστε να αντικατοπτρίζουν αυτήν την πολυπλοκότητα.

Το φάσμα των επιλογών που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων ενδέχεται να μην μετριάσει την πολυπλοκότητα της αξιολόγησης. Ωστόσο, τα πλεονεκτήματα της εν λόγω κατάστασης υπερισχύουν των μειονεκτημάτων δεδομένου ότι οι διάφορες επιλογές που είναι διαθέσιμες όσον αφορά την εφαρμογή των άμεσων ενισχύσεων βοηθούν τα κράτη μέλη να ανταποκρίνονται αποτελεσματικότερα στις ιδιαίτερες καταστάσεις των αντίστοιχων γεωργικών τομέων τους.

100

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δείκτες που ορίζονται στο πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης, όπως ισχύει σήμερα, παρέχουν την καλύτερη δυνατή ισορροπία μεταξύ των αναγκών πληροφόρησης για την αξιολόγηση των επιδόσεων της ΚΓΠ και του σχετικού κόστους και διοικητικού φόρτου.

Αναπόφευκτα, κάθε δείκτης έχει κάποιους περιορισμούς. Γι' αυτόν τον λόγο, η Επιτροπή χρησιμοποιεί ένα σύνολο δεικτών και δεδομένων. Οι δείκτες αυτοί καθαυτοί δεν μπορούν να παρέχουν πληροφορίες για το αν οι στόχοι έχουν επιτευχθεί αποτελεσματικά, αλλά απαιτείται διεξοδική ανάλυση. Μόνο στο στάδιο της αξιολόγησης, λαμβανομένων υπόψη του πλαισίου, των παραγόντων που υπεισέρχονται κ.λπ., είναι δυνατόν να εκτιμηθεί το καθαρό αποτέλεσμα των μέτρων και το αν συνέβαλαν σε εξέλιξη. Αυτό δεν μπορεί ποτέ να γίνει άμεσα κατανοητό από έναν δείκτη.

Σύσταση 6 - Βελτίωση της μέτρησης των επιδόσεων των μέτρων της ΚΓΠ για τη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών

Η Επιτροπή αποδέχεται τη συγκεκριμένη σύσταση.

Η Επιτροπή θα προωθήσει περαιτέρω την ορθή πρακτική να χρησιμοποιούν οι αξιολογητές πρόσθετες πληροφορίες, συμπληρώνοντας —κατά περίπτωση— τα δεδομένα που συλλέγονται μέσω του πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης, για την αξιολόγηση των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων· ωστόσο, η διεύρυνση του πλαισίου με πρόσθετα δεδομένα θα δημιουργήσει αδικαιολόγητο διοικητικό φόρτο.+

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Τα εισοδήματα και το βιοτικό επίπεδο των γεωργών αποτελούν στοιχεία στα οποία εστιάζεται ιδιαίτερα η κοινή γεωργική πολιτική της ΕΕ. Σχεδόν το ένα τρίτο του προϋπολογισμού της ΕΕ εξακολουθεί να διατίθεται άμεσα ή έμμεσα στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών. Το Συνέδριο εξέτασε το σύστημα που έχει θεσπίσει η Επιτροπή για την αποτίμηση των εισοδημάτων των γεωργών και τη μέτρηση των επιδόσεων των μέτρων της ΕΕ που αποσκοπούν στη στήριξη του εισοδήματος των γεωργών.

Το Συνέδριο διαπίστωσε ότι το εν λόγω σύστημα δεν είναι επαρκώς σχεδιασμένο και η ποσότητα και ποιότητα των στατιστικών δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των εισοδημάτων των γεωργών παρουσιάζουν σημαντικούς περιορισμούς.

Το Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή να αναπτύξει ένα περισσότερο ολοκληρωμένο πλαίσιο για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τα εισοδήματα των γεωργών και να βελτιώσει τις υφιστάμενες ρυθμίσεις διασφάλισης ποιότητας των δεδομένων για το εισόδημα. Η Επιτροπή πρέπει επίσης να ορίζει από την αρχή κατάλληλους επιχειρησιακούς στόχους και σημεία αναφοράς βάσει των οποίων να μπορούν να συγκριθούν οι επιδόσεις των μέτρων της ΕΕ που αποσκοπούν στη στήριξη των εισοδημάτων των γεωργών.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων